

# **Innstilling fra redaksjonskomiteen for**

## **Arbeidsliv, tariff og velferdspolitik**

Redaksjonskomiteen for Arbeidsliv, tariff og velferdspolitik har bestått av følgende:

|     |                           |                          |                         |
|-----|---------------------------|--------------------------|-------------------------|
| 456 | Knut Antvard Øygard       | Forbundsledelsen - Leder | Avd. 850/Oslo/Akershus  |
| 501 | Reda P. Brynildsen        | Representantskapet       | Avd. 43/Buskerud        |
| 510 | Bernhard Brunnes          | Representantskapet       | Avd. 91/Rogaland        |
| 480 | Endre Lie                 | Forbundsstyret           | Avd. 28/Trøndelag       |
| 477 | Roar Abrahamsen           | Forbundsstyret           | Avd. 5/Hordaland        |
| 372 | Djevat Hisenaj            | Delegat                  | Avd. 266/Hordaland      |
| 127 | Lars-Vegar Berg Pettersen | Delegat                  | Avd. 74/Troms/Finnmark  |
| 69  | Monica Nkechi Okpe        | Delegat                  | Avd. 4/Oslo/Akershus    |
| 323 | Frits Torleif Thuv        | Delegat                  | Avd. 31/Møre og Romsdal |
| 18  | Geir Egil Sanden          | Delegat                  | Avd. 43/Buskerud        |
| 305 | Kenneth Olderøien         | Delegat                  | Avd. 765/Trøndelag      |
| 147 | Fredrik Krag              | Delegat                  | Avd. 194/Vest-Agder     |
| 65  | Jan Henki Undbekken       | Delegat                  | Avd. 1/Oslo/Akershus    |
| 193 | Inger Kristin Byberg      | Delegat                  | Avd. 25/Rogaland        |
| 415 | Ruth Yvonne Eimot         | Delegat                  | Avd. 851/Østfold        |

Sekretær for komiteen har vært Norvald Mo fra forbundets administrasjon.

Fra landsmøtet har redaksjonskomiteen fått oversendt følgende forslag til behandling:

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                                             | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|------------------------------------------------------------|------------------------|
| B-6155             | 348 Alexsander Leknes Torsvik, 5 Fellesforbundet avd. 5    | 9.4                    |
| B-6278             | 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland            | 9.15.1                 |
| B-6282             | 359 Ørjan Takle, avdeling 11 Vestnorsk Transp.arb.forening | 9.8.3                  |
| B-6285             | 371 Rose Maiken Flatmo, 118 Hardanger Sunnhordland         | 9.15.1                 |
| B-6299             | 209 Øystein Nygård, avdeling 44 Sandnes & Omegn            | 9.15.4                 |
| B-6317             | 461 Kristin Mulleng Sezer, Forbundsstyret                  | 9.6.2                  |
| B-6328             | 138 Bjørnar Jakobsen, avdeling 3 Agder Fagforening         | 9.15.1                 |
| B-6339             | 161 Jan-Kristoffer Andreassen, 647 Glåmdal Fagforening     | 9.15.1                 |
| B-6353             | 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark                | 9.15.1                 |
| B-6463             | 234 - Erik N. De Pasquale, avd. 25                         | I-0020                 |
| B-6465             | 121 - Joakim With, avd. 74                                 | 9.11.2                 |
| B-6466             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103                      | 9.1.2                  |
| B-6467             | 045 - Ulrikke Hansen, avd. 143                             | 9.11.2                 |
| B-6468             | 215 - Trond Skree, avd. 57                                 | 9.1.3                  |
| B-6469             | 239 - Per Jørgensen, avd. 7                                | 9.19                   |
| B-6470             | 480 - Endre Lie, Forbundsstyret                            | 9.4                    |
| B-6471             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.13.4                 |
| B-6472             | 216 - Oddgeir Andersen, avd. 57                            | 9.3                    |
| B-6473             | 474 - Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret                  | 9.8.3                  |
| B-6474             | 215 - Trond Skree, avd. 57                                 | 9.11.1                 |
| B-6475             | 113 - Terje Espen Berg, avd. 605                           | 9.11.1                 |
| B-6476             | 121 - Joakim With, avd. 74                                 | I-0023                 |
| B-6477             | 194 - Tom Nordbø, avd. 25                                  | I-0020                 |
| B-6478             | 216 - Oddgeir Andersen, avd. 57                            | 9.2.2                  |
| B-6479             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                               | 9.10.1                 |
| B-6480             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103                      | 9.8.1                  |
| B-6481             | 474 - Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret                  | 9.11.2                 |
| B-6482             | 221 - Karl Emil Frantzen Selvåg, avd. 57                   | 9.4                    |
| B-6483             | 121 - Joakim With, avd. 74                                 | 9.11.2                 |
| B-6484             | 509 - Torunn Huld Ægisdottir, Representantskapet           | 9.1.3                  |
| B-6485             | 216 - Oddgeir Andersen, avd. 57                            | 9.19                   |
| B-6486             | 411 - Madeleine Endestad, avd. 851                         | 9.7.2                  |
| B-6487             | 474 - Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret                  | 9.5.3                  |
| B-6488             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103                      | 9.8.3                  |
| B-6489             | 121 - Joakim With, avd. 74                                 | 9.8.3                  |
| B-6490             | 306 - Roger Undheim Hoff, avd. 765                         | 9.5.2                  |
| B-6491             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                               | 9.8.2                  |
| B-6492             | 217 - Dan Einar Dybing, avd. 57                            | 9.2.2                  |
| B-6493             | 333 - Daniel Hagen, avd. 65                                | 9.5.2                  |
| B-6494             | 211 - Jostein Rafsvik Ness, avd. 57                        | 9.1.3                  |
| B-6495             | 121 - Joakim With, avd. 74                                 | I-0019                 |
| B-6496             | 474 - Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret                  | 9.11.1                 |
| B-6498             | 043 - Bjørn Tore Myrvang, avd. 53                          | 9.11.2                 |
| B-6499             | 119 - Håkon Skog-Hansen, avd. 74                           | 9.3                    |
| B-6500             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                               | 9.7.6                  |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                               | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|----------------------------------------------|------------------------|
| B-6502             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103        | 9.11.2                 |
| B-6503             | 474 - Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret    | 9.11.1                 |
| B-6504             | 394 - Tor Erik Skovly, avd. 2                | 9.2.2                  |
| B-6505             | 472 - Steffen Høiland, Forbundsstyret        | 9.1.3                  |
| B-6506             | 189 - Torgeir Thorsen, avd. 14               | 9.2.2                  |
| B-6507             | 436 - Thor Åge Christiansen, avd. 9          | 9.13.1                 |
| B-6508             | 190 - Egel Storevik, avd. 14                 | 9.1.3                  |
| B-6509             | 329 - Dan Roger Pedersen, avd. 65            | 9.4                    |
| B-6510             | 388 - Marie Linn Havsgård, avd. 747          | I-0021                 |
| B-6511             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730           | 9.1.3                  |
| B-6513             | 332 - Kai-Runar Svarstad, avd. 65            | 9.5.1                  |
| B-6514             | 275 - Per Erik Moen, avd. 28                 | 9.3                    |
| B-6515             | 436 - Thor Åge Christiansen, avd. 9          | 9.14.1                 |
| B-6516             | 037 - Tom-Magne Nordli, avd. 53              | I-0021                 |
| B-6517             | 190 - Egel Storevik, avd. 14                 | 9.1.3                  |
| B-6518             | 495 - Gunnar Holm, Representantskapet        | I-0023                 |
| B-6519             | 535 - Thomas Jørgensen, Representantskapet   | 9.1.3                  |
| B-6520             | 118 - Frantz Johannes Vangen, avd. 74        | 9.2.2                  |
| B-6521             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                 | 9.13.3                 |
| B-6522             | 213 - Odd Magne Sjursen Skogland, avd. 57    | 9.11.1                 |
| B-6523             | 213 - Odd Magne Sjursen Skogland, avd. 57    | 9.11.2                 |
| B-6524             | 263 - Lillian Berdal Engvik, avd. 12         | I-0020                 |
| B-6525             | 394 - Tor Erik Skovly, avd. 2                | 9.11.3                 |
| B-6526             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                 | 9.7.6                  |
| B-6527             | 503 - Rune Samuelsen, Representantskapet     | 9.11.3                 |
| B-6528             | 022 - Tore Rosland, avd. 614                 | 9.13.1                 |
| B-6529             | 212 - Henriette Stava, avd. 57               | 9.1.3                  |
| B-6530             | 364 - Cato Augestad, avd. 118                | I-0020                 |
| B-6531             | 212 - Henriette Stava, avd. 57               | 9.4                    |
| B-6532             | 043 - Bjørn Tore Myrvang, avd. 53            | 9.7.2                  |
| B-6533             | 511 - Andreas Nieuwejaar, Representantskapet | 9.1.2                  |
| B-6534             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65                 | 9.15.4                 |
| B-6535             | 182 - Anniken Hagen Warming, avd. 670        | 9.6.2                  |
| B-6536             | 535 - Thomas Jørgensen, Representantskapet   | 9.1.2                  |
| B-6537             | 037 - Tom-Magne Nordli, avd. 53              | I-0021                 |
| B-6538             | 296 - Connie Østlund, avd. 250               | 9.7.1                  |
| B-6539             | 195 - Atle Forfang Rostad, avd. 25           | 9.5.1                  |
| B-6540             | 425 - Jon Halvor Svalbjørg, avd. 8           | 9.3                    |
| B-6541             | 418 - Jan Petter Gurholt, avd. 8             | I-0020                 |
| B-6542             | 270 - Roald Arentz, avd. 16                  | 9.2.1                  |
| B-6543             | 469 - Roald Stykket, Forbundsstyret          | 9.3                    |
| B-6544             | 409 - Halvor Been, avd. 851                  | 9.1.3                  |
| B-6545             | 499 - Mathias Aaseth, Representantskapet     | 9.16                   |
| B-6546             | 503 - Rune Samuelsen, Representantskapet     | 9.1.3                  |
| B-6547             | 395 - Anette Johansen, avd. 2                | I-0019                 |
| B-6548             | 247 - Rune Eiksen, avd. 37                   | 9.1.3                  |
| B-6549             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650          | 9.2.2                  |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                                             | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|------------------------------------------------------------|------------------------|
| B-6550             | 349 - Joakim Ophaug, avd. 5                                | 9.12                   |
| B-6551             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650                        | 9.2.3                  |
| B-6552             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650                        | 9.1.3                  |
| B-6553             | 216 - Oddgeir Andersen, avd. 57                            | 9.1.3                  |
| B-6554             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730                         | 9.1.2                  |
| B-6555             | 469 - Roald Stykket, Forbundsstyret                        | 9.3                    |
| B-6557             | 214 - Terje Lund, avd. 57                                  | 9.19                   |
| B-6558             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650                        | 9.5.1                  |
| B-6559             | 231 - Morten Bakken, avd. 730                              | 9.1.3                  |
| B-6560             | 349 - Joakim Ophaug, avd. 5                                | 9.12                   |
| B-6561             | 234 - Erik N. De Pasquale, avd. 25                         | 9.1.3                  |
| B-6562             | 410 - Stig Aimar Hansen, avd. 851                          | 9.7.2                  |
| B-6563             | 307 - Johan Henry Eide, avd. 765                           | 9.11.2                 |
| B-6564             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103                      | 9.11.3                 |
| B-6565             | 496 - Harald Braathen, Representantskapet                  | 9.7.2                  |
| B-6566             | 527 - Kenneth Sandberg, Representantskapet                 | 9.11.3                 |
| B-6567             | 004 - Silje-Kristine Westerbakk, avd. 6                    | 9.15.1                 |
| B-6568             | 159 - Jerry Nilsson, avd. 647                              | 9.8.2                  |
| B-6569             | 231 - Morten Bakken, avd. 730                              | I-0020                 |
| B-6570             | 507 - Rune Kristiansen, Representantskapet                 | 9.19                   |
| B-6571             | 083 - Katrine Bjørndal Skjelten, avd. 10                   | 9.13.1                 |
| B-6572             | 360 - Asgeir Ripe, 36 Sogn og Fjordane Transp.arb.forening | 9.8.3                  |
| B-6573             | 413 - Tommy Kjølberg, avd. 851                             | 9.2.2                  |
| B-6574             | 348 - Alexsander Leknes Torsvik, avd. 5                    | 9.5.1                  |
| B-6575             | 410 - Stig Aimar Hansen, avd. 851                          | 9.2.2                  |
| B-6576             | 063 - Geir Arild Solvang, avd. 1                           | 9.9.3                  |
| B-6577             | 063 - Geir Arild Solvang, avd. 1                           | 9.11.2                 |
| B-6578             | 507 - Rune Kristiansen, Representantskapet                 | 9.16                   |
| B-6579             | 325 - Geir Stokkeland, avd. 31                             | 9.5.1                  |
| B-6580             | 500 - Kai Johansen, Representantskapet                     | 9.1.2                  |
| B-6581             | 063 - Geir Arild Solvang, avd. 1                           | 9.13.3                 |
| B-6582             | 354 - Kristoffer Hope, avd. 5                              | 9.7.6                  |
| B-6583             | 500 - Kai Johansen, Representantskapet                     | 9.2.3                  |
| B-6584             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103                      | 9.15.1                 |
| B-6585             | 078 - Helena Bozicevic, avd. 10                            | 9.5.3                  |
| B-6586             | 159 - Jerry Nilsson, avd. 647                              | 9.5                    |
| B-6587             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.3                    |
| B-6588             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.6.2                  |
| B-6589             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.2.2                  |
| B-6590             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.13.4                 |
| B-6591             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.13.4                 |
| B-6592             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.11.3                 |
| B-6593             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.11.3                 |
| B-6594             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8                           | 9.11.3                 |
| B-6595             | 232 - Torleiv Nordbø, avd. 730                             | 9.5.2                  |
| B-6596             | 388 - Marie Linn Havsgård, avd. 747                        | I-0021                 |
| B-6597             | 159 - Jerry Nilsson, avd. 647                              | 9.3                    |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                              | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|---------------------------------------------|------------------------|
| B-6598             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103       | 9.15.2                 |
| B-6599             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650         | 9.4                    |
| B-6600             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730          | 9.5.2                  |
| B-6602             | 232 - Torleiv Nordbø, avd. 730              | 9.5.2                  |
| B-6603             | 043 - Bjørn Tore Myrvang, avd. 53           | 9.8.3                  |
| B-6604             | 507 - Rune Kristiansen, Representantskapet  | 9.14.1                 |
| B-6605             | 232 - Torleiv Nordbø, avd. 730              | I-0020                 |
| B-6606             | 049 - Jon Arne Nygård, avd. 143             | 9.3                    |
| B-6607             | 271 - Stian Kvalvåg, avd. 16                | 9.1.3                  |
| B-6608             | 384 - Stein Bruse Hofstedt, avd. 747        | 9.4                    |
| B-6609             | 116 - Anne Rønningsbakk, avd. 850           | I-0020                 |
| B-6611             | 118 - Frantz Johannes Vangen, avd. 74       | I-0023                 |
| B-6612             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730          | 9.5.2                  |
| B-6613             | 031 - Aleksander Anddal Løkås, avd. 53      | 9.11.2                 |
| B-6614             | 214 - Terje Lund, avd. 57                   | 9.1.3                  |
| B-6616             | 214 - Terje Lund, avd. 57                   | 9.2.2                  |
| B-6617             | 461 - Kristin Mulleng Sezer, Forbundsstyret | I-0023                 |
| B-6618             | 191 - Espen Watne, avd. 14                  | 9.8.2                  |
| B-6619             | 214 - Terje Lund, avd. 57                   | 9.3                    |
| B-6620             | 222 - Ernst Dahl Arnø, avd. 57              | 9.4                    |
| B-6621             | 214 - Terje Lund, avd. 57                   | 9.4                    |
| B-6622             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25                | I-0020                 |
| B-6623             | 200 - Rune Hantho, avd. 25                  | 9.5.1                  |
| B-6624             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25                | 9.8.2                  |
| B-6625             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103       | 9.15.3                 |
| B-6626             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25                | 9.5.1                  |
| B-6627             | 248 - Tore Eriksen, avd. 37                 | 9.4                    |
| B-6628             | 290 - Øyvind Sellæg, avd. 146               | 9.2.2                  |
| B-6629             | 472 - Steffen Høiland, Forbundsstyret       | 9.3                    |
| B-6630             | 075 - Svein Frode Pettersbakken, avd. 10    | 9.4                    |
| B-6631             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25                | 9.3                    |
| B-6632             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57              | 9.3                    |
| B-6634             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650         | 9.19                   |
| B-6635             | 350 - Steffen Mjåtvedt, avd. 5              | 9.10.1                 |
| B-6636             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57              | 9.1.3                  |
| B-6637             | 290 - Øyvind Sellæg, avd. 146               | 9.2.2                  |
| B-6638             | 215 - Trond Skree, avd. 57                  | 9.2.2                  |
| B-6639             | 215 - Trond Skree, avd. 57                  | 9.13.1                 |
| B-6640             | 232 - Torleiv Nordbø, avd. 730              | 9.1.6                  |
| B-6641             | 294 - Jo Gabriel Grøtan, avd. 250           | I-0021                 |
| B-6642             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730          | 9.16                   |
| B-6643             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103       | 9.17                   |
| B-6644             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57              | 9.16                   |
| B-6645             | 159 - Jerry Nilsson, avd. 647               | 9.11.2                 |
| B-6646             | 138 - Bjørnar Jakobsen, avd. 3              | 9.2.2                  |
| B-6647             | 348 - Aleksander Leknes Torsvik, avd. 5     | 9.4                    |
| B-6649             | 261 - Siril Wigen Monteiro, avd. 12         | 9.7.6                  |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                               | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|----------------------------------------------|------------------------|
| B-6650             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57               | 9.11.1                 |
| B-6651             | 282 - Ivar Dahlen, avd. 80                   | 9.3                    |
| B-6652             | 495 - Gunnar Holm, Representantskapet        | 9.12                   |
| B-6653             | 159 - Jerry Nilsson, avd. 647                | 9.2.2                  |
| B-6654             | 080 - Monica Karlsen Moseby, avd. 10         | 9.5.3                  |
| B-6655             | 080 - Monica Karlsen Moseby, avd. 10         | 9.5.3                  |
| B-6656             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57               | 9.16                   |
| B-6657             | 358 - Marit Engeseth, avd. 11                | 9.3                    |
| B-6658             | 374 - Sandra Spjeld, avd. 266                | 9.5.1                  |
| B-6659             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.10.1                 |
| B-6660             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25                 | 9.8.1                  |
| B-6661             | 425 - Jon Halvor Svalbjørg, avd. 8           | 9.2.2                  |
| B-6663             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730           | 9.11.1                 |
| B-6664             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | I-0021                 |
| B-6665             | 271 - Stian Kvalvåg, avd. 16                 | 9.1.3                  |
| B-6666             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | I-0021                 |
| B-6667             | 191 - Espen Watne, avd. 14                   | I-0021                 |
| B-6668             | 413 - Tommy Kjølborg, avd. 851               | 9.3                    |
| B-6669             | 099 - Mathis Marien, avd. 601                | 9.12                   |
| B-6670             | 190 - Egel Storevik, avd. 14                 | 9.1.3                  |
| B-6671             | 074 - Kim Tomas Laivindil Klevengen, avd. 10 | 9.5.3                  |
| B-6672             | 191 - Espen Watne, avd. 14                   | 9.1.3                  |
| B-6673             | 031 - Aleksander Anddal Løkås, avd. 53       | I-0021                 |
| B-6674             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | I-0019                 |
| B-6675             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.8.3                  |
| B-6676             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.1.2                  |
| B-6677             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | I-0020                 |
| B-6678             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.12                   |
| B-6679             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.4                    |
| B-6680             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.19                   |
| B-6681             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.11.1                 |
| B-6682             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.11.1                 |
| B-6683             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.11.2                 |
| B-6684             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.11.1                 |
| B-6685             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.13.3                 |
| B-6686             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.8.2                  |
| B-6687             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8             | 9.13.2                 |
| B-6688             | 232 - Torleiv Nordbø, avd. 730               | 9.11.1                 |
| B-6689             | 261 - Siril Wigen Monteiro, avd. 12          | 9.15.4                 |
| B-6690             | 384 - Stein Bruse Hofstedt, avd. 747         | 9.4                    |
| B-6691             | 112 - Boye Ullmann, avd. 605                 | 9.5.1                  |
| B-6692             | 281 - Trond Aril Wibe, avd. 28               | 9.3                    |
| B-6693             | 432 - Tom Egil Flata, avd. 39                | 9.19                   |
| B-6694             | 290 - Øyvind Sellæg, avd. 146                | 9.4                    |
| B-6695             | 160 - Kenneth Berntsen, avd. 647             | 9.11.2                 |
| B-6696             | 280 - Lisbeth Saur, avd. 28                  | 9.11.2                 |
| B-6697             | 143 - Frida Lunde, avd. 41                   | 9.3                    |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                             | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|--------------------------------------------|------------------------|
| B-6698             | 141 - Sigurd Børresen, avd. 41             | 9.3                    |
| B-6699             | 100 - Alexander Wøien, avd. 601            | 9.7.5                  |
| B-6700             | 260 - Michael Sjøberg, avd. 12             | 9.12                   |
| B-6701             | 449 - Geir Are Strømnæss, avd. 36          | 9.3                    |
| B-6702             | 336 - Maja Marianna Becker, avd. 65        | 9.3                    |
| B-6703             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8           | 9.2.2                  |
| B-6704             | 507 - Rune Kristiansen, Representantskapet | 9.1.2                  |
| B-6705             | 336 - Maja Marianna Becker, avd. 65        | 9.3                    |
| B-6706             | 112 - Boye Ullmann, avd. 605               | 9.11.1                 |
| B-6707             | 073 - Andreas Tharaldsen, avd. 10          | 9.6.2                  |
| B-6708             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8           | 9.11.2                 |
| B-6709             | 094 - Petter Stalsberg, avd. 185           | 9.7.6 og 9,8,2         |
| B-6710             | 393 - Lars Erik Andreassen, avd. 2         | 9.16                   |
| B-6711             | 495 - Gunnar Holm, Representantskapet      | 9.8.2                  |
| B-6712             | 336 - Maja Marianna Becker, avd. 65        | 9.3                    |
| B-6713             | 423 - Knut Ole Prestholt, avd. 8           | 9.4                    |
| B-6714             | 462 - Magne Arild Glimdal, Forbundsstyret  | 9.3                    |
| B-6715             | 265 - Monica Frog, avd. 12                 | 9.3                    |
| B-6716             | 281 - Trond Aril Wibe, avd. 28             | 9.11.2                 |
| B-6717             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57             | 9.11.2                 |
| B-6718             | 221 - Karl Emil Frantzen Selvåg, avd. 57   | 9.11.2                 |
| B-6719             | 280 - Lisbeth Saur, avd. 28                | 9.13.4                 |
| B-6720             | 495 - Gunnar Holm, Representantskapet      | 9.8.2                  |
| B-6721             | 267 - Bjørn Olden, avd. 16                 | 9.11.2                 |
| B-6722             | 530 - Inger Anne Hærum, Representantskapet | 9.5.3                  |
| B-6723             | 043 - Bjørn Tore Myrvang, avd. 53          | 9.5.2                  |
| B-6724             | 233 - Jan Erik Vinkfjord, avd. 730         | I-0025                 |
| B-6725             | 392 - Jon Jarrett Nygren, avd. 2           | I-0025                 |
| B-6726             | 118 - Frantz Johannes Vangen, avd. 74      | I-0025                 |
| B-6727             | 369 - Sigurd Mikkelsen, avd. 118           | I-0025                 |
| B-6728             | 195 - Atle Forfang Rostad, avd. 25         | I-0025                 |
| B-6729             | 471 - Christian Justnes, Forbundsstyret    | I-0025                 |
| B-6730             | 432 - Tom Egil Flata, avd. 39              | I-0025                 |
| B-6731             | 177 - Jan-Arne Johansen, avd. 54           | I-0025                 |
| B-6732             | 075 - Svein Frode Pettersbakken, avd. 10   | I-0025                 |
| B-6733             | 200 - Rune Hantho, avd. 25                 | I-0025                 |
| B-6734             | 192 - Marek Bogucki, avd. 25               | I-0025                 |
| B-6736             | 506 - Rita Eigeland, Representantskapet    | I-0025                 |
| B-6737             | 402 - Atle Staal, avd. 75                  | I-0025                 |
| B-6738             | 177 - Jan-Arne Johansen, avd. 54           | I-0025                 |
| B-6739             | 332 - Kai-Runar Svarstad, avd. 65          | I-0025                 |
| B-6740             | 139 - Mette Thorkildsen, avd. 3            | I-0025                 |
| B-6741             | 193 - Inger Kristin Byberg, avd. 25        | I-0025                 |
| B-6742             | 216 - Oddgeir Andersen, avd. 57            | I-0025                 |
| B-6743             | 057 - Oskar Lindøe, avd. 1                 | I-0025                 |
| B-6744             | 137 - Alf Andreas Pedersen, avd. 3         | I-0025                 |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                             | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|--------------------------------------------|------------------------|
| B-6745             | 121 - Joakim With, avd. 74                 | I-0025                 |
| B-6746             | 132 - Arnfinn Reinertsen, avd. 3           | I-0025                 |
| B-6747             | 506 - Rita Eigeland, Representantskapet    | I-0025                 |
| B-6748             | 162 - Glenn Cato Furulund, avd. 650        | I-0025                 |
| B-6749             | 136 - Sigurd Tobiassen, avd. 3             | I-0025                 |
| B-6751             | 358 - Marit Engeseth, avd. 11              | I-0025                 |
| B-6752             | 330 - Ole Bjørn Rød, avd. 65               | I-0025                 |
| B-6754             | 235 - Anne Marie Andersen, avd. 7          | I-0025                 |
| B-6755             | 214 - Terje Lund, avd. 57                  | I-0025                 |
| B-6757             | 217 - Dan Einar Dybing, avd. 57            | I-0025                 |
| B-6758             | 220 - Fredrik Larsson, avd. 57             | I-0025                 |
| B-6759             | 234 - Erik N. De Pasquale, avd. 25         | I-0025                 |
| B-6760             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65               | I-0025                 |
| B-6761             | 212 - Henriette Stava, avd. 57             | I-0025                 |
| B-6762             | 211 - Jostein Rafsvik Ness, avd. 57        | I-0025                 |
| B-6763             | 306 - Roger Undheim Hoff, avd. 765         | I-0025                 |
| B-6764             | 004 - Silje-Kristine Westerbakk, avd. 6    | I-0025                 |
| B-6765             | 292 - Amund Sagmo, avd. 146                | I-0025                 |
| B-6767             | 235 - Anne Marie Andersen, avd. 7          | I-0025                 |
| B-6768             | 307 - Johan Henry Eide, avd. 765           | I-0025                 |
| B-6769             | 222 - Ernst Dahl Arnø, avd. 57             | I-0025                 |
| B-6770             | 310 - Eivind Wanvik, avd. 768              | I-0025                 |
| B-6771             | 292 - Amund Sagmo, avd. 146                | I-0025                 |
| B-6772             | 292 - Amund Sagmo, avd. 146                | I-0025                 |
| B-6773             | 530 - Inger Anne Hærum, Representantskapet | I-0025                 |
| B-6775             | 094 - Petter Stalsberg, avd. 185           | I-0025                 |
| B-6776             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65               | I-0025                 |
| B-6777             | 143 - Frida Lunde, avd. 41                 | I-0025                 |
| B-6779             | 231 - Morten Bakken, avd. 730              | I-0025                 |
| B-6780             | 158 - Svein Gunnar Sæther, avd. 647        | I-0025                 |
| B-6781             | 226 - Marius Halln, avd. 91                | I-0025                 |
| B-6782             | 226 - Marius Halln, avd. 91                | I-0025                 |
| B-6783             | 226 - Marius Halln, avd. 91                | I-0025                 |
| B-6784             | 261 - Siril Wigen Monteiro, avd. 12        | I-0025                 |
| B-6785             | 306 - Roger Undheim Hoff, avd. 765         | I-0025                 |
| B-6786             | 413 - Tommy Kjølborg, avd. 851             | I-0025                 |
| B-6787             | 281 - Trond Aril Wibe, avd. 28             | I-0025                 |
| B-6788             | 400 - Espen Utne Landgraff, avd. 4         | I-0025                 |
| B-6789             | 449 - Geir Are Strømæss, avd. 36           | I-0025                 |
| B-6790             | 331 - Jenny Silseth, avd. 65               | I-0025                 |
| B-6791             | 261 - Siril Wigen Monteiro, avd. 12        | I-0025                 |
| B-6792             | 277 - Arvid Bjørsvik, avd. 28              | I-0025                 |
| B-6793             | 281 - Trond Aril Wibe, avd. 28             | I-0025                 |
| B-6794             | 349 - Joakim Ophaug, avd. 5                | I-0025                 |



| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                               | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|----------------------------------------------|------------------------|
| B-6795             | 266 - Robert Karlsen, avd. 12                | I-0025                 |
| B-6796             | 325 - Geir Stokkeland, avd. 31               | I-0025                 |
| B-6797             | 329 - Dan Roger Pedersen, avd. 65            | I-0025                 |
| B-6798             | 292 - Amund Sagmo, avd. 146                  | I-0025                 |
| B-6799             | 076 - Omaina Amdidach, avd. 10               | I-0025                 |
| B-6801             | 402 - Atle Staal, avd. 75                    | I-0025                 |
| B-6802             | 258 - Odd Einar Aune, avd. 12                | I-0025                 |
| B-6803             | 179 - Nina Fekjær, avd. 54                   | I-0025                 |
| B-6804             | 349 - Joakim Ophaug, avd. 5                  | I-0025                 |
| B-6805             | 078 - Helena Bozicevic, avd. 10              | I-0025                 |
| B-6806             | 195 - Atle Forfang Rostad, avd. 25           | I-0025                 |
| B-6807             | 155 - Sigmund Hustveit Sund, avd. 103        | I-0025                 |
| B-6808             | 178 - Terje Westerås, avd. 54                | I-0025                 |
| B-6809             | 078 - Helena Bozicevic, avd. 10              | I-0025                 |
| B-6810             | 191 - Espen Watne, avd. 14                   | I-0025                 |
| B-6811             | 076 - Omaina Amdidach, avd. 10               | I-0025                 |
| B-6812             | 511 - Andreas Nieuwejaar, Representantskapet | I-0025                 |
| B-6813             | 209 - Øystein Nygård, avd. 44                | I-0025                 |
| B-6814             | 078 - Helena Bozicevic, avd. 10              | I-0025                 |
| I-5004             | Representantskapets innstilling              | 9.1.1                  |
| I-5011             | Representantskapets innstilling              | 9.1.2                  |
| I-5019             | Representantskapets innstilling              | 9.1.3                  |
| I-5023             | Representantskapets innstilling              | 9.2.1                  |
| I-5043             | Representantskapets innstilling              | 9.2.2                  |
| I-5047             | Representantskapets innstilling              | 9.2.3                  |
| I-5059             | Representantskapets innstilling              | 9.3                    |
| I-5084             | Representantskapets innstilling              | 9.4                    |
| I-5089             | Representantskapets innstilling              | 9.5.1                  |
| I-5101             | Representantskapets innstilling              | 9.5.2                  |
| I-5105             | Representantskapets innstilling              | 9.5.3                  |
| I-5107             | Representantskapets innstilling              | 9.5.4                  |
| I-5120             | Representantskapets innstilling              | 9.6.1                  |
| I-5129             | Representantskapets innstilling              | 9.6.2                  |
| I-5138             | Representantskapets innstilling              | 9.7.1                  |
| I-5148             | Representantskapets innstilling              | 9.7.2                  |
| I-5160             | Representantskapets innstilling              | 9.7.3                  |
| I-5163             | Representantskapets innstilling              | 9.7.4                  |
| I-5168             | Representantskapets innstilling              | 9.7.5                  |
| I-5174             | Representantskapets innstilling              | 9.7.6                  |
| I-5177             | Representantskapets innstilling              | 9.8.1                  |
| I-5181             | Representantskapets innstilling              | 9.8.2                  |
| I-5189             | Representantskapets innstilling              | 9.8.3                  |
| I-5194             | Representantskapets innstilling              | 9.9.1                  |
| I-5197             | Representantskapets innstilling              | 9.9.2                  |
| I-5201             | Representantskapets innstilling              | 9.9.3                  |
| I-5228             | Representantskapets innstilling              | 9.10.1                 |

| <b>Forslag nr.</b> | <b>Delegat</b>                  | <b>Beh. under pkt.</b> |
|--------------------|---------------------------------|------------------------|
| I-5230             | Representantskapets innstilling | 9.10.2                 |
| I-5246             | Representantskapets innstilling | 9.11.1                 |
| I-5300             | Representantskapets innstilling | 9.11.2                 |
| I-5313             | Representantskapets innstilling | 9.11.3                 |
| I-5321             | Representantskapets innstilling | 9.12                   |
| I-5331             | Representantskapets innstilling | 9.13.1                 |
| I-5341             | Representantskapets innstilling | 9.13.2                 |
| I-5345             | Representantskapets innstilling | 9.13.3                 |
| I-5356             | Representantskapets innstilling | 9.13.4                 |
| I-5381             | Representantskapets innstilling | 9.14.1                 |
| I-5383             | Representantskapets innstilling | 9.14.2                 |
| I-5394             | Representantskapets innstilling | 9.15.1                 |
| I-5411             | Representantskapets innstilling | 9.15.2                 |
| I-5415             | Representantskapets innstilling | 9.15.3                 |
| I-5423             | Representantskapets innstilling | 9.15.4                 |
| I-5434             | Representantskapets innstilling | 9.16                   |
| I-5438             | Representantskapets innstilling | 9.17                   |
| I-5440             | Representantskapets innstilling | 9.18                   |
| I-5446             | Representantskapets innstilling | 9.19                   |

Redaksjonskomiteen har behandlet representantskapets innstilling vedrørende følgende uttalelser:

- Tariffpolitisk uttalelse (I-0019)
- Arbeid og velferd (I-0020)
- Et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021)
- Bedriftsdemokratiet må styrkes og fornyes (I-0022)
- Alles rett til bolig (I-0023)
- Det fagligpolitiske arbeidet og samarbeidet må styrkes (I-0024)
- Den politiske situasjon (I-0025)

Redaksjonskomiteens forslag til endringer i prinsippprogrammet er tatt opp under redaksjonskomiteens innstillinger til forslag som komiteen har hatt til behandling.

I forhold til representantskapets innstilling vedrørende uttalelser er endringer markert på følgende måte:

- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår **tilføyet** under de enkelte punkter er markert med **fet og kursiv tekst**.
- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår ~~strøket~~ under de enkelte punkter er markert med ~~dobbel gjennomstrekning~~

Redaksjonskomiteens innstillinger er enstemmig.

## **9. Arbeidsliv, tariff og velferdspolitik**

### **9.1 Tariffpolitiske prinsipper**

#### **9.1.1 Tariffavtalens omfang**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-5004 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene tiltres.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.1.2 Vertikale avtaler og skillet funksjonær-/arbeideroverenskomster**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

##### **B-6466 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

###### **F5005**

Ønsker å gjenreise forslag F5005 for å kunne omfange flere i bedrifter. Jeg sitter selv i gråsona for hva som er innfor dagens rammer.

##### **F-5005 Avd. 3 - Agder Fagforening**

Vertikale avtaler

Fellesforbundet skal jobbe for innføring av vertikale avtaler, slik at man unngår at samme arbeidsplass splittes opp i mange ulike klubber og tariffavtaler tilhørende ulike forbund.

##### **B-6533 - 511 Andreas Nieuwejaar, Representantskapet**

###### **omfangsregel først, vertikaliser så IO**

Skillelinjene i omfangsbestemmelsene må bli klarere enn de er i dag. Andre forbund viser ingen respekt for eksisterende omfangsregler, og de "snik-vertikaliser" således sine klubber uten at vi har særlig gode verktøy og muligheter til å hindre dem. Prøver man så blir det så sur stemning på arbeidsplassen at man risikerer at ansatte velger å heller stå som uorganisert. Fellesforbundet mister også medlemmer til andre forbund når stillinger endres, når medlemmer får økt kompetanse eller når de får nye eller utvidede arbeidsoppgaver. For å demme opp for dette må vi få vertikalisert våre avtaler, spesielt Industriooverenskomsten, da vi der opplever dette fenomenet i stadig økende grad.

##### **B-6676 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

###### **Gjenreis forslag B-6533**

##### **B-6536 - 535 Thomas Jørgensen, Representantskapet**

###### **gjenreiser forslag f-5010**

Gjenreiser forslag f-5010 Å beholde horisontale tariffavtaler er en viktig sak for transportarbeiderne i Norge

**F-5010     Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark**

Vi vil arbeide for:

- forsvare og videreføre horisontale og landsomfattende tariffavtaler

**B-6580 - 500 Kai Johansen, Representantskapet  
det må arbeides med omfangsbestemmelsen**

Med ny etterutdanning og økt bruk av teknologi trenger vi økt omfang i forhold til FLT.

**B-6704 - 507 Rune Kristiansen, Representantskapet  
Opprettholder forslag F-5008 Vertikalisering**

**F-5008     Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Vertikalisering av Tariffavtalene:

Fellesforbundet må jobbe for å få til en vertikalisering av Tariffavtalene

Begrunnelse: I flere av våre bedrifter er Fellesforbundet det eneste forbundet i LO som har tariffavtale. Ved mellomoppgjør og hovedoppgjør er ikke de andre ansatte på bedriften del av omfangsbestemmelsene og får derfor ikke de framforhandlede lønnstilleggene. I staden for å ha en splittelse blant lønnsnettakerne må man jobbe for å få en vertikal løsning for at alle arbeiderne kan samles under et forbund. Sammen er vi sterke!

**I-5011     REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslagene tiltres og anses dekket i Prinsippprogrammet kap. 3.2 (avsnittene 38, 39 og 41).

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6466, B-6533, B-6536, B-6580, B-6676 og B-6704 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

**9.1.3     Forholdet til uorganiserte og tariffavgift**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6468 - 215 Trond Skree, avdeling 57 Nord-Rogaland  
gjenreise forslag F-5014**

**B-6484 - 509 Torunn Ægisdottir, Representantskapet  
F 5014**

Jeg gjenreiser forslag F-5014

**B-6494 - 211 Jostein Rafsvik Ness, avdeling 57 Nord-Rogaland  
F-5014**

Gjenreis f-5014

**B-6505 - 472 Steffen Høiland, Forbundsstyret**

**Tariffavgift**

Ønsker å gjenreise forslag f-5014.

**B-6508 - 190 Egel Storevik, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening**

**Gjenreiser forslag F-5014**

**B-6511 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**

**f-5014**

Ønsker å gjenreise forslag f-5014.

**B-6529 - 212 Henriette Stava, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**Gjenreiser F-5014**

F-5014 Avd. 57 - Nord-Rogaland Tariffavgift Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en tariffavgift der hvor man har tariffavtaler. Begrunnelse: Alt for ofte blir man møtt med at "Man får det samme som uorganisert", en tariffavgift er både lovlig og rettferdig, og vil bli kvitt flere av gratispassasjerene.

**B-6553 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**f-5014**

Vil gjenreise f-5014

**B-6559 - 231 Morten Bakken, avdeling 730**

**F5014**

Gjenreis F-5014

**B-6561 - 234 Erik N. De Pasquale, avdeling 25**

**F-5014**

Ønsker å gjenreise forslag F-5014

**B-6614 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**gjenreise f 5014**

Gjenreiser f 5014- tariffavgift

**B-6636 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**F-5014**

F-5014 -Tariffavgift, gjenreises

**F-5014     Avd. 57 - Nord-Rogaland**

**Tariffavgift**

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en tariffavgift der hvor man har tariffavtaler.

**Begrunnelse:**

Alt for ofte blir man møtt med at "Man får det samme som uorganisert", en tariffavgift er både lovlig og rettferdig, og vil bli kvitt flere av gratispassasjerene.

**B-6517 - 190 Egel Storevik, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening**  
**Gjenreiser forslag F-5015**

Begrunnelse: Alt for ofte blir man møtt med at "Man får det samme som uorganisert", en tariffavgift er både lovlig og rettferdig, og vil bli kvitt flere av gratisspassasjerene.

**B-6607 - 271 Stian Kvalvåg, avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening**  
**Gjenreiser forslag 5015**

Det må arbeides for å få effektive tiltak i tariffavtalene for å bli kvitt gratisspassasjerene.

**F-5015      Avd. 91 - Jæren**

Kast ut gratisspassasjerene

Fen del av ordningene i overenskomstene bør bli gjort gjeldende kun for organiserte.

**B-6519 - 535 Thomas Jørgensen, Representantskapet**  
**gjenreiser forslag f-5018**

Gjenreiser forslag 5018

**B-6548 - 247 Rune Eiksen, avdeling 37 Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark**  
**Gjenreise F 5018**

**F-5018      Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark**

Vi vil arbeide for:

- å ha særlig fokus på "gratisspassasjerene" i arbeidslivet og sørge for at de også er med på å finansiere tariffordningene

**B-6544 - 409 Halvor Been, avdeling 851 Østfold Fagforening**  
**Tariffavgift**

Ønsker å gjenreise forslag f-5017

**F-5017      Avd. 851 - Østfold Fagforening**

Tariffavgift

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en tariffavgift der hvor man har tariffavtaler. Alt for ofte blir man møtt med at "Man får det samme som uorganisert", en tariffavgift er både lovlig og rettferdig, og vil bli kvitt flere av gratisspassasjerene.

Begrunnelse:

De uorganiserte nyter de samme godene, og bør også betale for det. Vi trenger ikke gratisspassasjerer.

**B-6546 - 503 Rune Samuelsen, Representantskapet**  
**Mer gullkantet medlemskap**

Fellesforbundet skal jobbe for at goder i tariffavtalene kun skal gjelde for organiserte. Men det arbeidsgiver. Sparer skal innbetales til et fond som disponeres av partene. Kunne f.eks gå inn i AFP ordningen. På denne måten blir det ikke rimeligere å ha uorganiserte ansatte og AFPen vil få en mer solid økonomi.

**B-6552 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**

**Forholdet til uorganiserte:**

Må få de uorganiserte til å forstå at det selv idag er de som får problemer i sitt arbeidsforhold og får hjelp fra forbundet. Dette skulle vært slått i media og ute i bedriftene, slik at det synliggjøres hva de gambler med som velger å stå utenfor. Om alle slike tvister synliggjøres vil det nok gå opp for fler at det er trygt å ha noen i ryggen. Syndes nok mye ute i bedrifter ved nyansettelser, ikke alle nyansatte som blir presentert for de tillitsvalgte. Og ikke minst, det er i alle medlemmers interesse at vi er så mange som mulig. Jo flere vi er, desto sterkere er vi!

**B-6665 - 271 Stian Kvalvåg, avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening**

**Nytt forslag hefte 9 Arbeidsliv, tariff og velferdspolitik.**

Det skal utredes et forslag til tariffoppgjøret 2020 som sikrer at det ikke skal være økonomisk lønnsomt å være gratispassasjer. Samtidig skal det ikke være lønnsomt å ansette uorganiserte. Synkende organisasjonsgrad er med på å svekke våre muligheter i lønnsoppgjørene. Maktforholdet i arbeidslivet forskyves over til arbeidsgiversiden. Hovedårsaken til at det er så mange som velgerne være uorganisert er at de får det samme uansett. Dette er en problemstilling som vi må ta på alvor og gjøre noe med.

**B-6670 - 190 Egel Storevik, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening**

**Nytt forslag hefte 9 arbeidsliv, tariff og velferdspolitik**

Det skal utredes et forslag til tariffoppgjøret 2020 som sikrer at det ikke skal være økonomisk lønnsomt å være gratispassasjer. Samtidig skal det ikke være lønnsomt å ansette uorganiserte. Synkende organisasjonsgrad er med på å svekke våre muligheter i lønnsoppgjørene. Maktforholdet i arbeidslivet forskyves over til arbeidsgiversiden. Hovedårsaken til at det er så mange som velgerne være uorganisert er at de får det samme uansett. Dette er en problemstilling som vi må ta på alvor og gjøre noe med.

**B-6672 - 191 Espen Watne, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening  
støtter forslag B 6670**

I-5019 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslagene tiltres ikke.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

Forslag B-6652, B-6665, B-6670, B-6672 oversendes det nye forbundsstyret for vurdering av om det innenfor rammen av ufravikelighetsprinsippet kan etableres særskilte tariffbestemmelser som fremmer organisering.

For øvrige forslag vises det til Representantskapets innstilling.

## **9.2 Lønn og fordeling**

### **9.2.1 Lønn og fordeling**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6542 - 270 Roald Arentz, avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening Tilleggsforslag til I-5023**

Provisjonsbaserte tariffavtaler uten garantilønn og overenskomster uten AFP skal ikke forekomme hos Fellesforbundet.

#### **I-5023 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6542 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.2.2 Lavlønn og lavlønnstillegg**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6478 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland F-5030**

Vil gjenreise F-5030

#### **B-6492 - 217 Dan Einar Dybing, avdeling 57 Nord-Rogaland F-5030**

Eg vil fremme forslag F-5030 Lavtlønnstillegg

#### **B-6616 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland Gjenreiser f 5030 lavtlønnstilleg**

Gjenreiser f 5030 - lavtlønnstillegget må fordeles på gjennomsnittslønna bedriftsvis og ikke på overenskomsten

#### **B-6638 - 215 Trond Skree, avdeling 57 Nord-Rogaland Gjenreise forslag F-5030**

Lavlønnstillegg: Fellesforbundet skal i landsmøteperioden arbeide for at lavlønnstillegg som gis ved fremtidige tariffoppgjør skal utbetales basert på arbeidstakernes gjennomsnittslønn individuelt, eller ved bedrift, ikke den gjennomsnittlige lønnen på tariffområdet som nå.

#### **B-6703 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark Gjenreis forslag F-5030**



**F-5030      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Lavlønnstillegg:

Fellesforbundet skal i landsmøteperioden arbeide for at lavlønnstillegg som gis ved fremtidige tariffoppgjør skal utbetales basert på arbeidstakernes gjennomsnittslønn individuelt, eller ved bedrift, ikke den gjennomsnittlige lønnen på tariffområdet som nå.

Lavlønnstillegg bør brukes sammen med heving av minstelønnssatser og heving av garanti bestemmelser for å oppnå best mulig effekt. Begrunnelse er den skjeve fordeling som kan, og har, oppstått når en liten del av arbeidstakerne på en overenskomst drar opp snittet for hele overenskomsten. Lavlønnstillegg skal være en utjevningsfaktor som sikrer at lønnstillegg ikke er med på å øke forskjellene i samfunnet. Fellesforbundet har et ansvar som part i frontfagsforhandlinger at lavlønnstillegg fungerer som tenkt. Forslaget sikrer en forsvarlig lavlønnsprofil.

**B-6504 - 394 Tor Erik Skovly, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening**

**F-5024**

Lavlønnstillegg Når lavlønnstillegget skal gis, må en ta utgangspunkt i den enkeltes årslønn, og i de tilfeller det ikke er mulig, må en ta utgangspunkt i hver bedrifts gjennomsnittlige lønn. Begrunnelse: Tusenvis av lavtlønnede må finne seg i å se andre med kanskje høyere lønn enn dem selv få lavlønnstillegg, mens de selv ikke får noe som helst. Dette er ikke fagbevegelsen verdig, vi skal sloss for alle lavtlønnede, uansett hvordan snittet på overenskomsten ser ut. Det er det vi er til for. For mange er det et paradoks at de kanskje skal ut i streik for ett lavlønnstillegg de selv ikke har mulighet til å få, slik kan vi ikke ha det lenger. Dette er blodig urettferdig.

**F-5024      Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

Lavlønnstillegg

Når lavlønnstillegget skal gis, må en ta utgangspunkt i den enkeltes årslønn, og i de tilfeller det ikke er mulig, må en ta utgangspunkt i hver bedrifts gjennomsnittlige lønn.

Begrunnelse:

Tusenvis av lavtlønnede må finne seg i å se andre med kanskje høyere lønn enn dem selv få lavlønnstillegg, mens de selv ikke får noe som helst. Dette er ikke fagbevegelsen verdig, vi skal sloss for alle lavtlønnede, uansett hvordan snittet på overenskomsten ser ut. Det er det vi er til for. For mange er det et paradoks at de kanskje skal ut i streik for ett lavlønnstillegg de selv ikke har mulighet til å få, slik kan vi ikke ha det lenger. Dette er blodig urettferdig.

**B-6506 - 189 Torgeir Thorsen, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening**

**9.2.2**

Fellesforbundet vil sørge for at medlemmene på normallønnsavtaler sikres et lønnstillegg i samsvar med den fremforhandlede rammen for taiffoppgjøret.

**B-6520 - 118 Frantz Johannes Vangen, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**9.2.2 / i-5043 Lavlønnstillegget**

Lavlønnstillegget skal gis på alle de minstelønnssatser som er under 90% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn, på alle overenskomster. Uavhengig av hva gjennomsnittet i bransjen/overenskomsten er.

**B-6549 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**

**Lavtlønnstillegg**

Må ses på. Kanskje mer riktig å bruke garantitallenes bestemmelser for industri overenslomsten for å sette lavtlønnstillegget.

**B-6573 - 413 Tommy Kjølborg, avdeling 851 Østfold Fagforening**

**Lavtlønnstillegg**

Det må være den enkeltes lønn som legges til grunn. Ikke overenskomstens gjennomsnitt.

**B-6589 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag F-5029**

**F-5029      Avd. 50 - Vestfold Nord**

Fellesforbundet skal arbeide for at lavtlønnstillegget skal gis på individnivå, ikke overenskomstnivå.

Begrunnelse:

Mange medlemmer får ikke lavtlønnstillegget fordi grupper og virksomheter innenfor en rekke overenskomstområdet drar snitter oppover. Jmf blant annet Byggindustrien.

**B-6653 - 159 Jerry Nilsson, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**

**bygg industrien**

Fremmer forslag F-5037 og F-5038

**F-5037      Avd. 650 - Fellesforbundet**

Forslag: Lavtlønnstillegg:

Begrunnelse:

Gjennomsnittlig årsinntekt på våre medlemmer i hver enkelt bedrift må legges til grunn, ikke overenskomsten.

**B-6628 - 290 Øyvind Sellæg, avdeling 146 Namdal Fagforening**

**F 5038**

Ønsker å gjenreise forslag F 5038

**F-5038      Avd. 670 - Fellesforbundet**

Lavtlønnstillegg

Lavtlønnstillegg skal gis etter hver bedrifts gjennomsnittlige lønn og ikke etter gjennomsnittet på overenskomsten.

Begrunnelse:

Lavtlønnstillegg slik det er i dag slår helt feil ut for mange grupper. I for eksempel Byggeindustrien er det bedrifter som går på minstesatsen i overenskomsten (ca 181,- kr/t) og ikke får lavtlønnstillegg fordi snittet på overenskomsten er for høyt. Videre er det for eksempel innenfor AMB bedrifter der de ansatte tjener rundt 225,-kr/t og de får lavtlønnstillegg. Dette oppleves som blodig urettferdig og er med på å undergrave hele ordningen med å løfte de som tjener minst.

**B-6637 - 290 Øyvind Sellæg, avdeling 146 Namdal Fagforening**  
**Gjenreiser forslaget F-5027**

**F-5027      Avd. 12 - Fellesforbundet**

Lavlønnstillegg

Lavlønnstillegg kriteriene endres til å gjelde på ett faktisk lønnsnivå i den enkelte bedrift hvilket vil bli en mer rettferdig fordeling enn dagens modell.

Begrunnelse:

Lavlønnstillegget som man enes om i tarifforhandlingene sentralt er i dag begrenset til å omfatte de medlemmer som arbeider innen visse overenskomstområder og begrenses ikke etter de enkelte bedriftenes faktiske lønnsnivå.

**B-6646 - 138 Bjørnar Jakobsen, avdeling 3 Agder Fagforening**  
**gjenreiser F-5025**

Lavlønnstillegg: Lavlønnstillegg skal gis etter hver bedrifts gjennomsnittlige lønn og ikke etter gjennomsnittet på overenskomsten. Begrunnelse: Lavlønnstillegg slik det er i dag slår helt feil ut for mange grupper. I for eksempel Byggeindustrien er det bedrifter som går på minstesatsen i overenskomsten (ca 181,- kr/t) og ikke får lavlønnstillegg fordi snittet på overenskomsten er for høyt. Videre er det for eksempel innenfor AMB bedrifter der de ansatte tjener rundt 225,-kr/t og de får lavlønnstillegg. Dette oppleves som blodig urettferdig og er med på å undergrave hele ordningen med å løfte de som tjener minst.

**B-6661 - 425 Jon Halvor Svalbjørg, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreiser F-5025 Lavtlønnstillegg**  
Gjenreiser F-5025, lavtlønnstillegg må være bedriftsvis.

**F-5025      Avd. 8 - Telemark**

Lavlønnstillegg

Lavlønnstillegg skal gis etter hver bedrifts gjennomsnittlige lønn og ikke etter gjennomsnittet på overenskomsten.

Begrunnelse:

Lavlønnstillegg slik det er i dag slår helt feil ut for mange grupper. I for eksempel Byggeindustrien er det bedrifter som går på minstesatsen i overenskomsten (ca 181,- kr/t) og ikke får lavlønnstillegg fordi snittet på overenskomsten er for høyt. Videre er det for eksempel innenfor AMB bedrifter der de ansatte tjener rundt 225,-kr/t og de får lavlønnstillegg. Dette oppleves som blodig urettferdig og er med på å undergrave hele ordningen med å løfte de som tjener minst.

**I-5043      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**  
Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til oppfølging.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6478, B-6492, B-6616, B-6638, B-6703, B-6504, B-6506, B-6520, B-6549, B-6573, B-6589, B-6653, B-6628, B-6637, B-6646 og B-6661 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og den tariffpolitiske uttalelsen (I-0019), avsnitt 19.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.2.3 Lønnssystemer og lokale forhandlinger**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6551 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**

##### **Begrep i lokale lønnsforhandlinger:**

Overheng og lønnsglidning skal ikke brukes i lokale forhandlinger. Må presiseres overfor motpartens forening. Er bestemt fire kriterier vi skal legge til grunn for lokale forhandlinger

#### **B-6583 - 500 Kai Johansen, Representantskapet**

##### **Lønnssystemer**

Det må arbeides med lønssystemer og rammeverk til hjelp for klubber. Våre medlemmer må også få betalt for sin kunnskap.

#### **I-5047 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Redaksjonskomiteen viser til prinsippprogrammets pkt. 3.2, kulepunkt 8.**

**B-6551 og B-6583 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.3 Andre tarifforslag**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6606 - 049 Jon Arne Nygård, avdeling 143 Helgeland**

##### **Sanksjonsmuligheter**

Foreslår at vi går inn i et knalltøft tariffoppgjør og forhandler inn sanksjonsmuligheter, dette fordi det er ingen bedre måter og styrke tillitsvalgt og klubb i tøffe forhandlinger med arbeidsgiver. Det vil være vesentlig for og styrke fagbevegelsen inne i bedriftene og på den måten også vise arbeidsfolk styrke, medlemmer tjent.

**B-6619 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**gjenreise 5057 - dagsing**

Få dagsing inn i alle overenskomster.

**B-6629 - 472 Steffen Høiland, Forbundsstyret**

**F-5057 Lokale sanksjonsmidler**

Intensjonen i forslag f-5057 bør tas inn i prinsippprogrammet. Reelle, likeverdige lokale forhandlinger bør være en rettighet og et mål for alle arbeidere uavhengig av overenskomst. Fellesforbundet må alltid ha som mål og utjevne maktforholdene i arbeidslivet, også lokalt.

**B-6631 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25**

**Gjenreiser F-5057**

Få inn dagsing i alle overenskomster

**B-6632 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**F-5057**

Bedre dekning av F-5057.

**B-6472 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**f-5057**

Vil gjenreise f-5057

**F-5057      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Få inn dagsing i alle overenskomster - Tariff

Fellesforbundet må jobbe for at alle Fellesforbundets overenskomster får på plass retten til dagsing. I dag så ser me at flere og flere av våre bedrifter bare gir det sentrale tillegget og i det lokale forhandlingene har tillitsvalgte ikke noe å stille opp med når bedriften år etter år tilbyr 0 kr. Retten til dagsing er derfor av stor viktighet å få inn i alle overenskomstene til Fellesforbundet for å utjevne maktforholdet i det norske arbeidslivet.

**B-6499 - 119 Håkon Skog-Hansen, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**lederopplæring i lov og avtaleverk**

Når det skal føres reelle forhandlinger eller drøftelser, så må vi kreve at motparten opplærer arbeidsgivere og ledere i lov og avtaleverk. Det kan ikke være sånn at tillitsvalgte skal drive opplæring av ledere i avtaleverket.

**B-6514 - 275 Per Erik Moen, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**

**Fri med lønn jul og nyttår overenskomst for Byggeindustrien.**

Fri med lønn på jul og nyttårsaften når disse dager faller på vanlig arbeidsdag.

**B-6540 - 425 Jon Halvor Svalbjørg, avdeling 8 Telemark**

**Gjennreiser F-5050 og F-5052 og må da endre I-5059**

Her må rep.skapet ha misforstått. De har tatt det som en tillitsvalgtsgode og utstyr til tillitsvalgte og sendt det over til HA forhandlinger. Det er ikke det som står i forslaget og heller ikke det det handler om. Dette er ment som en "verktøygodtgjørelse" til alle som bruker privat mobil i arbeidsgiver sin tjeneste slik at dette må inn i overenskomstene, spesielt FOB. Det er slik i dag at arbeidsgiver nærmest forutsetter at du har iPhone eller tilsvarende og at du skal bruke den på jobb hele dagen både til timeregistrering, tegninger, e-poster m.m. Helt uten kompensasjon, selv om dette medfører både ekstra kostnad i form av ekstra data og stor risiko

for å ødelegge telefon. Slik det er nå blir det som om kontoransatte må kjøpe PC sin sjøl. Les ellers begge forslaga.

**F-5050      Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

Kompensasjon for bruk av eget teknisk utstyr i jobbsammenheng/eller at arbeidsgiver må stille slikt utstyr til rådighet.

Vi må kreve via overenskomstene at der det benyttes digitale løsninger på innstemplinger/timeregistrering m.m., at arbeidsgiveren stiller slikt utstyr til disposisjon for den ansatte eller betaler en godtgjørelse (verktøysgodtgjørelse) pr. time for bruk av eget elektronisk utstyr/smarttelefon.

Begrunnelse:

Flere og flere arbeidsgivere krever i dag av sine ansatte at de skal registrere timer via apper på smarttelefoner eller nettbrett. Flere og flere krever og at daglige avvik også skal elektronisk behandles via apper. Derfor må vi kreve at arbeidsgiver betaler for/gir kompensasjon for dette utstyret. Vi har ikke tidligere hørt om at kontoransatte holder data og programvare selv.

**B-6543 - 469 Roald Stykket, Forbundsstyret  
gjenreiser F-5052**

Repskapes innstilling er feil i forhold til det forslagsstiller mener med dette forslaget. Alle skal ha dekning for bruk av eget elektronisk utstyr der det stilles krav om at dette skal brukes. Dette er ikke et hovedavtale spørsmål men et overenskomst spørsmål.

**F-5052      Avd. 8 - Telemark**

Vi må kreve via overenskomstene at der det benyttes digitale løsninger på innstemplinger / timeregistrering m.m. at arbeidsgiveren stiller slikt utstyr til disposisjon for den ansatte eller betaler en godtgjørelse (verktøysgodtgjørelse) pr. time for bruk av eget elektronisk utstyr smarttelefon.

Begrunnelse:

Flere og flere arbeidsgivere krever i dag av sine ansatte at de skal registrere timer via apper på smarttelefoner eller nettbrett.

Flere og flere krever og at daglige avvik også skal elektronisk behandles via apper.

Dette må vi kreve at arbeidsgiver betaler da dette utstyret koster mye i innkjøp. Vi har ikke tidligere hørt om at kontoransatte holder data og programvare selv.

**B-6555 - 469 Roald Stykket, Forbundsstyret  
gjenreiser forslag F- 5051**

Justering av feriepengesatsen. Vi må nå sørge for at feriepengesatsen økes til 12,3% slik ferieloven sier i § 15.

**B-6587 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5051**

**F-5051     Avd. 8 - Telemark**

Justering av feriepengesatsen

I følge Ferielovens § 15 vil prosentsatser for feriepenger etter en lovfestet innføring av den 5. ferieuka være 12.3%. Dette må også gjelde den tariff festa ferien. Forbundet må derfor sørge for at vi får hevet dagens prosentsats fra 12 til 12.3%. Først da har vi fått full kompensasjon.

Det må gis 100% feriepenger av trygdeytelsene.

**B-6586 - 159 Jerry Nilsson, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**  
**bygg industrien**

Jeg som tillitsvalgt, vill ha forhandlingsretten på all tid utenom 7-16, idag har arbeidsgiver styreretten på 7-18, noe som vanskeliggjør forhandlinger for oss. Kommentar, vi går en type av 2skift, men blir ikke lønnet for det. 1 lag begynner 6.00 og jobber til 15.00 og 1 lag 9.00 - 18.00 annhver uke. Vi får overtid betalt Mellan 6-7, men ingen kompensasjon mellan 16-18 noe tex alle på 2 skiftordning får.

**B-6597 - 159 Jerry Nilsson, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**  
**bygg industrien**

Lavtlønnstillegg: Gjennomsnitts beregning på den enkelts bedrift må brukes.

**B-6651 - 282 Ivar Dahlen, avdeling 80 Røros og Holtålen Fagforening**  
**Sanksjonsmuligheter ved lokale lønnsforhandlinger**

Forbundet må jobbe aktivt for å få inn sanksjonsmuligheter ved lokale lønnsforhandlinger i alle sine overenskomster. Det tenkes her på modellen som allerede finnes i Industriooverenskomstens VO-del 5.2.5 som gir mulighet for 45% arbeidsytelse mot 45% lønn, dersom partene ikke blir enig i de lokale lønnsforhandlingene. Bakgrunn: Vi må kunne sette makt bak kravene dersom bedriften ikke fører reelle forhandlinger, basert på de 4/5 kriterier.

**B-6657 - 358 Marit Engseth, 11 Vestnorsk Transportarbeiderforening**  
**Bussbransjeavtalen**

Bussbransjeavtalen må få total revisjon og tilpasses dagens anbudsregime. Det er altfor mange bestemmelser med tolkningsmuligheter. Slike bestemmelser må konkretiseres, avgrenses og tydeliggjøres.

**B-6668 - 413 Tommy Kjølborg, avdeling 851 Østfold Fagforening**  
**Dagsing**

Dagsing inn i alle Fellesforbundet overenskomster.

**B-6692 - 281 Trond Aril Wibe, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**  
**Lønnsglidning og lønnsoverheng**

Det må presiseres at Lønnsglidning og lønnsoverheng ikke skal taes med i de lokale forhandlingene. Dette for at vi skal forhandle om vår lønnsvekst og ikke bedriftens lønnsutgifter.

**B-6697 - 143 Frida Lunde, 41 Agder Transportarbeiderforening**

Jeg mener grossistoverenskomsten skal være lettere for alminnelige mennesker å lese, ta vekk bør og burde og sett SKAL og må isteden; dette er for å slippe å ha en jurist som må vurdere om medlemmene har krav på. Da ender det som regel i arbeidsretten. Arbeidsgiverne er blitt mer og mer vanskelige og derfor må ordlyden være nøyaktig I grossistoverenskomsten Næringslivets hovedorganisasjon og NHO service og handel, paragraf 2.2 står: de ansatte bør oppfordres til å ta fagbrev, forholdene bør også legges til rette for den enkelte

**B-6698 - 141 Sigurd Børresen, 41 Agder Transportarbeiderforening**

Støtter forslaget B-6697

**B-6701 - 449 Geir Are Strømness, avdeling 36 Sogn og Fjordane**

**Transportarbeiderforening**

Støtter forslaget B-6697

**B-6702 - 336 Maja Marianna Becker, avdeling 65**

**Landsforpleiningsavtalen**

Det må avtales et personlig ansinitetstillegg for ansatte som jobber sammenhengende på en lokasjon mer som 10, 15 og 20 år

**B-6705 - 336 Maja Marianna Becker, avdeling 65**

**Landforpleiningsavtalen**

Permisjon med lønn i forbindelse med fagbrev eksamen

**B-6712 - 336 Maja Marianna Becker, avdeling 65**

**Helgetillegg og kveldstillegg**

Tillegget må økes! Vi jobber mest på 35,5 t/uke, tillegget er ikke økt på flere år. Landsforpleiningsavtalen.

**B-6714 - 462 Magne Arild Glimdal, Forbundsstyret**

**forslag f5048**

Foreslår at forslaget sendes over til tariff revisjonen 2020 hvis det ikke tas med her

**F-5048      Avd. 1 - Oslo - Akershus**

Fellesforbundet bør jobbe for at ordlyden i våre avtaler gjøres mer forståelig og tidsriktig.

Begrunnelse:

Ordlyden i fler av våre avtaler kan være vanskelig og forstå og tolke for de tillitsvalgte.

**B-6715 - 265 Monica Frog, avdeling 12**

**Reisegodtgjørelse ifm blodgivning**

I tariffen i dag står det at arbeidstaker har rett til lønn fra arbeidsgiver ved blodgivning. Reisekostnaden må blodgiver dekke selv. Jeg foreslår at HELFO dekker reisekostnader til og fra blodbanken. Det er for mange langt å reise mellom hjemmet og blodbanken. Dersom HELFO hadde dekket reisekostnaden så har det vært aktuelt for mange flere å gi blod.



#### **I-5059 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 2 (F-5049) oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til hovedavtaleforhandlingene i 2021.

De øvrige forslag oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

#### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6606, B-6619, B-6629, B-6631, B-6632, B-6472, B-6499, B-6514, B-6540, B-6543, B-6555, B-6587, B-6586, B-6597, B-6651, B-6657, B-6668, B-6692, B-6697, B-6698, B-6701, B-6702, B-6705, B-6712 og B-6714 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling vedr. oversendelse til tariffoppgjøret 2020.**

**Intensjonen i B-6715 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 18 a.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.4 Hovedavtalene**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6470 - 480 Endre Lie, Forbundsstyret**

##### **Nytt forslag tariffpolitiske prinsipper**

Nytt forslag hefte 9 Arbeidsliv, tariff og velferdspolitik. Hvem av de ansatte som skal telles med som organiserbare når det kreves tariffavtale. Vi krever at bare ansatte der arbeidsgiver utøver reell styringsrett telles med som organiserbare etter hovedavtalens § 3-7.2 Spesifikt for avløserlag. Begrunnelse: 10% Regelen i hovedavtalens § 3-7.3 andre avsnitt. Gjør det praktisk talt umulig å komme innenfor bestemmelsen om 10% organiserte i bedrifter innenfor denne overenskomsten. Arbeidsgiversiden innenfor bransjen blokkerer med hensikt muligheten for opprettelse av tariffavtale med å operere med svært mange ansatte i små stillinger, der man ikke utøver reell styringsrett. Ingen av avløserlagene som idag har tariffavtale, ville hatt dette om Hovedavtalen skal tolkes som den gjør nå

#### **B-6482 - 221 Karl Emil Frantzen Selvåg, avdeling 57 Nord-Rogaland**

##### **F-5067**

Oppsigelse av tariffavtale ved misbruk. Ønsker å gjenreise dette, dette er et verktøy vi kan bruk mot useriøse aktører.

#### **B-6531 - 212 Henriette Stava, avdeling 57 Nord-Rogaland**

##### **Gjenreiser F-5067**

F-5067 Avd. 57 - Nord-Rogaland Forslag 43: Oppsigelse av tariffavtaler ved misbruk. Det må bli lettere fra Fellesforbundet sin side å si opp Tariffavtaler med useriøse bedrifter og bedrifter med liten organisasjonsgrad. Der hvor det er mindre en 10 % organisasjonsgrad må det legges til rette for å kunne si opp tariff avtaler fra fellesforbundet sin side, samt man må begynne å bruke en slik rett mer aktivt. Avdelingene må få mer innflytelse på dette og det må utarbeides rutiner mellom avdelingene og tariffavdelingen for hvordan dette skal gjøres. Dagens ordning

gjør at store og små bedrifter med tariffavtale i realiteten kan beholdetariff avtaler med kun 1-2 medlemmer i bedrifter med 100 ansatte. Den private AFP ordningen som er med i fellesforbundet sine tariffavtaler er et gode som LO betaler for og man betaler til veldig mange uorganiserte. Mot argumenter for å melde seg inn og delta i det organiserte arbeidslivet går veldig ofte på "hvorfor melde seg inn, man får alle godene av tariffavtalen uansett". Fellesforbundet må stille strengere krav til å opprettholde tariffavtaler nå mer en før da flere bedrifter driver useriøst.

**B-6621 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland  
gjenreise 5067**

Lettere å si opp tariffavtaler med under 10% organisasjonsgrad og for useriøse bedrifter. Er det 0 medlemmer så kan me ikke ha tariffavtale i bedriften.

**F-5067      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Forslag 43: Oppsigelse av tariffavtaler ved misbruk.

Det må bli lettere fra Fellesforbundet sin side å si opp Tariffavtaler med useriøse bedrifter og bedrifter med liten organisasjonsgrad.

Der hvor det er mindre en 10 % organisasjonsgrad må det legges til rette for å kunne si opp tariff avtaler fra fellesforbundet sin side, samt man må begynne å bruke en slik rett mer aktivt. Avdelingene må få mer innflytelse på dette og det må utarbeides rutiner mellom avdelingene og tariffavdelingen for hvordan dette skal gjøres.

Dagens ordning gjør at store og små bedrifter med tariffavtale i realiteten kan beholdetariff avtaler med kun 1-2 medlemmer i bedrifter med 100 ansatte. Den private AFP ordningen som er med i fellesforbundet sine tariffavtaler er et gode som LO betaler for og man betaler til veldig mange uorganiserte. Mot argumenter for å melde seg inn og delta i det organiserte arbeidslivet går veldig ofte på "hvorfor melde seg inn, man får alle godene av tariffavtalen uansett".

Fellesforbundet må stille strengere krav til å opprettholde tariffavtaler nå mer en før da flere bedrifter driver useriøst.

**B-6509 - 329 Dan Roger Pedersen, avdeling 65**

Forslag: Viser til forslag F-5063 fra AVD 12, F-5068 fra AVD 65 og F-5074 fra AVD 747.

Nytt forslag: Det må betales feriepenge og pensjon når det er fravær på grunn av nødvendig opplæring og møter o.l. i forbindelse med tillitmannsarbeid + full lønn under nødvendige kurs og skoling.

**B-6694 - 290 Øyvind Sellæg, avdeling 146 Namdal Fagforening  
Gjenreiser forslag F-5063**

**F-5063      Avd. 12 - Fellesforbundet**

Tarifforslag

Det må innarbeides som en tariffavtale rettighet at tillitsvalgte skal ha rett til full lønn under tillitsvalgt skoling relatert til sine verv, dette for å styrke dagens rettigheter jamfør Hovedavtalen mellom LO og NHO.

Begrunnelse:

Med dagens stipendordning søker alt for få tillitsvalgte om å beholde sin lønn når de går på kurs og vi erfarer at det sjelden blir søkt bedriften om at lønn skal beholdes under kursing

**F-5068      Avd. 65 - Fellesforbundet**

Tarifforslag

Det må innarbeides som en tariffavtale rettighet at tillitsvalgte skal ha rett til full lønn under tillitsvalgt skolering relatert til sine verv, dette for å styrke dagens rettigheter jamfør Hovedavtalen mellom LO og NHO.

Begrunnelse:

Med dagens stipendordning søker alt for få tillitsvalgte om å beholde sin lønn når de går på kurs og vi erfarer at det sjelden blir søkt bedriften om at lønn skal beholdes under kursing.

**F-5074      Avd. 747 - Unionen Fagforening**

Repetisjonsøvelser/heimevernsøvelser

Fellesforbundet vil jobbe for at det ved repetisjonsøvelser og øvelser i heimevernet blir gitt full lønnskompensasjon.

**B-6599 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650  
arbeidsforhold for tillitsvalgte**

Må få på plass rammeavtaler som et minimum for tillitsvalgt arbeid i bedrift, tillitsvalgte føler i mange tilfeller det vanskelig å velge tillitsvalgt arbeid fremfor å utføre sin jobb som ansatt i bedrift. En minimums ramme på time antall pr uke etter antall medlemmer til medlemspleie er på tide å få inn.

**B-6620 - 222 Ernst Dahl Arnø, avdeling 57 Nord-Rogaland  
B-6599**

Støtter forslag B-6599

**B-6608 - 384 Stein Bruse Hofstedt, avdeling 747 Unionen Fagforening  
Hovedavtalen**

Reiser forslag F-5075

**F-5075      Avd. 747 - Unionen Fagforening**

Hovedavtalen

Vi foreslår derfor at teksten i HA §2-1 4.avsnitt blir endret til følgende:

"Den norske modellen er avhengig av bred oppslutning både for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene. For at organiserte arbeidstakere og arbeidsgivere skal sikres bred oppslutning og derigjennom fylle sin funksjon som sentrale samfunnsaktører, er det av avgjørende betydning at man alltid viser respekt for organisasjonenes interesser og at ingen av partene opptrer på en måte som svekker hverandres posisjon."

Begrunnelse:

Hovedavtalen §2-1 4.avsnitt lyder slik:

"For at organiserte arbeidstakere og arbeidsgivere skal sikres bred oppslutning og derigjennom fylle sin funksjon som sentrale samfunnsaktører, er det av

avgjørende betydning at det i forhandlings- og konfliktsituasjoner vises respekt for organisasjonenes interesser og at ingen av partene opptrer på en måte som svekker hverandres posisjon."

Det er ikke bare i forhandlings- og konfliktsituasjoner partene bør vise respekt for hverandres interesser og ikke opptre på en måte som svekker hverandres posisjoner. Hvis man mener noe med betydningen av den norske modellen og det organiserte arbeidslivet, bør begge parter arbeide for at flere organiserer seg, både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, og at tariffavtalene blir gjort gjeldende i flest mulig bedrifter.

**B-6627 - 248 Tore Eriksen, avdeling 37 Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark**

**gjenreiser forslag f 5083**

Gjenreiser forslag som omhandler en hovedavtaleregulering for full lønn for tillitsvalgte ved tillitsvalgt skolering

**F-5083      Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark**

Vi vil arbeide for:

- å styrke skolering/ opplæring knyttet til tillitsvalgtes innsynsrett.

**B-6630 - 075 Svein Frode Pettersbakken, avdeling 10**

**Studentmedlemmer**

Vi må klare å fange opp bedrifter hvor flertallet er studenter, og ikke har anledning til å streike for en Tariffavtale på dagtid. Da er våre studenter på skolen, og det er lett for arbeidsgiver å "torpedere" avtalekravet med å sette inn nye streikende for våre studenter som er avhenge av å følge opp skolen og studien, da dette jo er fremtiden deres. Her må vi finne en måte få hjulpet disse streikende umiddelbart når streiken er ett faktum. Jeg viser til Godt Brød Nydalen streiken i starten av februar 2019. Her tok kravet over 9 mnd, og vi hadde aldri greid det uten enorm hjelp fra våre kamerater i hele LO-familien. Men veien ble "blodig" for de det gjaldt, og de ble forfulgt og trakassert på det groveste, og halve medlemsmassen forsvant før avtalen "hovedavtalen" var på plass. Dette da arbeidsgiver krevde styringsrett på hvilken avtale som skulle gjøres gjeldene for dem. Men det skal da ikke være arbeidsgiver som skal bestemme hvilken avtale de skulle væte omfattet av. Vi må vise større muskler overfor NHO, for det er innlysende at det var de so stod bak. Totalt tok det 13 måneder før vi fikk en avtale i boks, og det var selvfølgeligvis Riksavtalen. Når avtalen var på plass, så var medlemsmassen på Godt Brød krympet til 2 medlemmer. Dette er en tvist som Fellesforbundet må analysere, gjerne med Avd10 for å lære av dette. Det er da virkelig sånn at studentmedlemmer skal være "like mye verdt" som våre fuldt betalende medlemmer. Svein Frode Pettersbakken delegat 075

**B-6155 - 348 Aleksander Leknes Torsvik, 5 Fellesforbundet avdeling 5**

**Organisasjon**

**Tillitsvalgt opplæring**

De tillitsvalgte skal ha grunnleggende tillitsvalgt opplæring med lønn. Begrunnelse: Vi mener at de tillitsvalgte skal være like stilt med verneombud som som har lovpålagt opplæring med lønn.

**B-6647 - 348 Aleksander Leknes Torsvik, avdeling 5**

**Gjenreiser forslag 5061**

De tillitsvalgte skal ha grunnleggende tillitsvalgt opplæring med lønn. Begrunnelse: Vi mener at de tillitsvalgte skal være like stilt med verneombud som som har lovpålagt opplæring med lønn.

**F-5061      Avd. 5 - Fellesforbundet**

Organisasjon

Forslag til endring i Hovedavtalen.

Tillitsvalgte skal ha grunnleggende tillitsvalgt opplæring med lønn.

**B-6679 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

Gjenreis forslag B-6470

**B-6690 - 384 Stein Bruse Hofstedt, avdeling 747 Unionen Fagforening**

**Hovedavtalen**

10% reglen i Hovedavtalen, for opprettelse av tariffavtale i NHO bedrifter, må økes

**B-6713 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

Gjenreis forslag B-6509

**I-5084      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 23 som omhandler retten til å forhandle frem tillegg for tillitsvalgte oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

Forslag som omhandler en Hovedavtaleregulering for full lønn for tillitsvalgte ved tillitsvalgt skoloring, tiltres ikke.

Forslag om adgang til oppsigelse av tariffavtaler oversendes det nye forbundsstyret.

Intensjonen i forslaget fra avd. 747 om deltakelse i hjelpeaksjoner tiltres.

Øvrige forslag oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til Hovedavtaleforhandlingene i 2021.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6470, B-6482, B-6531, B-6621, B-6509, B-6694, B-6599, B-6620, B-6608, B-6627, B-6630, B-6155, B-6647, B-6679, B-6690 og B-6713 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.5 Spesielle forhold i de enkelte overenskomstene**

### **9.5.1 Industriooverenskomsten**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6513 - 332 Kai-Runar Svarstad, avdeling 65**

##### **Industriooverenskomsten, VO, Offshore-bilaget**

Over lang tid har det utviklet seg et klasseskilte blant offshorearbeidere som har sitt normalvirke offshore. ISO-bransjen er i ferd med å bli et lavstatusyrke i oljebransjen. Offshore-bilaget på VO må derfor skrives om slik at man får likhet i arbeids og lønnsvilkår for arbeid som utføres offshore. Ulempene ved å oppholde seg offshore er lik uavhengig av hvilken tariffavtale man jobber under. Noe annet enn bla. lik kompensasjon for lik ulempe kan ikke aksepteres. Ved en styrking av VO kan man oppnå mindre arbeidspress vedrørende tvistebehandling da det i dag oppleves en uendelig lang behandlingstid i Fellesforbundet vedrørende tvister på VO fra ISO-bedrifter som i hovedsak utfører sine oppdrag offshore på VO.

#### **B-6539 - 195 Atle Forfang Rostad, avdeling 25**

##### **Reparere og styrke frontfaget**

Industriooverenskomstens VO-del har enorme utfordringer. Det dreier seg hovedsakelig om utydelige og dermed svært utilstrekkelige bestemmelser om innleie, et kritisk lavt minstelønnsnivå og et offshorebilag hvor bestemmelsene om arbeidstid ikke fungerer i det hele tatt. Offshorearbeid er et område hvor det vesentligste av lovens arbeidstidsbestemmelser er opphevet gjennom en særskilt forskrift. Verd. arbeidstid må vi hente bestemmelser fra tariffavtalene til de som har lyktes med å utforme tilstrekkelig gode offshoreavtaler i lys av dette; LOs oljearbeiderforbund IndustriEnergi. Viktigheten av å reparere disse forholdene kan ikke overdrives; det handler om å redde forbundets troverdighet i olja og i reisemiljøene i industrien - en helt vesentlig del av frontfaget.

#### **B-6558 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**

Frontfaget må forsvares og forsterkes. Uheldig at frontfaget føler de blir forbigått av alle andre.

#### **B-6574 - 348 Aleksander Leknes Torsvik, avdeling 5**

##### **Natt arbeid**

Natt tillegget må økes på landbaserte prosjekter, samt offshore. Det er behov for ett tillegg som er overkommelig og rettferdig, gjør det risikoen verdt å jobbe natt. SfS sin rapport gjør det klart hvilken risiko det er å jobbe natt, hva som skjer med kroppen og skadene det kan påføre kroppen. AML sier at nattarbeid ikke skal forekomme med mindre arbeidets art tilsier det, i industrien er det nødvendig med nattarbeid for at prosjektene skal fullføres innenfor gitte rammer og til rett tid. For å levere kvalitet og leveringsdyktighet

#### **B-6575 - 410 Stig Aimar Hansen, avdeling 851 Østfold Fagforening**

Tar opp igjen F-5042 lavlønns tillegg

#### **F-5042 Avd. 851 - Østfold Fagforening**

##### **Tariffoppgjør - Lavlønns tillegg**

Det må bli slutt på at det er overenskomstenes lønns gjennomsnitt som ligger til grunn for lavlønns tillegget. Det må være den enkeltes årslønn som må ligge til grunn.

Begrunnelse:

Tusenvis av lavtlønnede må finne seg i å se andre med kanskje høyere lønn enn dem selv få lavlønnstillegg, mens de selv ikke får noe som helst. Dette er ikke fagbevegelsen verdig, vi skal sloss for alle lavtlønnede, uansett hvordan snittet på overenskomsten ser ut. Det er det vi er til for.

For mange er det et paradoks at de kanskje skal ut i streik for ett lavlønnstillegg de selv ikke mottar, slik kan vi ikke ha det lenger. Dette er blodig urettferdig.

**B-6579 - 325 Geir Stokkeland, avdeling 31 Sunnmøre**

**Hovedentreprenør har kun lov til å leie inn personell fra underleverandør som har tariffavtale med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven**

Hovedentreprenør har kun lov til å leie inn personell fra underleverandør som har tariffavtale med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven. Fra 1. januar 2019 kom endringer i AML sine sentrale bestemmelser om innleie, paragraf 14.6, 14.9 og 14.12. Hoved målsettingen om flere faste ansettelser er ment oppnådd ved at innleiebedrift skal ha tariffavtale med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven, og ansatte hos underleverandør skal ha fast ansettelse - og ikke ha såkalte nulltimerskontrakter. Men trass i gode intensjoner i AML, virker det ikke som om dette fungerer i praksis. Problemet er at underleverandørene har begynt å utstede faste kontrakter med lav stillingsbrøk - såkalte "5%-kontrakter". I tillegg får de ansatte såkalte "oppdragsavtaler", som supplerer selve ansettelseskontrakten. Forslagsstiller finner det ikke sannsynlig at vi vil kunne få til forbedringer i arbeidslivet slik målet med endringene i AML er, med mindre dette forsterkes ytterligere gjennom en bestemmelse i Industriooverenskomsten (IO). Den eneste måten å komme i mål på er å innføre et krav i IO om at både innleiebedrift (hovedentreprenør) og underleverandør skal ha tariffavtale med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven. Forslagsstiller ber om at Fellesforbundet arbeider for å få en slik bestemmelse tatt inn i IO ved revisjonen i 2020.

**B-6623 - 200 Rune Hantho, avdeling 25**

**Offshorebilag for arbeidere som hovedsakelig jobber offshore**

Det er mulig at det nå er på høy tid at vi ser på muligheten for en slags todeling av offshorebilaget. Bestemmelsene i store deler av bilaget er dessverre ikke tilpasset vår arbeidshverdag som jobber hovedsakelig offshore. Det ivaretar sikkert de fleste som har sitt hovedfelt som leverandører og som reiser offshore i kortere perioder eller perioder av litt lengre varighet. Men vi som jobber offshore sliter mildt sagt enormt med tariffavtalen slik den er i dag. Forståelsen som ligger til grunn fra Fellesforbundet og Norsk Industri er så utrolig forskjellig på stort sett alle bestemmelsene at det grenser til å være bortimot umulig å håndtere. Dette har resultert i et utall tvister som vi ikke ser ut til å være i stand til å løse, avgrunnen i forståelsen av punktene i avtalen er for stor til det. Dette vil være en stor oppgave som eventuelt blir svært krevende å få til. Men det blir nok ikke særlig lettere å få endret på alle punkter i nåværende bilag. Jeg ser virkelig frem til vårens vakreste eventyr om kort tid. Det blir krevende. Men det er helt nødvendig å nå virkelig sette offshorebilaget helt i spissen for oppgjøret

**B-6626 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25**

**6623**

Støtter forslag 6623

**B-6658 - 374 Sandra Spjeld, avdeling 266 Hordaland Hotell og Restaurant  
Frontfagmodellen**

Frotfagsmodellen fungerer ikke for lavtlønte som har en lønn under gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Forbundet må arbeide for å finne en løsning som treffer bedre for lavtlønte enn dagens modell med frotfagsmodellen og lavtlønnstillegget.

**B-6691 - 112 Boye Ullmann, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening  
8. Arbeid**

I Industrioverenskomsten Fellesbilag 8 om innleie: "Partene forutsetter at de tiltak som iverksettes ikke skal komme i konflikt med relevante problemstillinger knyttet til personvernet, OG AT DE LIGGER INNENFOR RAMMENE AV NORGES EØS-FORPLIKTELSE." Fellesforbundet må fjerne setningen (store bokstaver) siden dette kan forhindre vårt handlingsrom for å bekjempe innleie fra bemanningsbransjen. EUs vikarbyrådirektiv kom etter denne setningen kom inn i 2006.

I-5089 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:  
Forslaget fra avd. 2 (F-5084) tiltres ikke.

De øvrige forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret 2020.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6513. B-6539. B-6558. B-6574. B-6575. B-6579. B-6623. B-6626. B-6658 og B-6691  
anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

**9.5.2 FOB - Fellesoverenskomsten for byggfag**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6490 - 306 Roger Undheim Hoff, avdeling 765 Trondheim  
Tariff orgrett**

Saneringsbedrifter fra NAF til FF- Fellesforbundet bør jobbe med å få saneringsbedrifter inn i Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB) eller at man til nød kan dele orgrett på området. Begrunnelse: Er at flertallet av de som er ansatt i bedrifter som driver med sanering av bygg i dag, er tømrere og ikke sanerere. Det er Arbeidsmann som har orgrett på disse bedrifter i dag. Arbeidsmann sin overenskomst på området er atskillig dårligere en FOB både når det gjelder lønn og reise gang tid bestemmelser. Vi ser også at disse bedrifter regner anbud på samme jobber som tømrer bedrifter! Dette gir et konkurransefortrinn da de har mindre lønnsutgifter og goder.

**B-6493 - 333 Daniel Hagen, avdeling 65  
fri med lønn jul og nyttår FOB**

Fri med 7,5t lønn for både jul og nyttår, når disse dagene havner på en uke dag. FOB



**B-6595 - 232 Torleiv Nordbø, avdeling 730**

**Støtter F-5091**

Felles overenskomst for byggfag og byggeindustriDet må jobbes for at overenskomsten for byggeindustrien må slås sammen med fellesoverenskomsten for byggfag. Dette vil være en styrke for industrien. Vi tror at det vil ha den samme effekten som når stillas ble en del av fellesoverenskomsten. Det bør òg vurderes om skog og land skal bli en del av fellesoverenskomsten for byggfag. Vi tror dette vil styrke fellesoverenskomsten og det vil sannsynligvis styrke de "svakeste" faggruppene.

**B-6600 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**

**støtter forslag 5091**

Felles overenskomst for byggfag og byggeindustriDet må jobbes for at overenskomsten for byggeindustrien må slås sammen med fellesoverenskomsten for byggfag. Dette vil være en styrke for industrien. Vi tror at det vil ha den samme effekten som når stillas ble en del av fellesoverenskomsten. Det bør òg vurderes om skog og land skal bli en del av fellesoverenskomsten for byggfag. Vi tror dette vil styrke fellesoverenskomsten og det vil sannsynligvis styrke de "svakeste" faggruppene.

**F-5091      Avd. 8 - Telemark**

Felles overenskomst for byggfag og byggeindustri

Det må jobbes for at overenskomsten for byggeindustrien må slås sammen med fellesoverenskomsten for byggfag. Dette vil være en styrke for industrien. Vi tror at det vil ha den samme effekten som når stillas ble en del av fellesoverenskomsten. Det bør òg vurderes om skog og land skal bli en del av fellesoverenskomsten for byggfag. Vi tror dette vil styrke fellesoverenskomsten og det vil sannsynligvis styrke de "svakeste" faggruppene.

**B-6602 - 232 Torleiv Nordbø, avdeling 730**

**Støtter F-5099**

Ny offensiv for akkordtariffenMåling og akkord har lange tradisjoner i byggebransjen. Ny teknologi og digitalisering understreker viktigheten av å styrke målesystemet. Fagbevegelsen må stille krav til innflytelse og medvirkning til bruk av ny teknologi i våre fag. Vi må opprettholde eierskapet til målesystemet og ikke bli diktert av arbeidsgiverne. Derfor er det avgjørende å beholde partsforholdet gjennom målekontorene, tekniske revisjoner og tvistemekanismen. Måling og akkord er viktig for lønnsnivået og er et viktig element i klubbenes aktivitet og organisering. Vi må ikke gi fra oss eksisterende akkordtariffer, uten garantier for at nye bygger på elementene nevnt over. - Fellesforbundet må styrke måleaktiviteten med målekontorene ogakkordtariffene som et sentralt ledd.- Fellesforbundet må jobbe for at det enkelte akkordlag får en reell rett til å utføre arbeider etter landsakkordtariffene, selv om det foreligger bedriftsvise avtaler om lønssystem.

**B-6612 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**

**støtter forslag 5099**

Ny offensiv for akkordtariffenMåling og akkord har lange tradisjoner i byggebransjen. Ny teknologi og digitalisering understreker viktigheten av å styrke målesystemet. Fagbevegelsen må stille krav til innflytelse og medvirkning til bruk av ny teknologi i våre fag. Vi må opprettholde eierskapet til målesystemet og ikke bli diktert av arbeidsgiverne. Derfor er det avgjørende å beholde partsforholdet gjennom målekontorene, tekniske revisjoner og tvistemekanismen. Måling og akkord er viktig for lønnsnivået og er et viktig element i

klubbenes aktivitet og organisering. Vi må ikke gi fra oss eksisterende akkordtariffer, uten garantier for at nye bygger på elementene nevnt over.- Fellesforbundet må styrke måleaktiviteten med målekontorene og akkordtariffene som et sentralt ledd.- Fellesforbundet må jobbe for at det enkelte akkordlag får en reell rett til å utføre arbeider etter landsakkordtariffene, selv om det foreligger bedriftsvise avtaler om lønssystem.

**F-5099      Avd. 768 - Trondheim Bygning**

Ny offensiv for akkordtariffen

Måling og akkord har lange tradisjoner i byggebransjen. Ny teknologi og digitalisering understreker viktigheten av å styrke målesystemet. Fagbevegelsen må stille krav til innflytelse og medvirkning til bruk av ny teknologi i våre fag. Vi må opprettholde eierskapet til målesystemet og ikke bli diktert av arbeidsgiverne. Derfor er det avgjørende å beholde partsforholdet gjennom målekontorene, tekniske revisjoner og tvistemekanismen. Måling og akkord er viktig for lønnsnivået og er et viktig element i klubbenes aktivitet og organisering. Vi må ikke gi fra oss eksisterende akkordtariffer, uten garantier for at nye bygger på elementene nevnt over.

- Fellesforbundet må styrke måleaktiviteten med målekontorene og akkordtariffene som et sentralt ledd.
- Fellesforbundet må jobbe for at det enkelte akkordlag får en reell rett til å utføre arbeider etter landsakkordtariffene, selv om det foreligger bedriftsvise avtaler om lønssystem.

**B-6722 - 530 Inger Anne Hærum, Representantskapet  
tilleggene på riksavtalen må økes.**

Kveld og helge tilleggene må økes. Samt at kveldstillegget må starte før klokken 21:00. Siden 2016 har kveldstillegget økt hele 1,18 kroner. Helge tillegget har økt 2,24 kroner.

**B-6723 - 043 Bjørn Tore Myrvang, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms  
Reise og gangtid for rørleggere fjernes**

**I-5101      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6490, B-6493, B-6595, B-6600, B-6602, B-6612, B-6722 og B-6723 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### 9.5.3 Riksavtalen

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6487 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret fremmer f 5102**

F-5102 Avd. 25 - Fellesforbundet Ei lønn å leve av! Ansatte i Hotell og restaurant bransjen må få ei lønn å leve av. Avd 25 krever at Fellesforbundet stiller seg solidarisk bak og prioriterer at det blir et lønnsløft i perioden. Ingen oppgjør må avsluttes før kravet er innfridd. Begrunnelse: Reiselivsnæringen er ikke en næring som er eller kan bli konkurranseutsatt, den konkurrerer ikke med andre land eller kan bli flagget ut til andre land. Hva må til for at medlemmene føler at de får et reallønnsløft? Det holder ikke med 0,- oppgjør gang på gang i lokale forhandlinger, når andre næringer får positive resultat. Hotell og restaurantbransjen går baklengs ut av hvert lønnsoppgjør, siden 2012 har bransjen gått fra 79% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn til 69% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn i 2017, dette holder ikke, vi må ha et reallønnsløft for å øke kjøpekraften for de som jobber på riksavtalen.

#### **B-6654 - 080 Monica Karlsen Moseby, avdeling 10 Gjenreise forslag F-5102**

##### **F-5102 Avd. 25 - Fellesforbundet**

Ei lønn å leve av!

Ansatte i Hotell og restaurant bransjen må få ei lønn å leve av.

Avd 25 krever at Fellesforbundet stiller seg solidarisk bak og prioriterer at det blir et lønnsløft i perioden.

Ingen oppgjør må avsluttes før kravet er innfridd.

Begrunnelse:

Reiselivsnæringen er ikke en næring som er eller kan bli konkurranseutsatt, den konkurrerer ikke med andre land eller kan bli flagget ut til andre land.

Hva må til for at medlemmene føler at de får et reallønnsløft?

Det holder ikke med 0,- oppgjør gang på gang i lokale forhandlinger, når andre næringer får positive resultat.

Hotell og restaurantbransjen går baklengs ut av hvert lønnsoppgjør, siden 2012 har bransjen gått fra 79% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn til 69% av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn i 2017, dette holder ikke, vi må ha et reallønnsløft for å øke kjøpekraften for de som jobber på riksavtalen.

#### **B-6585 - 078 Helena Bozicevic, avdeling 10**

Forslag til Dagsordens økt 8: Riksavtalen § økt 5.1 Servitører ansatt på overgangstidspunkt fra prosentlønn til fastlønn skal etter overgangen skal omfattes av reglene for fastlønnede med unntak av tillegg etter Riksavtalen § 4.3 pkt. 3.1, 3.2 og 3.3 Forslag: til endring i RIKSAVTALEN 2020: Unntak strykes Begrunnelse: Det er forskjellsbehandling tap av lavlønns tillegg; og diskriminerende; fordi: arbeidskollega som jobber sammen med oss omfattes av alle tilleggene inkludert § 3 økt 1.3 tillegg ansatt i sammenhengen bedrift det står

under pekt 1.3: ingen skal ha mindre etter 10 år en tillegg på kr , 640,etter 15 år kr, 940 og kr, 1240 etter20år ansettelse i sammen bedrift.

**B-6655 - 080 Monica Karlsen Moseby, avdeling 10**  
**Gjenreiser forslag F-5103**

**F-5103      Avd. 266 - Hordaland Hotell og Restaurant**

Vi i hotell- og restaurantbransjen ønsker en rettferdig lønn. Vi jobber for Norges rikeste og er likevel blant de lavest lønnede. Det ble riktignok forhandlet fram høyere minstesatser etter mellomoppgjøret nå i mars 2019.Vi ønsker likevel ikke å bli glemt bort. Lønnen er fremdeles lav. Lav lønn gjør det lite attraktivt å arbeide over lengre perioder i bransjen og flere har ikke mulighet til å fortsette. De ansatte blir dermed stadig byttet ut. Mange av de nye arbeidstakerne er gjerne ny i bransjen, de er ikke organisert og gjerne ufaglærte. Dette gjør det lettere å utnytte arbeidstakerne. Vi setter stor pris på muligheten vi har til lokale forhandlinger. Det er likevel ikke en selvfølge at de ansatte får en del av fortjenesten de bringer inn til bedriften. Ikke alle ansatte er klar over muligheten de har for lokale lønnsforhandlinger, eller i det hele tatt hvordan de skal gå fram. I bransjen jobber vi gjerne dag, kveld, natt og i helger. Arbeidet er tøft og krevende. De ansatte er gjerne også ekstra utsatt for seksuell trakassering, som ung og uerfaren i utsatte situasjoner. Vi vil kjempe for en lønn som veier opp for arbeidsinnsats, service og stress som arbeidsplassene våre ofte medfører. Vi ønsker en lønn som rettferdiggjør de ubeleilige arbeidstidene. Med et krav om egenkapital på 15 % for å kjøpe bolig, er det vanskelig for unge i vår bransje å komme seg inn på boligmarkedet. Unge må dermed leie overprisede hybler, som igjen "spiser opp" mye av lønningen. Prisene på mat og klær øker stadig. Strømprisene har også økt kraftig i det siste. I følge Statistisk Sentralbyrå var prisene på elektrisitet, inkludert nettleie, 30,4 prosent høyere i januar i år sammenlignet med samme periode i fjor.

Vi krever dermed at Fellesforbundet sikre 90 % av gjennomsnitt industri lønn den neste landsmøteperiode.

Vi ønsker ikke å bli "hengende etter" år etter år. Vi krever en gjennomgående stabil økning av lønn i bransjen, og vi krever en rettferdig lønn det er mulig å leve av.

**B-6671 - 074 Kim Tomas Laivindil Klevengen, avdeling 10**

**Nullresultat lokale forhandlinger på riksavtalen**

Ved de kommende lokale forhandlinger på riksavtalen, skal Fellesforbundet gå til en stor og umiddelbar streik om nulloppgjørstrenden videreføres. Sympatiaksjoner skal varsles fra første stund.

**I-5105      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslaget fra avdeling 266 om organisasjonsrett anses ivaretatt i forbundsledelsens daglige arbeid.

Øvrige forslag oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6487, B-6654, B-6585, B-6655 og B-6671 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.5.4      AMB-overenskomsten**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

#### **I-5107      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.6    *Stillingsvern, midlertidig ansettelse***

#### **9.6.1      Midlertidig ansettelse**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

#### **I-5120      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslag fra avd. 2 og 851 om å fjerne adgangen til å ansette midlertidig der det foreligger midlertidig behov, forslag fra avd. 461 om at arbeidstakere skal ha en rett til fast stilling uavhengig om man krever det eller ikke, tiltres ikke, forslaget fra avd. 2 om skjerpelse av bestemmelsene ved brudd på reglene om fast og midlertidig ansettelse, tiltres ikke.

Intensjonen i øvrige forslag tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram, samt forbundsledelsens daglige arbeid.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.6.2 Andre forslag vedrørende dette punktet**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6317 - 461 Kristin Mulleng Sezer, Forbundsstyret**

##### **Opprettholde forslag F-3037**

Representantskapets innstilling er å vise til vurderinger og innstillinger på likelydende forslag i andre kapitler. Ordlyden i vårt forslag er ikke å finne i andre forslag. Derfor opprettholdes forslag F-3037.

#### **F-3037 Avd. 850 - Oslo Grafiske Fagforening**

På veg mot nok et løsarbeidersamfunn

Vi opplever stadig at bedrifter som driver grafisk produksjon uthuler den norske modellen når det gjelder ansettelsesvilkår og arbeidstid.

Graden av midlertidighet øker og bruk av frilansere normaliseres. Dette fører til flere midlertidige ansettelser og usikre arbeidsforhold.

Arbeidstider blir «fleksible» og umuliggjør krav om godtgjøring for overtidarbeid og ugunstige arbeidstider.

Videre er det slik at mange voksne, høyt utdannede fra NTNU Gjøvik, blir ansatt som lærlinger med tilsvarende lave lønnsvilkår, mens de av bedriftene utad profileres som grafiske designere. En lærlingekontrakt er midlertidig og bedriften «slipper» å ansette disse fast. Dette er en form for sosial dumping som sparer bedriftene for store lønnsutgifter, utsetter faste ansettelser og uthuler lærlingebegrepet, slik det er ment og tenkt.

Mye av dette gjør seg også gjeldende i mange andre bransjer. Vi ser en uthuling av de begrepene som skaper et trygt arbeidsliv i Norge.

Landsmøtet i Fellesforbundet krever at faste ansettelser og anstendige vilkår når det gjelder lønn og arbeidstid igjen blir en norm. Den usikkerheten utrygge vilkår skaper, er uheldig for den enkelte, men også for samfunnet som helhet. Gi oss tryggheten i arbeidslivet tilbake!

#### **B-6535 - 182 Anniken Hagen Warming, avdeling 670**

##### **Vil gjenreise forslag F-5127, ang stillingsvern**

Vil gjenreise forslag F-5127 stillingsvern ved sykdom. Ser her at representantskapet stiller seg bak arbeidsmiljøloven, men dette er verken et svar på forslaget eller bra nok.

#### **F-5127 Avd. 670 - Fellesforbundet**

Styrke stillingsvernet ved sykdom.

Utvide stillingsvernet ved sykdom til 2 år.

Begrunnelse:

Lang utredningstid og rekonvalesenstid gjør at mange som kan komme tilbake til jobb blir oppsagt etter at det spesielle stillingsvernet ved sykdom er utløpt.

**B-6588 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5124**

**F-5124     Avd. 8 - Telemark**

Fellesforbundet må gjøre det vanskeligere for bedrifter å "outsource" deler av arbeidskraften.

Begrunnelse:

Det blir mer og mer vanlig å "outsource" deler av arbeidskraften. Dette gjelder særlig i hotell- og restaurantbransjen, der for eksempel romrenhold blir "outsourcet" til andre bedrifter, som for eksempel ISS. Dette fører til at arbeidsstokken blir splittet og arbeiderne innen renhold får helt andre arbeid- og lønnsvilkår enn resten av de ansatte.

**B-6707 - 073 Andreas Tharaldsen, avdeling 10**

**F-5121 Outsourcing av renhold i hotellbransjen**

Legge til: "Fellesforbundet skal jobbe for at bedrifter som har outsourcet deler av virksomheten, som renhold ol., skal ta tilbake virksomheten i egen regi."

**F-5121     Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

Outsource Egen Arbeidskraft

Fellesforbundet må jobbe for å gjøre det vanskeligere for bedrifter å "outsource" deler av arbeidskraften.

Begrunnelse:

Det blir mer og mer vanlig å "outsource" deler av arbeidskraften. Dette gjelder særlig i hotell- og restaurantbransjen, der for eksempel romrenhold blir "outsourcet" til andre renholds bedrifter, som f.eks. ISS. Dette fører til at arbeidsstokken blir splittet og arbeiderne innen renhold får helt andre arbeid- og lønnsvilkår enn resten av de ansatte.

**I-5129     REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslaget fra avd. 670 om stillingsvern ved sykdom anses ivaretatt ved dagens arbeidsmiljølov.

Intensjonen i øvrige forslag tiltres.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6317 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 11, 12 og 26

Intensjonen i B-6535 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.

Intensjonen i B-6588 og B-6707 anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 23

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

## **9.7        *Arbeidstid og fritid***

### **9.7.1        Lovfestet arbeidstid - heltid og deltid**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6538 - 296 Connie Østlund, avdeling 250 Hotell, Restaurant og Reiseliv gjenreiser forslag F-5132**

Lovfeste retten til heltid.

#### **F-5132        Avd. 250 - Hotell, Restaurant og Reiseliv**

Forslag 8.3 -Arbeidstid

(Nytt avsnitt): Fellesforbundet skal jobbe for at Stortinget vedtar retten til heltid inn i norsk lov.

Forbundet skal også sette fokus på problemstillingene rundt deltidsarbeid i en større kampanje i løpet av landsmøteperioden.

Begrunnelse:

Stadig flere av våre medlemmer opplever at det nærmest er umulig å få seg fulltidskontrakt i arbeidslivet. Stadig flere opplever også at de mister sin fulltidsstilling, får tilbud om en lavere stillingsprosent, men jobber i praksis like mye som før. Begrunnelse fra arbeidsgivere er stort sett argumentert med fleksibilitet og fokus på månedsvise kostnader. Denne utviklingen rammer stort sett de som trenger den lønna de kan få, slik at de blir kastet inn i en karusell der det handler om å tilrive seg flest mulig vakter og dermed går på akkord med seg selv og får mindre fritid som følge av det. Derfor må Fellesforbundet ta kampen for at retten til heltid blir lovfestet for alle i Norge. Deltid skal være på arbeidstakers premisser og ikke arbeidsgivers og det er en holdningsendring som må til ved lovfesting.

#### **I-5138        REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 266 om endring i aml § 14-9 1. tiltres ikke.

Forslaget fra avd. 53 om kommunalt handlingsprogram anses dekket av LOs handlingsprogram.

Intensjonen i øvrige forslag tiltres og anses dekket gjennom forbundsledelsens daglige arbeid, av prinsippprogrammet avsnitt (63 og 64), gjeldende lov og avtaleverk, samt LOs handlingsprogram.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6538 anses ivarettatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 13 til 18.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**



## **9.7.2 Arbeidstid og arbeidstidsordninger**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

### **B-6486 - 411 Madeleine Endestad, avdeling 851 Østfold Fagforening**

#### **Gjennomsnittsberegning AML §10-5**

Vi må få inn et nytt ledd i arbeidsmiljøloven §10-5 hvor det står: Ved avtale om gjennomsnittsberegning etter første, andre eller tredje ledd i denne paragraf skal den ansatte avlønnes med fastlønn hver måned lik den ansattes avtalte stillingsprosent.

### **B-6532 - 043 Bjørn Tore Myrvang, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms**

#### **Arbeidstid og arbeidstidsordninger**

Vi kan ikke akseptere at innleiebransjen eller bortsetting av arbeid, skal bestemme arbeidstid og fremdriften på byggeplassene. Dette skjer alt for ofte, og medfører at normalarbeids dagen er endret fra 7,5 time til 11,5 time. Jobbes også på alle våre helligdager. Vi må få sterkere kontroll på byggeplassene. Arbeidstilsynet må STARTE å jobbe og vise seg ute på byggeplassene. Vi må ta tilbake normalarbeids dagen og fremdriften på byggeplassene.

### **B-6562 - 410 Stig Aimar Hansen, avdeling 851 Østfold Fagforening**

Gjenreiser forslag F-5147 AML oversikt over arbeidstid Virksomhetene har i dag plikt til å oppbevare timelister etter regnskapsloven. Forslaget handler om at AML skal gi Arbeidstilsynet tilgang til disse. Det har de ikke i dag

### **B-6565 - 496 Harald Braathen, Representantskapet**

#### **Gjenreiser f-5147**

#### **F-5147 Avd. 851 - Østfold Fagforening**

Arbeidsmiljøloven § 10-7 Oversikt over arbeidstiden - dokumentasjon og oppbevaring av timelister.

For å styrke AML på dette punkt, må krav som gjelder timelister og / eller stemplingskort, oppbevaring av disse i Bokføringsforskriften § 8-1-5 tas inn i AML § 10-7 Samt at det tas inn at arbeidstaker skal føre sine timelister sjøl, og at disse skal leveres og kvitteres av arbeidsgiver.

Begrunnelse:

I de fleste saker som omhandler lønnskrav for manglende utbetalt lønn, så har ikke medlemmet selv kopi av timelister. Dette gjør det svært vanskelig å dokumentere faktisk arbeidede timer man skal ha betalt lønn og overtid for. Arbeidsmiljøloven har i seg sjøl for svake krav om føring og oppbevaring av timelister. Arbeidstilsynets arbeid på dette punkt er dessverre preget av dette. Etter loven kan de kun kreve å få en oversikt over timene, det er ikke noe krav til denne dokumentasjon på de timer den enkelte har arbeidet.

Det er kun bokføringsforskriften som krever at det skal føres timelister og at disse skal lagres i henhold til forskriften.

#### **I-5148 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslagene fra avd. 2 og 851 om dokumentasjon og oppbevaring av timelister tiltres ikke.

Intensjonen i øvrige forslag tiltres.

#### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6486 og B-6565 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6532 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.7.3 Normalarbeidsdagen**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

#### **I-5160 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslagene fra avd. 91, 100, 176 og Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark om å forsvare normalarbeidsdagen anses dekket av prinsippprogrammets kap. 3.5 "Arbeidstid", avsnitt 61 og 65.

Intensjonen i forslagene fra avd. 74, 603, 605, 764, 765, 768 og 850 tiltres.

#### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.7.4 Rotasjonsordninger**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

#### **I-5163 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 108 oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

Intensjonen i forslaget fra avd. 5 tiltres og anses ivaretatt i etablert praksis.

#### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.7.5 Arbeidstidsforkortelse**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6699 - 100 Alexander Wøien, avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen gjenreiser F-5166 arbeidstidsforkortelse**

##### **F-5166 Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening**

###### **Arbeidstidsreduksjon**

Det er 100 år siden Stortinget vedtok 8-timersdagen; 8 timer arbeid, 8 timer fritid og 8 timers hvile. Med mye innleie fra bemanningsbransjen, mange pendlere fra Øst-Europa og Norden har ført til at normalarbeidsdagen har blitt utfordret.

"Gjennomsnittsberegning" av arbeidstiden, og lavere organisasjonsgrad har ført til 10-12-14 timers dag uten kompensasjon. Samtidig har NHO og bemanningsbransjen redusert stillingene til 30,10 og 5% kontrakter for å oppnå "fleksibilitet" der de ansatte har mistet kontroll over arbeidstida.

LO-kongressen vedtok 2017 at det framover vil være behov for arbeidstidsforkortelser. Siste reduksjon var i 1986 i tariffoppgjøret. Det gjelder reduksjon av daglig arbeidstid eller andre former for arbeidstidsforkortelser. Arbeidstidsreformer vil kunne gi et mer inkluderende og likestilt arbeidsliv med flere hele stillinger og større muligheter for flere til å stå i arbeid til oppnådd pensjonsalder. Det gjelder aller mest sliterne i fysisk tunge jobber. Samtidig legger robotisering og ny teknologi til rette for kortere arbeidstid.

- Fellesforbundet må kreve arbeidstidsreduksjoner enten gjennom kortere dager eller kortere uke.

##### **I-5168 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Sluttar seg ikkje til forslaget frå avd. 605.

Sluttar seg til intensjonen i forslaget frå avd. 43.

Forslaga frå avd. 3 og Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark blir tatt opp i samband med oppfølginga av LO-kongressen sitt vedtak om arbeidstidsforkorting.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6699 tiltres ikke**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.7.6 Velferdspermisjoner**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6500 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

##### **Utvidet ammefri i tariffene**

Forbundet jobber for at betalt ammefri utvides fra dagens ordning på en time pr dag i inntil ett år, til to timer pr dag i inntil 2år. Dette er en statlig og kommunal ordning, som også burde innføres for alle yrkesaktive mødre. Med en sånn ordning fremmes også WHO sin anbefaling om amming til to år.

#### **B-6526 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

##### **betalt velferdspermisjon ved planleggingsdager**

Forbundet jobber for at det skal være betalt velferdspermisjon ved planleggingsdager i barnehage og skole. Man skal ikke tape økonomisk på å ha barn og den forpliktelsen det medfører i livet.

#### **B-6582 - 354 Kristoffer Hope, avdeling 5**

##### **korte velferdspermisjoner**

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass flere velferdspermisjoner når det kommer til følge av barn til barnehage, lege, osv. Småbarnsfamiliene er som oftest de som har det strammest økonomisk i dagens arbeidsliv. Barn må i barnehage og barnehagene åpner som oftest 07.00. Dette medfører at arbeidstakere som følger barna i barnehage mister lønnsinntekt. Ikke alle har mulighet til å jobbe dette inn igjen i sin bedrift

#### **B-6649 - 261 Siril Wigen Monteiro, avdeling 12**

##### **Korte velferdspermisjoner - avtale hos psykolog**

Det må spesifiseres betalt permisjon til behandling hos psykolog i samtlige overenskomster på lik linje med avtale hos lege. Begrunnelse: Når det ikke er spesifisert i overenskomstene, er det åpent for tolkning om psykolog skal regnes innunder "lege". Det må ikke være tvil om at utfordringer med mental helse er likestilt med fysiske plager. Her der det viktig at vi er tydelige.

#### **B-6709 - 094 Petter Stalsberg, avdeling 185 Flyarbeidernes Forening**

##### **Støtter forslag B-6491 og B-6500**

Barnas beste må komme først.

#### **I-5174 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Forslagene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.8        *Lover vedrørende arbeidslivet***

### **9.8.1      *Arbeidstvistloven***

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6480 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker F5175**

Ønsker å gjenreise forslag F5175.

#### **B-6660 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25**

##### **Gjenreiser F-5175 / Streikebryteri**

Fellesforbundet avdeling 25 vil at Forbundet skal arbeide for at streikebryteri må bli lovregulert. Begrunnelse: Vi kan ikke akseptere at arbeidsgivere benytter uorganiserte arbeidstakere i stedet for ansatte som er i lovlig arbeidskamp. F-5176 Avd. 176 - Dalane Fagforening Fellesforbundet må jobbe for at Arbeidstvistloven endres slik at krav om tariffavtale fra fagforeninger med innstillingsrett automatisk utløser trekkavtale

#### **F-5175      *Avd. 25 - Fellesforbundet***

Streikebryteri

Fellesforbundet avdeling 25 vil at Forbundet skal arbeide for at streikebryteri må bli lovregulert.

Begrunnelse:

Vi kan ikke akseptere at arbeidsgivere benytter uorganiserte arbeidstakere i stedet for ansatte som er i lovlig arbeidskamp.

#### **F-5176      *Avd. 176 - Dalane Fagforening***

Fellesforbundet må jobbe for at Arbeidstvistloven endres slik at krav om tariffavtale fra fagforeninger med innstillingsrett automatisk utløser trekkavtale med den aktuelle bedrift.

Det som er streket under er forslag til tillegg i loven.

##### ***§3. Forhandlinger om inngåelse av tariffavtale***

Fagforening, arbeidsgiver, arbeidsgiverforening eller sammenslutning av slike kan fremsette krav om forhandlinger med sikte på å inngå eller revidere en tariffavtale. Dersom motparten ikke møter til forhandlinger eller forhandlingene ikke fører til inngåelse av en ny eller revidert tariffavtale, kan streik eller lockout iverksettes når de vilkår som fremgår av §§ 18 og 25 er oppfylt. Når kravet om tariffavtale kommer fra fagforeninger med innstillingsrett så skal det automatisk utløse trekkavtale med den aktuelle bedrift.

Begrunnelse:

- Rett til tariffavtale undergraves av altfor mange nye arbeidsgivere fordi det er så lett å trenere kravet.
- Krav om tariffavtale kan dra ut på tid og medlemmene står i fare for "å bli borte" underveis. Dermed faller også "trøkket" i avtaleverket bort. En automatikk med trekkavtale vil forhindre dette.
- Fellesforbundet må fronte at krav og respekt for tariffavtaler skal tas på alvor.

I-5177 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:  
Forslagene tiltres ikke.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6480 og B-6660 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.8.2 Ferieloven og feriepenger**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6491 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

##### **feriepenger av foreldrepenger**

Forbundet må jobbe for at yrkesaktive i foreldrepermisjon skal bevare sin opptjening av feriepenger i permisjonstiden. Arbeidsgiver er ikke pliktig til å betale feriepenger under permisjonstiden, og pr i dag betaler NAV feriepenger av de første 12 ukene om man tar ut 100% stønad, og 15 uker ved 80% stønad. Dette skal erstatte din ordinære lønn i permisjonstiden, å man burde sikres samme økonomi og opptjening som ved vanlig lønn. Det skal ikke være et økonomisk tap å få barn å sikre vår framtid.

#### **B-6686 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

##### **Gjenreis forslag B-6491**

#### **B-6568 - 159 Jerry Nilsson, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**

##### **bygg industrien**

Fri med lønn, 7,5 t jul aften og 7,5t nyårs aften. Idag dekkes bare halv dag på julaften respektive nyttårs aften

#### **B-6618 - 191 Espen Watne, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening**

##### **Feriepenger**

Feriepenger på arbeidsledighetstrygd/dagpenger. Fellesforbundet må jobbe for at arbeidsledighetstrygd igjen skal gi opptjening av feriepenger

#### **B-6624 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25**

##### **6618**

Støtter forslag 6618

#### **B-6709 - 094 Petter Stalsberg, avdeling 185 Flyarbeidernes Forening**

##### **Støtter forslag B-6491 og B-6500**

Barnas beste må komme først.

#### **B-6711 - 495 Gunnar Holm, Representantskapet**

##### **gjenreiser forslag F-5180**

#### **F-5180 Avd. 185 - Flyarbeidernes Forening**

Ferieloven

Fellesforbundet må arbeide for at Ferieloven endres slik at skiftgående arbeidstakere tilkjennes en mer rettferdig ferieordning, hvor skiftordningenes friperioder ikke automatisk inngår i ferieuttakets beregningsgrunnlag. Dette gjennom at det innføres lovpålegg om at avtale for feriefritidsberegning og feriefritidens totale lengde - på bakgrunn av anerkjennelse av merbelastningens uheldige helsepåvirkninger- skal inngås lokalt for den skiftarbeidende delen av virksomheten.

Begrunnelse

Skiftarbeidsbelastning, så vel fysisk som psykisk, sosialt eller helsemessig tillegges ikke vekt i dagens ferielov.

#### **B-6720 - 495 Gunnar Holm, Representantskapet**

##### **økt feriefritid**

Fellesforbundet skal arbeide for at årlig feriefritid utvides gradvis, med målsetting om innføring av den 6 ferieuka (i tarifferte bedrifter).

#### **I-5181 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslaget fra avd. 74 tiltres.

Øvrige forslag tiltres ikke.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6491 og B-6686 og B-6709 vedr. støtte til B-6491 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 28 a.**

**B-6568 og B-6709 vedr. støtte til B-6500 oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.**

**Intensjonen i B-6618 og B-6624 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I0020), avsnitt 11.**

**Intensjonen i B-6711 tiltres og anses ivaretatt av gjeldende lov- og avtaleverk**

**B-6720 blir tatt opp i forbindelse med oppfølging av LO-kongressens vedtak om arbeidstidsforkortelse.**

### **9.8.3 Annet om arbeidsmiljøloven**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6282 - 359 Ørjan Takle, avdeling 11 Vestnorsk Transportarbeiderforening** **Fellesforbundet må arbeide for å få myndighetene til å vedta en ny eller endret arbeidsmiljølov som er skrevet for dagens arbeidsliv.**

Representantskapet sier i sin innstilling I-3141 at de tiltrer intensjonen i forslagene under pkt 7.3.1 om å gjøre Arbeidstilsynet mer handlekraftig. Det er bra. Men så sier de at intensjonen : «...anses dekket av gjeldende lov- og avtaleverk og forbundets daglige arbeid.» Det er jeg ikke

enig i. Jeg vil derimot hevde at dagens arbeidsmiljølov ikke er skrevet for dagens arbeidsliv. For få dager siden kom det i media frem at bare byrådsavdeling for miljø og samferdsel i Oslo kommune rapporterer om 15.000 brudd på Arbeidsmiljøloven. Mange andre store arbeidsgivere har også tusenvis av rapporterte lovbrudd. Bussgruppa i VTF (Vestnorsk Transportarbeiderforening) har for noen år siden varslet Arbeidstilsynet om saker vi mente var klare brudd på Arbeidsmiljølovens intensjoner og bestemmelser. Arbeidstilsynet gikk langt i å bekrefte både muntlig og skriftlig, at vi tok opp reelle problemstillinger. De gikk så langt, at de utformet et pålegg om at fylkeskommunal oppdragsgiver Skyss skulle forhandle og drøfte saker av betydning for sjåførenes arbeidsmiljø med våre tillitsvalgte og verneombud. Pålegget ble riktignok trukket tilbake med melding om at Arbeidstilsynet ikke hadde sterk nok hjemmel til å vedta pålegg til andre enn dem som har et direkte arbeidsgiveransvar. Arbeidsmiljølovens intensjon er å sikre arbeidstakerne medbestemmelse og innflytelse på egen arbeidssituasjon. I kapittel etter kapittel konkretiseres arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter. Vi har nå sendt varsling på saker som vi mener bryter med bestemmelsene i kapitlene 2, 4, 6, 8 og 9 konkret. Arbeidstilsynet mente i alle sakene at vi tok opp reelle problemstillinger, men hevder de ikke har sterkt nok hjemmelsgrunnlag til å gripe inn. Vi kunne sikkert fortsatt med varslingssaker til vi hadde kommet gjennom alle kapitlene i loven. Men svar fra Arbeidstilsynet forteller oss, at det er ikke det enkelte kapittel, som har for svake føringer og hjemler. Det er loven i sin helhet som er for svak, eller skrevet for et annet arbeidsliv enn det vi har i dag. Bussjåførene i Norge er rett og slett ikke ivaretatt i norsk arbeidsmiljølovgivning. Vi er ca 15.000 arbeidstakere, som i all hovedsak har arbeidsforhold unntatt fra Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Dette er arbeidstakere som i 2015 fraktet 356 millioner passasjerer iflg SSB. Men det stopper ikke der. De fleste renholdsbedrifter, øvrig transportnæring, oppdrettsnæringen, vekterfirma, vikarbyråer, store deler av bygg og anleggsgagnene, kjøpesenterbutikkens betjening, og sikkert en lang rekke andre, har også arbeidsdagen styrt med høyt detaljnivå av en oppdragsgiver, som har bundet arbeidsgiver til å følge bestemmelsene i en kontrakt. Vi er med andre ord hundretusener av arbeidstakere, som ikke har noen reell beskyttelse i Arbeidsmiljøloven i Norge i dag. Det er ikke enkelt å ivareta alle parter. Oppdragsgiver kan ikke leve med at bestillingen ikke blir levert fordi oppdragstaker i samarbeid med tillitsvalgte har endret forutsetningene for levering. Oppdragstaker kan heller ikke leve med at oppdragsgiver og tillitsvalgte endrer innholdet i bestillingen. Men ansatte og deres tillitsvalgte er henvist til å akseptere at oppdragsgiver og oppdragstaker sammen bestemmer innholdet i arbeidsdagen vår uten at vi kan hevde våre rettigheter etter lov- og avtaleverket. Det vil være svært oppsiktsvekkende viss dette var lovgivers intensjon da loven ble vedtatt. Samtidig er det oppsiktsvekkende, at dette ikke har fått lovgivers oppmerksomhet for lenge siden. For det har vært slik siden anbud ble en vanlig måte å innhente arbeidskraft. Arbeidsmiljøloven er rett og slett ikke skrevet for dagens arbeidsliv. Enten bør loven tilpasses dagens arbeidsliv, eller så må arbeidslivet tilpasses dagens Arbeidsmiljølov. Antagelig må vi få litt av begge deler.

**B-6473 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret  
fremmer forslag 5187**

F-5187 Avd. 25 - Fellesforbundet Arbeidsmiljøloven for folk flest. Arbeidsmiljøloven er en del av et lovverk som gjelder for folk flest. Dette har det vært politisk enighet om siden arbeidsmiljøloven først ble vedtatt i 1977. I arbeidsmiljøloven står det hvordan arbeidstiden skal være regulert, i dag skal den være fleksibel og midlertidig og nesten uten tidsbegrensing. Fra før var det mange som falt mellom to stoler når det gjelder blant annet å få lån i banken. Nå er konsekvensen at mange flere vil havne i denne situasjonen, vi er i ferd med å få et helt samfunn som bor seg i hel. De ansatte blir presset til å yte mer enn det en maksimalt har kapasitet til. Man er så fleksible at fleksible snart er normen. På hoteller, restauranter og



cateringbedrifter har man i alle år vært fleksibel, dette både for arbeidsgiver og også på gjestene sine vegne, likevel blir det aldri nok. I alle år har man stilt opp og jobbet både kvelder og helger, ofte opptil flere helger enn arbeidsmiljøloven godtar og har lagt opp til. Når man er på sin sjette arbeidshelg på rad fordi man er redd for å miste jobben og sjefen sier "du trenger ikke frihelger" Fellesforbundet skal beskytte sine medlemmer, dette skal vi være klare og tydelige på og vi skal ta tilbake våre hardt tilkjempede rettigheter som våre forfedre har kjempet for

**B-6572 - 360 Asgeir Ripe, 36 Sogn og Fjordane Transportarbeiderforening  
Fellesforbundet må i kommende 4års periode jobbe for en endring i arbeidsmiljøloven § 10-5 som omhandler gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid.**

I punkt (2) står det: Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftleg avtale at den alminnelige arbeidstiden skal ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn forskrevet i § 10-4 men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 12,5 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Teksten må endres slik at det vert: Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale med forbund som har instillingsrett ---. Vi i frå gods ser stadig vekk nye former for «husavtaler» som vert oppretta på kreative måter både frå arbeidsgiversida og heilt nyoppretta «foreninger» som TLF (Transport og Logistikkforbundet) som ikkje har instillingsrett og dermed ikkje har AFP. Med og endre teksten til: tariffavtale med forbund som har instillingsrett vil ikkje dei med husavtalene / «leike» tariffavtaler lenger kunne forhandle seg til lengre arbeidstid. Lenger arbeidstid er mykje brukt i godsbransjen og i mange tilfeller en nødvendighet i vårt langstrakte land for og få oppdraga utført. Dei lange arbeidsdagene vert kompensert med lengre friperioder i seriøse bedrifter. Dei samme seriøse bedriftene har ekte tariffavtaler med instillingsrett og vil med tekstendringa få ein fordel framfor useriøse bedrifter med husavtaler. Dette kan også vere med på og auke organisasjonsgraden i ein dårleg organisert bransje som per i dag berre har en organisasjonsgrad på omtrent 10%

**B-6675 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark  
Gjenreis forslag F-5187**

**F-5187      Avd. 25 - Fellesforbundet**

Arbeidsmiljøloven for folk flest.

Arbeidsmiljøloven er en del av et lovverk som gjelder for folk flest. Dette har det vært politisk enighet om siden arbeidsmiljøloven først ble vedtatt i 1977.

I arbeidsmiljøloven står det hvordan arbeidstiden skal være regulert, i dag skal den være fleksibel og midlertidig og nesten uten tidsbegrensing.

Fra før var det mange som falt mellom to stoler når det gjelder blant annet å få lån i banken. Nå er konsekvensen at mange flere vil havne i denne situasjonen, vi er i ferd med å få et helt samfunn som bor seg i hjel.

De ansatte blir presset til å yte mer enn det en maksimalt har kapasitet til. Man er så fleksible at fleksible snart er normen. På hoteller, restauranter og cateringbedrifter har man i alle år vært fleksibel, dette både for arbeidsgiver og også på gjestene sine vegne, likevel blir det aldri nok. I alle år har man stilt opp og jobbet både kvelder og helger, ofte opptil flere helger enn arbeidsmiljøloven godtar og har lagt opp til. Når man er på sin sjette arbeidshelg på rad fordi man er

redd for å miste jobben og sjefen sier " du trenger ikke frihelger" Fellesforbundet skal beskytte sine medlemmer, dette skal vi være klare og tydelige på og vi skal ta tilbake våre hardt tilkjempede rettigheter som våre forfedre har kjempet for.

**B-6488 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

**F5188**

Ønsker å gjenreise F5188 for å kjempe for en gjenreising av arbeidsmiljøloven

**F-5188      Avd. 103 - Ringsaker**

Endringene i Arbeidsmiljøloven (AML)

Vi vil at Fellesforbundet skal arbeide for å reversere endringer fra den blåblå regjeringen, og styrke arbeidernes rettigheter i arbeidsmiljøloven.

Det er foretatt store endringer i AML de senere årene, som ikke har vært til det bedre for arbeidstakerne.

Forslag:

Fellesforbundet skal jobbe for styrking og forbedring av arbeidsmiljøloven:

- AML § 14-9 (f) fjernes, og rettigheten til fast ansettelse styrkes
- Arbeidstidsavsnittet gjennomgås med sikte på å styrke arbeidstagernes rettigheter.
- Overtidsbestemmelsene gjennomgås og lengden på overtid vurderes redusert tilbake til 2015-nivå.
- Beredskapsvakt - omregningsfaktoren i § 10-4 (3) endres fra 1/7 til at 1/5 av vekten regnes med i den alminnelige arbeidstiden.
- Aldersgrensen for oppsigelsesvernet reduseres fra 72 til 70 år.
- Regler for gjennomsnittsberegning av arbeidstid gjennomgås.
- Søndagsarbeid strammes generelt inn.
- Innføre kollektiv søksmålsrett for fagforeninger.

**B-6489 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**Elektronisk arbeidsavtale**

Forslag til forbundsstyret: jobbe for at arbeidsavtaler skrives og lagres elektronisk i Altinn.

**B-6603 - 043 Bjørn Tore Myrvang, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms**

**Arbeidsmiljølovens**

§10-6 Overtid p.11 For overtidarbeid skal det betales et tillegg til den lønn arbeidstakeren har for tilsvarende arbeid i den alminnelige arbeidstiden. Tillegget økes fra 40% til 100%

**I-5189      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 103 om å redusere aldersgrensen fra 72 til 70 år tiltres ikke.

Intensjonen i øvrige forslag tiltres.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6282 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 10.

**Den delen av B-6488 som omhandler reduksjon av aldergrensen anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Intensjonen i B-6473, B-6572, B-6675, øvrig deler av B-6488 anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021)**

**B-6489 og B-6603 tiltres ikke**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.9 HMS**

### **9.9.1 HMS i arbeidsmiljøloven**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-5194 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslaget fra avd. 100 tiltres ikke.

Intensjonen i forslagene fra avd. 2, 118 og 250 anses ivaretatt av gjeldende lov- og avtaleverk.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.9.2 Regionale verneombud**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-5197 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene anses dekket i Fellesforbundets prinsippprogram avsnitt 58 og 59, siste kulepunkt.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.9.3 Yrkesskade**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6576 - 063 Geir Arild Solvang, avdeling 1 Oslo - Akershus F5198**

Ønsker å gjenopprette denne saken

#### **F-5198 Avd. 1 - Oslo - Akershus**

Forbundet må arbeide for at yrkesskadeforsikring også får en dekning på skader som klassifiseres fra 1 % - 14,99 %.

Begrunnelse:

Det er også mulighet for at mange små skader kan gi nedsatt arbeids evne og dermed må alle skader i % med.

#### **I-5201 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslagene fra avd. 1 og 185 om mén-dekning anses dekket av forbundsledelsens daglige arbeid.

Til forslag fra avd. 185 om yrkesrelaterte muskel- og skjelettlidelser til prinsippprogrammet foreslår representantskapet følgende:

Nytt kulepunkt i avsnitt 59:

At dersom en lidelse med sannsynlighetsovervekt vurderes arbeidspåført, skal den defineres som yrkesskade.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6576 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeid og velferd, avsnitt 18

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

### **9.10 Likestilling og likeverd i arbeidslivet**

#### **9.10.1 Likestilling i arbeidslivet**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6479 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

##### **Barselpermisjon/foreldrepermisjon**

Forbundet må jobbe for at dagens tredelings ordning endres, for å styrke mor og barns hensyn. Slik ordningen er i dag overholder ikke Norge EU's barseldirektiv, som krever 14 ukers barselpermisjon reservert til kvinnen som har født, før den delbare foreldrepermisjonen begynner. Barseldirektivet er satt for at barselpermisjonen skal ivareta særlige behov hos moren og spedbarnet. Direktivet slår fast at det skal tas nødvendig særhensyn til mors behov etter fødsel. Den skal ikke inngå som en del av foreldrepermisjonen. Denne bestemmelsen gjelder også for Norge via EØS-avtalen og EU-domstolens praksis. Norsk rett og regler for

permisjon etter fødsel tilfredsstiller dermed ikke våre EØS-rettslige forpliktelser. Helsemyndigheter anbefaler helst utelukkende morsmelk i seks mnd og deretter amming videre i minst ett år. Med dagens ordning har ikke kvinnene som skal og ønsker å gjennomføre dette første prioritet. Det er viktig og riktig med pappaperm og likestilling som sikrer far en god ordning og kvote, gjerne obligatorisk, men hensynet til barnets beste og anbefalninger for hyppig amming og trygg tilknytning i en sårbar fase må veie tyngst. Det skal og bør legges til rette for far som en delaktig med familieansvar som en god omsorgsperson, men ikke ved å redusere mors uker med hensyn til barnet. Med den tredelte ordningen er det veldig vanskelig for mange familier, om man studerer, om det er mor eller far, så må man ta ut 15 uker, hvis ikke mistes disse ukene. Noen jobber turnus, og mister mye tid sammen i den sårbare spedbarnsperioden. Noen barn har ikke begynt med fast føde, noen barn tar ikke flaske når mor må ut i jobb. Mange må velge å ta ut ulønnet permisjon fordi det rett å slett ikke går å begynne i jobb, og går ulønnet for å ivareta barnets beste. Noen mødre har hatt et vanskelig svangerskap og noen en veldig tøff fødsel, noen får fødselsdepresjon. Dette er så omfattende. Svangerskap, fødsel og barseltiden krever mye av mor, og særhensynet burde ligge her i permisjonsordningen. I denne debatten er det mye snakk om mor og far, og regjeringen nærmest sammenligner dem. Og de skal likestilles. Dette er uhørt, å fysisk umulig i denne debatten. Legger inn forslag om at forbundet jobber for at det lovfestes en barselpermisjon på 14 uker reservert til kvinnen, før foreldrepermisjon begynner, og at en ny ordning sikrer mødre en større andel, og familiene retten til selvbestemt fordeling som passer den enkelte familie.

**B-6635 - 350 Steffen Mjåtvedt, avdeling 5**  
**Gjenreise forslag F-5203**

**F-5203      Avd. 5 - Fellesforbundet**

Trakassering og diskriminering.

Strengere oppfølging og straff til bedrift ledelse som feier trakassering og diskrimineres saker under teppet grunnet profitt og rykte.

Begrunnelse:

for å skape et mer tryggere og likestilt arbeidsliv for arbeidstakere slik at det er lettere å stå frem under vanskelige kår.

**B-6659 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5212**

**F-5212      Avd. 603 - Oslo Bygningsarbeiderforening**

Brakkeforhold

Oslo Bygningsarbeiderforening mener tiden er moden for å endre utformingen av brakkerigger, og sørge for at kvinner har egen skiftebrakke med egen inngang og tilgang til lunsjrom utenom guttegarderoben.

I dag er kvinneandelen blant utførende håndverkere 1,9%. Ett paradoks siden det å øke kvinneandelen i disse fagene har vært ett tema siden 70 tallet.

Egne brakker for kvinner er lovfestet, men det er likevel en utbredt holdning i bransjen at skiftebrakker for kvinner er en unødvendig kostnad da det ofte er færre kvinner enn menn på byggeplasser. Dette fører til at dette behovet ikke settes på dagsordenen, med den konsekvensen at mange kvinner vegrer seg for å si fra av

frykt for å være til bry, stikke seg mer ut en de allerede gjør og føle seg som en økonomisk byrde. I tillegg er disse kvinnene ofte unge, mange har praksisplass og har sitt første møte med arbeidslivet. Da er det ikke lett å være tøff og si ifra. En konsekvens av at gjeldende regelverk ikke bli fulgt eller fulgt opp av bedrifter er at jenter skifter på do, på ett bøttekott eller bak en gardin. Dette gjør det særdeles vanskelig å rekruttere flere jenter til utførende yrker med skrikende bemanningsbehov.

#### I-5228 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslag fra avdeling 747 som omhandler bilag 18 i Fellesoverenskomsten for byggfag oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

Intensjonen i forslagene om garderober og brakkeforhold, kjønnsnøytralt språk, holdningskampanje og fars rettigheter ved foreldre permisjon tiltres.

Intensjonen i forslaget fra avdeling 850 tiltres og følgende tekst tas inn på slutten av prinsippprogrammets avsnitt 70:

- *Et mangfoldig samfunn og en mangfoldig organisasjon er best tjent med at alle grupperinger høres der avgjørelser tas.*

Øvrige forslag tiltres ikke.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6479 oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.**

**Intensjonen i B-6635 tiltres og anses ivaretatt av uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 7 til 7 b.**

**Intensjonen i B-6659 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 6**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.10.2 Seniorpolitikk**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

#### I-5230 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslaget oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

### **Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.11 Pensjon**

##### **9.11.1 Det offentlige pensjonssystemet**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6682 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag F-5233**

**F-5233 Avd. 25 - Fellesforbundet**

Pensjon er ikke bare OTP fra første krone, gi sliterne alderdommen tilbake!

Her bør Fellesforbundet være en av de viktigste drivkreftene for endring, i første rekke med følgende krav:

- Folketrygdpensjonen må ta hensyn til at ulike grupper har svært ulik levealder (det kan ikke være slik at syke slitere subsidierer friske akademikere)
- Levealdersjustering av pensjon må dermed følge den ulike økningen i forventete levelader (dette lar seg fint gjøre fordi man kjenner til ulike yrkesgruppers forventede levealder)
- Innbetaling til OTP må gjelde fra første krone for alle grupper
- OTP bør tariffest.
- Alle år må telle med i AFP, slik at risikoen for den enkelte minker og slik at insentivet for å opprette tariffavtale styrkes.

Begrunnelse:

Svært mye fokus har vært rettet mot reform av AFP og OTP fra første krone. Sakene er viktige nok, særlig den førstnevnte. Nedbyggingen av individuell risiko for å miste AFP er derimot ikke enda ferdig, og en stor mulighet gikk delvis tapt under det samordnede oppgjøret i 2018. OTP er langt mindre viktig enn AFP, like fullt er det et rettferdighetskrav at alle må få opptjening fra første krone. Dette kunne og burde også ha vært resultatet av hovedforhandlingene i 2018.

Likevel er hele ordningen med OTP dårlig designet, en gavepakke til finansbransjen, og burde egentlig være gjenstand for en grunnleggende omlegging.

Fellesforbundet bør bruke mest krefter på de viktigste sakene. Viktigst av alt er Folketrygden.

Derfor bør vi også mene noe om hvordan den store pensjonsreformen siden 2001 har påvirket fordelingen mellom fattig og rik, mellom syk og frisk og mellom slitere og universitetsyrker.

Vi organiserer mange av sliterne, og disse har kommet dårlig ut av de fleste grepene som er gjort på pensjon siden reformen ble initiert.

Levealdersjusteringen tar ikke høyde for svært forskjellig forventet levealder mellom ulike yrkesgrupper - for ikke å snakke om den like ujevne utviklingen i

forventet levealder for de ulike gruppene. De som ikke henger med i økningen i levealder, ender opp med å "subsidiere" de som er friske nok til å jobbe lenge og leve enda lengre.

Dette kan de fleste av medlemmene våre ikke leve med. Vi er definitivt ikke vinnerne slik denne reformen har endt opp, tvert imot.

**B-6496 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret  
fremmer f 5234**

F-5234 Avd. 25 - Fellesforbundet Levealdersjustering er urettferdig Fellesforbundet avdeling 25 er prinsipielt imot en generell heving av alderen for ordinæralderspensjon, og krever at Fellesforbundet arbeider for å endre dette. Begrunnelse: Gjennomsnittlig levealder for våre fag betyr i realiteten at våre medlemmer subsidierer pensjonen de med topp levealder som prester og lektorer. En mannlig hotellansatt har gjennomsnittlig levetid 71 år, mens en prester har 81 år. Det betyr alderspensjon i 4 år mot prestenes 14 år. Vi krever også at Fellesforbundet arbeider for å endre dette i pensjonsordningene.

**F-5234      Avd. 25 - Fellesforbundet**

Levealdersjustering er urettferdig

Fellesforbundet avdeling 25 er prinsipielt imot en generell heving av alderen for ordinær alderspensjon, og krever at Fellesforbundet arbeider for å endre dette.

Begrunnelse:

Gjennomsnittlig levealder for våre fag betyr i realiteten at våre medlemmer subsidierer pensjonen de med topp levealder som prester og lektorer. En mannlig hotellansatt har gjennomsnittlig levetid 71 år, mens en prester har 81 år. Det betyr alderspensjon i 4 år mot prestenes 14 år. Vi krever også at Fellesforbundet arbeider for å endre dette i pensjonsordningene.

**B-6503 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret  
fremmer f 5235**

F-5235 Avd. 25 - Fellesforbundet Underregulering av pensjon. Fellesforbundet vil arbeide for at det blir slutt på underregulering av pensjonene våre. Begrunnelse: Hele livet arbeider vi for bedre levevilkår, men når vi blir pensjonister blir vi underregulert. Det er ikke rett

**F-5235      Avd. 25 - Fellesforbundet**

Underregulering av pensjon.

Fellesforbundet vil arbeide for at det blir slutt på underregulering av pensjonene våre.

Begrunnelse:

Hele livet arbeider vi for bedre levevilkår, men når vi blir pensjonister blir vi underregulert. Det er ikke rett.

**B-6474 - 215 Trond Skree, avdeling 57 Nord-Rogaland  
Gjenreise forslag F-5239**



**B-6522 - 213 Odd Magne Sjursen Skogland, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**Gjenreiser F-5239**

F-5239 Avd. 57 - Nord-Rogaland. Pensjon er ikke bare OTP fra første krone, gi sliterne alderdommen tilbake! Svært mye fokus har vært rettet mot reform av AFP og OTP fra første krone. Sakene er viktige nok, særlig den førstnevnte. Nedbyggingen av individuell risiko for å miste AFP er derimot ikke i boks, og en stor mulighet gikk delvis tapt under det samordnede oppgjøret i 2018. OTP er mindre viktig, men like fullt er det et rettferdighetskrav at alle må få opptjening fra første krone. Dette kunne og burde også ha vært resultatet av hovedforhandlingene i 2018. Likevel er hele ordningen dårlig designet, en gavepakke til finansbransjen, og burde ideelt sett vært lagt om på helt grunnleggende vis. Fellesforbundet bør bruke mest krefter på de viktigste sakene. Viktigst av alt er Folketrygden. Derfor bør vi også mene noe om hvordan den store pensjonsreformen siden 2001 har påvirket fordelingen mellom fattig og rik, mellom syk og frisk og mellom slitere og universitetsyrker. Vi organiserer mange av sliterne, og disse har kommet dårlig ut av nær sagt alle grepene som er gjort på pensjon siden reformen ble initiert. Levealdersjusteringen tar ikke høyde for svært forskjellig forventet levealder, for ikke å snakke om den like ujevne utviklingen i forventet levealder for ulike grupper arbeidstakere. De som ikke henger med i økningen i levealder, ender opp med å "subsidiere" de som er friske nok til å jobbe lenge og leve enda lengre. Dette kan de fleste av medlemmene våre ikke leve med. Vi er definitivt ikke vinnerne slik denne reformen har endt opp. Dette både kan og bør rettes opp, og her bør Fellesforbundet være en av de viktigste drivkreftene for endring. Dette innebærer at forbundet må kreve omlegging i følgende retning:- Folketrygdpensjonen må ta hensyn til at ulike grupper har svært ulike levealder (det kan ikke være slik at syke slitere subsidierer friske akademikere)- Levealdersjustering av pensjon må dermed følge den ulike økningen i forventete levealder (dette lar seg fint gjøre fordi man kjenner til ulike yrkesgruppers forventede levealder)- Innbetaling til OTP må gjelde fra første krone for alle grupper- På sikt bør OTP avskaffes og i stedet gå rett inn til opptjening i folketrygden -en langt mer rasjonell og økonomisk forvaltningsform- Alle år må telle med i AFP, slik at risikoen for den enkelte minsker og slik at insentivet for å opprette tariffavtale

**B-6650 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**F-5239**

F-5239 På sikt bør OTP avskaffes og i stedet gå rett inn til opptjening i folketrygden -en langt mer rasjonell og økonomisk forvaltningsform. I mellomtiden skal OTP opptjenes fra første krone.

**B-6681 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5239**

**F-5239      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Pensjon er ikke bare OTP fra første krone, gi sliterne alderdommen tilbake! Svært mye fokus har vært rettet mot reform av AFP og OTP fra første krone. Sakene er viktige nok, særlig den førstnevnte. Nedbyggingen av individuell risiko for å miste AFP er derimot ikke i boks, og en stor mulighet gikk delvis tapt under det samordnede oppgjøret i 2018. OTP er mindre viktig, men like fullt er det et rettferdighetskrav at alle må få opptjening fra første krone. Dette kunne og burde også ha vært resultatet av hovedforhandlingene i 2018. Likevel er hele ordningen dårlig designet, en gavepakke til finansbransjen, og burde ideelt sett vært lagt om på helt grunnleggende vis.

Fellesforbundet bør bruke mest krefter på de viktigste sakene. Viktigst av alt er Folketrygden. Derfor bør vi også mene noe om hvordan den store pensjonsreformen siden 2001 har påvirket fordelingen mellom fattig og rik, mellom syk og frisk og mellom slitere og universitetsyrker.

Vi organiserer mange av sliterne, og disse har kommet dårlig ut av nær sagt alle grepene som er gjort på pensjon siden reformen ble initiert.

Levealdersjusteringen tar ikke høyde for svært forskjellig forventet levealder, for ikke å snakke om den like ujevne utviklingen i forventet levealder for ulike grupper arbeidstakere. De som ikke henger med i økningen i levealder, ender opp med å "subsidiere" de som er friske nok til å jobbe lenge og leve enda lengre.

Dette kan de fleste av medlemmene våre ikke leve med. Vi er definitivt ikke vinnerne slik denne reformen har endt opp. Dette både kan og bør rettes opp, og her bør Fellesforbundet være en av de viktigste drivkreftene for endring. Dette innebærer at forbundet må kreve omlegging i følgende retning:

- Folketrygdpensjonen må ta hensyn til at ulike grupper har svært ulik levealder (det kan ikke være slik at syke slitere subsidierer friske akademikere)
- Levealdersjustering av pensjon må dermed følge den ulike økningen i forventete levealder (dette lar seg fint gjøre fordi man kjenner til ulike yrkesgruppers forventede levealder)
- Innbetaling til OTP må gjelde fra første krone for alle grupper
- På sikt bør OTP avskaffes og i stedet gå rett inn til opptjening i folketrygden - en langt mer rasjonell og økonomisk forvaltningsform
- Alle år må telle med i AFP, slik at risikoen for den enkelte minker og slik at insentivet for å opprette tariffavtale

**B-6684 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5243**

**B-6475 - 113 Terje Espen Berg, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening**  
**gjenreise forslag f-5243**

**B-6663 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**  
**støtter forslag B-6475**

**B-6688 - 232 Torleiv Nordbø, avdeling 730**  
**Støtter forslag B-6475**

**B-6706 - 112 Boye Ullmann, avdeling 605 Rørleggernes Fagforening**  
**8. arbeidsliv**  
**Reise forslag F-5243**

**F-5243      Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening**  
Pensjon  
Etter omlegginga av folketrygda skal alle i prinsippet kunne gå av fra fylte 62 år, men mange av Fellesforbundets medlemmer har ikke denne reelle muligheten.

Dette gjelder først og fremst de som ikke har opptjent nok pensjonsrettigheter, pga deltidsstillinger og ansatte i bedrifter uten AFP.

De første årskullene født mellom 1947 og 1953 kommer godt ut av den nye ordningen, særlig hvis de kan kombinere folketrygd med AFP og har helse til å stå i jobb til 67 år. Dette vil endre seg dramatisk etter hvert som overgangsordningene avvikles og levealderjusteringa og avkortinga ved avgang før 67 år spiser opp store deler av opptjent pensjon. Når overgangsordningene er avviklet vil over 70% av LO's medlemmer som ikke står i jobb til 67 år, oppleve dramatisk pensjonsreduksjon ved avgang på 62 år. Dette vil ramme også de som har hatt full jobb i over 40 år.

Tjenestepensjon (OTP) med innskudd på 2% er dominerende i privat sektor. Disse ordningene er dyre å administrere og ensidig styrt av arbeidsgiver.

Den nye AFP-ordningen, som er endra fra å være en verdighetsgaranti med rett til tidligpensjon uten avkortning av framtidig pensjon, er blitt en livsvarig ytelse, som gir mest til mindretallet som har helse og en jobb de kan bli gamle i. Kriteriene for å bli omfattet av ordningen er i tillegg for strenge og spesielt urettferdig er det at man uforskyldt blir kastet ut av ordningen ved virksomhetsoverføring, konkurs, innskrenkninger, sykdom og uførhet.

- Fellesforbundet må arbeide for etablering av en tilleggspensjonsordning for dem som har behov for å gå av tidlig.
- Fellesforbundet må arbeide for gode pensjonsordninger for alle, som sikrer 2/3 av lønn. Det innebærer at vi vil arbeide for å endre de delene av pensjonsreformen som har negative konsekvenser for arbeidstakerne og omfatter både levealderjustering og indeksering.
- Fellesforbundet må endre AFP-ordningen slik at de som faller ut av ordningen før fylte 62 år får beholde oppspart AFP.
- Fellesforbundet må ikke godta mer enn 20 års opptjening i ny AFP-ordning.
- Fellesforbundet må arbeide for at OTP skal gjelde fra første krone og at en minimumsordning økes til 5 % OTP
- Fellesforbundet må kjempe for forhandlingsrett på OTP

Fellesforbundet må arbeide for at OTP ordningen forvaltes av partene i fellesskap

#### **F-5243    Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening**

##### **Pensjon**

Etter omlegginga av folketrygda skal alle i prinsippet kunne gå av fra fylte 62 år, men mange av Fellesforbundets medlemmer har ikke denne reelle muligheten. Dette gjelder først og fremst de som ikke har opptjent nok pensjonsrettigheter, pga deltidsstillinger og ansatte i bedrifter uten AFP.

De første årskullene født mellom 1947 og 1953 kommer godt ut av den nye ordningen, særlig hvis de kan kombinere folketrygd med AFP og har helse til å stå i jobb til 67 år. Dette vil endre seg dramatisk etter hvert som overgangsordningene avvikles og levealderjusteringa og avkortinga ved avgang før 67 år spiser opp store deler av opptjent pensjon. Når overgangsordningene er avviklet vil over 70% av LOs medlemmer som ikke står i jobb til 67 år, oppleve dramatisk

pensjonsreduksjon ved avgang på 62 år. Dette vil ramme også de som har hatt full jobb i over 40 år.

Tjenestepensjon (OTP) med innskudd på 2% er dominerende i privat sektor. Disse ordningene er dyre å administrere og ensidig styrt av arbeidsgiver.

Den nye AFP-ordningen, som er endra fra å være en verdighetsgaranti med rett til tidligpensjon uten avkorting av framtidig pensjon, er blitt en livsvarig ytelse, som gir mest til mindretallet som har helse og en jobb de kan bli gamle i. Kriteriene for å bli omfattet av ordningen er i tillegg for strenge og spesielt urettferdig er det at man uforskyldt blir kastet ut av ordningen ved virksomhetsoverføring, konkurs, innskrenkninger, sykdom og uførhet.

- Fellesforbundet må arbeide for etablering av en tilleggspensjonsordning for dem som har behov for å gå av tidlig.
- Fellesforbundet må arbeide for gode pensjonsordninger for alle, som sikrer 2/3 av lønn. Det innebærer at vi vil arbeide for å endre de delene av pensjonsreformen som har negative konsekvenser for arbeidstakerne og omfatter både levealderjustering og indeksering.
- Fellesforbundet må endre AFP-ordningen slik at de som faller ut av ordningen før fylte 62 år får beholde oppspart AFP.
- Fellesforbundet må ikke godta mer enn 20 års opptjening i ny AFP-ordning.
- Fellesforbundet må arbeide for at OTP skal gjelde fra første krone og at en minimumsordning økes til 5 % OTP
- Fellesforbundet må kjempe for forhandlingsrett på OTP

Fellesforbundet må arbeide for at OTP ordningen forvaltes av partene i fellesskap

#### **I-5246 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslagene om tilleggspensjoner, nivå på pensjon og uføretrygd fra avd. 23, 605, 850 og 185 anses dekket i LOs handlingsprogram 2017 - 2021.

Forslag fra avd. 43 om tilretteleggingsmidler og forslag som omhandler levealdersjustering fra avd. 3, 25, 57, 91, 185 og 730 oversendes det nye forbundsstyret.

Intensjonen i forslagene fra avd. 25, 28, 53 og 91 som omhandler regulering av pensjon under utbetaling og pensjonsrelaterte aldersgrenser tiltres.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6682 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 20**

**Intensjonen i B-6496 fra delegat 474 Sisilie Benjaminsen tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 19**

**Intensjonen i B-6503 fra delegat 474 Sisilie Benjaminsen tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 21**

**Intensjonen i B-6474 fra delegat 215 Trond Skree tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 20**

**Intensjonen i B-6522 fra delegat 213 Odd Magne Sjursen Skogland tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 20**

**Intensjonen i B-6650 fra delegat 220 Fredrik Larsson tiltres og anses dekke i I-0020 avsnitt 20**

**Intensjonen i B-6681 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 20**

**Intensjonen i B-6684 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram**

**Intensjonen i B-6475 fra delegat 113 Terje Espen Berg tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram**

**Intensjonen i B-6706 fra delegat 112 Boye Ullmann tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram**

**Intensjonen i B-6663 fra delegat 233 Jan Erik Vinkfjord tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram**

**Intensjonen i B-6688 fra delegat 232 Torleiv Nordbø tiltres og anses dekket i LOs handlingsprogram**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.11.2 Tjenestepensjoner**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6465 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland OTP også for ungdom**

Landsmøtet mener at også ungdom under 20 år skal innlemmes i ordningen om tjenestepensjon. Jamfør lov om tjenestepensjon paragraf 3-2 (1).

#### **B-6467 - 045 Ulrikke Hansen, avdeling 143 Helgeland Gjenoppretting av forslag**

Gjenopprette forslag f-5271, f-5233 og f-5239 om OTP

#### **F-5271 Avd. 143 - Helgeland**

Obligatorisk tjenestepensjon (otp)

Mange av forbundets og andre LO forbunds medlemmer har i dag kun OTP etter lovens minimum på 2% for lønn mellom 1G og 12G. Etter vår mening er det viktig å styrke den lovbestemte ordningen, spesielt i et lavtlønnsperspektiv.

Fellesforbundet må jobbe aktivt for at OTP innskudd betales fra første krone, og at minstenivået økes. Det langsiktige målet må være å jobbe for en ordning tilsvarende det man tilgodeser forbundets egne ansatte.

**F-5233      Avd. 25 - Fellesforbundet**

Pensjon er ikke bare OTP fra første krone, gi sliterne alderdommen tilbake! Her bør Fellesforbundet være en av de viktigste drivkreftene for endring, i første rekke med følgende krav:

- Folketrygdpensjonen må ta hensyn til at ulike grupper har svært ulik levealder (det kan ikke være slik at syke slitere subsidierer friske akademikere)
- Levealdersjustering av pensjon må dermed følge den ulike økningen i forventete levealder (dette lar seg fint gjøre fordi man kjenner til ulike yrkesgruppers forventede levealder)
- Innbetaling til OTP må gjelde fra første krone for alle grupper
- OTP bør tariffestest.
- Alle år må telle med i AFP, slik at risikoen for den enkelte minker og slik at insentivet for å opprette tariffavtale styrkes.

**Begrunnelse:**

Svært mye fokus har vært rettet mot reform av AFP og OTP fra første krone. Sakene er viktige nok, særlig den førstnevnte. Nedbyggingen av individuell risiko for å miste AFP er derimot ikke enda ferdig, og en stor mulighet gikk delvis tapt under det samordnede oppgjøret i 2018. OTP er langt mindre viktig enn AFP, like fullt er det et rettferdighetskrav at alle må få opptjening fra første krone. Dette kunne og burde også ha vært resultatet av hovedforhandlingene i 2018.

Likevel; er hele ordningen med OTP dårlig designet, en gavepakke til finansbransjen, og burde egentlig være gjenstand for en grunnleggende omlegging.

Fellesforbundet bør bruke mest krefter på de viktigste sakene. Viktigst av alt er Folketrygden. Derfor bør vi også mene noe om hvordan den store pensjonsreformen siden 2001 har påvirket fordelingen mellom fattig og rik, mellom syk og frisk og mellom slitere og universitetsyrker.

Vi organiserer mange av sliterne, og disse har kommet dårlig ut av de fleste grepene som er gjort på pensjon siden reformen ble initiert.

Levealdersjusteringen tar ikke høyde for svært forskjellig forventet levealder mellom ulike yrkesgrupper - for ikke å snakke om den like ujevne utviklingen i forventet levealder for de ulike gruppene. De som ikke henger med i økningen i levealder, ender opp med å "subsidiere" de som er friske nok til å jobbe lenge og leve enda lengre.

Dette kan de fleste av medlemmene våre ikke leve med. Vi er definitivt ikke vinnerne slik denne reformen har endt opp, tvert imot.

**F-5239      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Pensjon er ikke bare OTP fra første krone, gi sliterne alderdommen tilbake! Svært mye fokus har vært rettet mot reform av AFP og OTP fra første krone. Sakene er viktige nok, særlig den førstnevnte. Nedbyggingen av individuell risiko for å miste AFP er derimot ikke i boks, og en stor mulighet gikk delvis tapt under det samordnede oppgjøret i 2018. OTP er mindre viktig, men like fullt er det et rettferdighetskrav at alle må få opptjening fra første krone. Dette kunne og burde også ha vært resultatet av hovedforhandlingene i 2018. Likevel er hele ordningen dårlig designet, en gavepakke til finansbransjen, og burde ideelt sett vært lagt om på helt grunnleggende vis.

Fellesforbundet bør bruke mest krefter på de viktigste sakene. Viktigst av alt er Folketrygden. Derfor bør vi også mene noe om hvordan den store pensjonsreformen siden 2001 har påvirket fordelingen mellom fattig og rik, mellom syk og frisk og mellom slitere og universitetsyrker.

Vi organiserer mange av sliterne, og disse har kommet dårlig ut av nær sagt alle grepene som er gjort på pensjon siden reformen ble initiert.

Levealdersjusteringen tar ikke høyde for svært forskjellig forventet levealder, for ikke å snakke om den like ujevne utviklingen i forventet levealder for ulike grupper arbeidstakere. De som ikke henger med i økningen i levealder, ender opp med å "subsidiere" de som er friske nok til å jobbe lenge og leve enda lengre.

Dette kan de fleste av medlemmene våre ikke leve med. Vi er definitivt ikke vinnerne slik denne reformen har endt opp. Dette både kan og bør rettes opp, og her bør Fellesforbundet være en av de viktigste drivkreftene for endring. Dette innebærer at forbundet må kreve omlegging i følgende retning:

- Folketrygdpensjonen må ta hensyn til at ulike grupper har svært ulik levealder (det kan ikke være slik at syke slitere subsidierer friske akademikere)
- Levealdersjustering av pensjon må dermed følge den ulike økningen i forventete levelader (dette lar seg fint gjøre fordi man kjenner til ulike yrkesgruppers forventede levealder)
- Innbetaling til OTP må gjelde fra første krone for alle grupper
- På sikt bør OTP avskaffes og i stedet gå rett inn til opptjening i folketrygden - en langt mer rasjonell og økonomisk forvaltningsform
- Alle år må telle med i AFP, slik at risikoen for den enkelte minker og slik at insentivet for å opprette tariffavtale

**B-6481 - 474 Sisilie Benjaminsen, Forbundsstyret  
fremmer f 5260**

F-5260 Avd. 25 - Fellesforbundet Pensjon fra 1.krone. Forsette arbeidet med pensjon fra første krone. Begrunnelse: Denne kampen er fremdeles ikke vunnet. Kampen må fortsette for en rettferdig pensjon

**F-5260      Avd. 25 - Fellesforbundet**

Pensjon fra 1.krone.

Fortsette arbeidet med pensjon fra første krone

Begrunnelse:

Denne kampen er fremdeles ikke vunnet. Kampen må fortsette for en rettferdig pensjon.

**B-6483 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**Pensjon på lønnsslippen**

Landsmøtet vil at forbundet skal jobbe for at pensjonsoppsparing skal fremkomme på lønnslipper. Dette både for bevisstgjøring men også for at arbeidstaker skal ha kontroll på oppsparingen.

**B-6708 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag B-6483**

**B-6498 - 043 Bjørn Tore Myrvang, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms**

**Tjenestepensjon OTP**

Vi må forbedre denne, slik at grunnlaget blir likt for alle. Feriepengegrunnlaget er det mest rettferdige. Da får vi OTP for faktisk lønn fra første krone. Bjørn Tore Myrvang AVD. 053

**B-6502 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

**F5268**

Ønsker å gjenreise F5268 for å ikke skape pensjonstapere!

**F-5268      Avd. 103 - Ringsaker**

Reglene om minstekrav til Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP) må gjøres gjeldende fra 1. krone.

I dagens ordning kreves det at:

- Du må være fylt 20 år for å få OTP.
- Du må jobbe minst 20 % stilling.
- Du må stå i jobben i 12 måneder.
- Du får bare opptjening for inntekt over 1G

Ordningen må nå tilpasses folketrygden og Avtalefestet Pensjon (AFP), som begge har rettigheter fra første krone og pensjonsopptjening hele livet.

Prinsippene i pensjonsreformen er at; det skal lønne seg å jobbe, og man skal ha pensjonsopptjening for hele inntekten, hele livet. Dette må også gjelde OTP.

Vi opplever at dagens OTP straffer lavtlønnede, og da spesielt kvinnedominerte yrkesgrupper. Dagens ordning for OTP er definitivt med på å øke forskjellene i samfunnet. Noe vi selvsagt ikke kan akseptere.

Forslag:

Pensjonsreformen skal også gjelde OTP - opptjening fra 1. krone fra dag 1.

**B-6523 - 213 Odd Magne Sjursen Skogland, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**Gjenreiser F-5266**

F-5266 Avd. 57 - Nord-Rogaland Pensjon Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en kollektiv pensjonskasse i privat sektor, som eies og styres av fagbevegelsen, slik at omkostning



**F-5266      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Pensjon

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en kollektiv pensjonskasse i privat sektor, som eiges og styres av fagbevegelsen, slik at omkostninger med forvaltningen av pensjonsordningen holdes til et minimum.

**B-6563 - 307 Johan Henry Eide, avdeling 765 Trondheim**

**pensjon fra første krone**

All skattbar inntekt skal være pensjonsgivende og skal ikke falle tilbake til arbeidsgiver ved arbeidsoppdrag under 12 måneder

**B-6577 - 063 Geir Arild Solvang, avdeling 1 Oslo - Akershus**

**F5248**

Ønsker å gjenopprette denne saken

**F-5248      Avd. 1 - Oslo - Akershus**

Fellesforbundet må opprettholde kravet om betalt pensjon fra første krone.

Begrunnelse:

Det er pensjonen vi skal leve av etter et langt arbeidsliv. Det er mange som aldri kommer seg over grensa for OTP og får en betydelig dårligere pensjon enn de som tjener mer og som er på et lønnsnivå over grensa. Det bidrar til at mange må jobbe langt flere år før de har råd til å gå av med pensjon. Disse forskjellene vil bare fortsette å øke og bidrar til et større forskjells-Norge. I dag er det ingen kontroll av OTP-innbetalinger og arbeidstakere kan risikere at arbeidsgivere ikke betaler inn OTP i henhold til utbetalt lønn. I tillegg er pensjon et innviklet men svært viktig tema. Derfor er det helt avgjørende for arbeidstakere at pensjonssystemene blir forenkla slik at man forstår pensjonssystemet.

**B-6613 - 031 Aleksander Andal Løkås, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms**

**Pensjon**

Fellesforbundet må jobbe for og få OTP fra første krone. Det er usolidarisk at folk som jobber deltid eller har en dårlig stillingsprosent får mindre for at OTP først gjelder fra 1G. Dette er utrolig viktig

**B-6645 - 159 Jerry Nilsson, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**

**bygg industrien**

Pensjon fra første krone, Så vi får en pensjon, det går og leva av.

**B-6683 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag F-5271**

**F-5271      Avd. 143 - Helgeland**

Obligatorisk tjenestepensjon (otp)

Mange av forbundets og andre LO forbunds medlemmer har i dag kun OTP etter lovens minimum på 2% for lønn mellom 1G og 12G. Etter vår mening er det viktig å styrke den lovbestemte ordningen, spesielt i et lavtlønnsperspektiv.

Fellesforbundet må jobbe aktivt for at OTP innskudd betales fra første krone, og at minstenivået økes. Det langsiktige målet må være å jobbe for en ordning tilsvarende det man tilgodeser forbundets egne ansatte.

**B-6695 - 160 Kenneth Berntsen, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**

**B6563**

Støtter forslag B-6563

**B-6696 - 280 Lisbeth Saur, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**

**Pensjon fra første krone er viktig å få innført. Hjelper på for et lavtlønnsyrke.**

**B-6716 - 281 Trond Aril Wibe, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**

**OTP**

OTP fra første krone, og en økning av minste % sats.

**B-6717 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**F-5266**

Gjenreiser F-5266

**F-5266      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Pensjon

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en kollektiv pensjonskasse i privat sektor, som eies og styres av fagbevegelsen, slik at omkostninger med forvaltningen av pensjonsordningen holdes til et minimum.

**B-6718 - 221 Karl Emil Frantzen Selvåg, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**F-5266**

Gjenreise F-5266

**F-5266      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Pensjon

Fellesforbundet må jobbe for å få på plass en kollektiv pensjonskasse i privat sektor, som eies og styres av fagbevegelsen, slik at omkostninger med forvaltningen av pensjonsordningen holdes til et minimum.

**B-6721 - 267 Bjørn Olden, avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening**

**Pensjon fra første krone**

Det er viktig at det kreves endring på innbetaling til tjenestepensjonsordningene, slik at arbeidsgiver betaler inn fra første krone og ikke etter 1G slik de fleste ordningene praktiseres i dag.

**I-5300      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

De delene av forslagene fra avd. 2, 6, 12, 28, 103, 266, 250, 614, 762, 764, 765, 768 og 851 som omhandler pensjonsopptjening uansett lengde på arbeidsforholdet er innfridd.

Forslag om kollektiv pensjonskasse eid av fagbevegelsen følges opp i forbundsledelsens daglige arbeid.

Forslag om kontrollutvalg for innbetalinger, innkreving av manglende innbetalinger, opplysninger om OTP inn i Startbank, register over bedrifter som har opprettet ordning og registrering av innbetalinger som en del av A-melding oversendes det nye forbundsstyret.

Intensjonen i forslagene som omhandler pensjonsopptjening fra første krone, for alle stillingsandeler og fra 13 år, forslagene om innføringa av OTP for de som arbeider i VTA-tiltaket og forslagene som tar opp problemstillinger rundt vanskelig regelverk og arbeidstakers mulighet til å føre kontroll med sin tjenstepensjonsopptjening og arbeidsgivers innbetalinger, tiltres.

Forslag om tariffesting av tjenstepensjoner, forslag om øking av minstenivået (2 % inntil 12G) i OTP, forslag om uføredekning i OTP og forslag om kollektiv pensjonskasse eid av partene oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i forslag B-6465 fra delegat 121 Joakim With tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25.**

**Intensjonen i forslag B-6467 fra delegat 045 Ulrikke Hansen tiltres anses dekket i I-0020 avsnitt 25 og representantskapets innstilling.**

**Intensjonen i forslag B-6481 fra delegat 474 Sisilie Benjaminsen tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6483 fra delegat 121 Joakim With tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 26**

**Intensjonen i forslag B-6708 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 26**

**Intensjonen i forslag B-6498 fra delegat 043 Bjørn Tore Myrvang tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 26**

**Intensjonen i forslag B-6502 fra delegat 155 Sigmund Hustveit Sund tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25.**

**Intensjon i forslag B-6523 fra delegat 213 Odd Magne Sjursen Skogland tiltres og anses dekket i representantskapets innstilling.**

**Intensjonen i forslag B-6563 fra delegat 307 Johan Henry Eide tiltres og anses dekket i representantskapets innstilling.**

**Intensjonen i forslag B-6577 fra delegat 063 Geir Arild Solvang tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6613 fra delegat 031 Aleksander Anddal Løkås tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25.**

**Intensjonen i forslag B-6645 fra delegat 159 Jerry Nilsson tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6683 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt, tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6695 fra delegat 160 Kenneth Berntsen tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6696 fra delegat 280 Lisbeth Saur tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6716 fra delegat 281 Trond Aril Wibe tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Intensjonen i forslag B-6717 fra delegat 220 Fredrik Larsson tiltres og anses dekket i representantskapets innstilling**

**Intensjonen i forslag B-6718 fra delegat 221 Karl Emil Frantzen Selvåg tiltres og anses dekket i representantskapets innstilling.**

**Intensjonen i forslag B-6721 fra delegat 267 Bjørn Olden tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 25**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.11.3    AFP**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6525 - 394 Tor Erik Skovly, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening F-5302**

AFP - For sliterne i arbeidslivet og mulighet for planlegging av pensjonisttilværelsen. Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstakere som har 30 års medlemskap i AFP-ordningen, er sikret AFP hvis virksomheten går konkurs, opphører, flagger ut hele eller deler av selskapet, eller faller utenfor dagens kriterier ved egen sykdom. Arbeidstakere som fyller 62 år innen 52 uker etter at konkurs er åpnet, eller virksomheten bringes til opphør sikres AFP så langt andre kriterier er oppfylt. Begrunnelse: Vi opplever at mange arbeidstakere går glipp av AFP på grunn av virksomheten går konkurs eller opphører kort tid før fylte 62 år. Et annet forhold som også ekskluderer fra AFP er sykdom utover 52 uker, og at en er utenfor ordningen mer enn 26 uker av andre årsaker. Dette fører til at arbeidstakere har svært liten mulighet til sjøl å ha kontroll over om de kan oppfylle kriteriene til å få AFP. Forslaget er ment å gi arbeidstaker større mulighet til å kunne planlegge sin pensjonisttilværelse og økonomi.

#### **F-5302    Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

AFP - For sliterne i arbeidslivet og mulighet for planlegging av pensjonisttilværelsen.

Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstakere som har 30 års medlemskap i AFP-ordningen, er sikret AFP hvis virksomheten går konkurs, opphører, flagger ut hele eller deler av selskapet, eller faller utenfor dagens kriterier ved egen sykdom.

Arbeidstakere som fyller 62 år innen 52 uker etter at konkurs er åpnet, eller virksomheten bringes til opphør sikres AFP så langt andre kriterier er oppfylt.

Begrunnelse:

Vi opplever at mange arbeidstakere går glipp av AFP på grunn av virksomheten går konkurs eller opphører kort tid før fylte 62 år. Et annet forhold som også ekskluderer fra AFP er sykdom utover 52 uker, og at en er utenfor ordningen mer enn 26 uker av andre årsaker.

Dette fører til at arbeidstakere har svært liten mulighet til sjøl å ha kontroll over om de kan oppfylle kriteriene til å få AFP. Forslaget er ment å gi arbeidstaker større mulighet til å kunne planlegge sin pensjonisttilværelse og økonomi.

**B-6527 - 503 Rune Samuelsen, Representantskapet  
AFP**

Fellesforbundet skal fronte at antall år som organisert skal telle like mye som antall år i bedrift med tariffavtale når størrelsen på AFP en skal fastsettes.

**B-6564 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker  
F5308**

Vil gjenreise F5308 for en mer rettferdig løsning rundt AFP

**F-5308      Avd. 103 - Ringsaker**

Styrke AFP

AFP er en opparbeidet rettighet som vi alltid må kjempe for å beholde. Det er likevel ikke slik at denne ordningen slår ut spesielt rettferdig for fagorganiserte. Man kan ha vært fagorganisert i 40 år, for så å oppleve at man uforskyldt mister jobben. I en alder av 58-61 år, er man dermed prisgitt at man klarer å skaffe seg nytt arbeid innenfor en bedrift med tariffavtale. Lykkes en ikke med det, ryker hele ordninga for vedkommende, og en fra før moderat/ lav pensjon blir enda dårligere.

Med bakgrunn i dette, vil Fellesforbundet avd 103 Ringsaker fremme følgende forslag;

1. Prinsipielt mener Fellesforbundet avd 103 Ringsaker at Pensjon i sin helhet skal være folketrygdfinansiert. Det er ikke riktig eller rettferdig at det er tilfeldigheter som skal avgjøre folks pensjon. Det er heller ikke riktig at Pensjon skal være delprivatisert. De eneste som tjener på dette, er forsikringsselskapene.
2. Subsidiært må Fagbevegelsen ta eierskap til disse private løsningene og - pensjonsfondene selv, for på denne måten å sikre at dette forvaltes til beste for alle fagorganiserte.
3. De tillitsvalgte må få innsynsrett og forhandlingsrett vedr endringer i bedriftens tjenestepensjoner som omfatter ansatte innenfor Fellesforbundets

overenskomster. Dagens drøftelsesrett er ikke tilstrekkelig, og det må jobbes for å endre dette.

4. AFP rettighetsfestes for fagorganiserte, slik at alle medlemmer sikres AFP-rettigheter, også hvis de mister arbeidet før de er fylt 62 år, og således har rett på AFP på ordinær måte.

Folk som ikke er fagorganiserte, skal ikke kunne henge på som gratispassasjerer til fagorganisertes opparbeidede rettigheter. AFP må knyttes til medlemskap i fagforbund, og ikke kun til bedrift med tariffavtale. Dette vil også gjøre medlemskapet langt viktigere, og mer gullkantet.

5. Fagorganiserte på ordning med AFP må sikres en form for opptjening, på linje med Folketrygden. Setter en f.eks. krav til opptjeningstid for fulle rettigheter i AFP, sikres en tilsvarende en rettighet i AFP som er umistelig, uavhengig av om man er inne på en bedrift med tariffavtale eller ei på uttakstidspunktet.

**B-6566 - 527 Kenneth Sandberg, Representantskapet**  
**gjenreiser forslag F-5302 AFP**

Jeg vil gjenreise forslag F-5302 som omhandler AFP opptjening

**F-5302      Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

AFP - For sliterne i arbeidslivet og mulighet for planlegging av pensjonisttilværelsen.

Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstakere som har 30 års medlemskap i AFP-ordningen, er sikret AFP hvis virksomheten går konkurs, opphører, flagger ut hele eller deler av selskapet, eller faller utenfor dagens kriterier ved egen sykdom.

Arbeidstakere som fyller 62 år innen 52 uker etter at konkurs er åpnet, eller virksomheten bringes til opphør sikres AFP så framt andre kriterier er oppfylt.

Begrunnelse:

Vi opplever at mange arbeidstakere går glipp av AFP på grunn av virksomheten går konkurs eller opphører kort tid før fylte 62 år. Et annet forhold som også ekskluderer fra AFP er sykdom utover 52 uker, og at en er utenfor ordningen mer enn 26 uker av andre årsaker.

Dette fører til at arbeidstakere har svært liten mulighet til sjøl å ha kontroll over om de kan oppfylle kriteriene til å få AFP. Forslaget er ment å gi arbeidstaker større mulighet til å kunne planlegge sin pensjonisttilværelse og økonomi.

**B-6592 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5303**

**F-5303      Avd. 6 - Fellesforbundet**

Pensjon

Forbundet skal Jobbe for å Sikre at man beholder sin pensjonsinntjening for den tiden som man har betalt inn til ordningen.

Begrunnelse:

Det er urettferdig at man skal miste hele sin pensjonsinntjeningen etter mange år i arbeid, dersom du er uheldig og mister jobben rett før man kan gå av med pensjon.

**B-6593 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5306**

**F-5306      Avd. 43 - Øvre Buskerud Fagforening**

Styrking av AFP

Fellesforbundet må gå i front for å sikre at deltidsuføre kan kombinere ufør og AFP.

Begrunnelse:

Det er rett og slett helt uakseptabelt at deltidsuføre i sliteyrker må stå i jobb til de er 67 år mens friske arbeidere kan gå av på 62 år. Det er ikke lov etter dagens ordning og kombinere Ufør og AFP.

**B-6594 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis Forslag F-5310**

**F-5310      Avd. 185 - Flyarbeidernes Forening**

AFP

Fellesforbundet må arbeide for å sikre AFP i framtiden. Forbundet må også arbeide for å sikre retten til AFP for medlemmer som uforskyldt mister retten til AFP pga. konkurs, sykdom eller bytte av arbeidsgiver.

Alternativene er å innføre samme ordning som ble forhandlet fram i offentlig sektor i tariffoppgjøret 2018. Der settes det av 3% av lønna di i alle år i en AFP-bedrift. Det blir bare utbetalt til de som ikke får vanlig AFP ved 62 år. Her er det ingen krav til at du må være i arbeid ved 62 år, du får det uansett.

**I-5313      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Det innstilles ikke på forslag som omhandler krav til ny AFP-ordning nå.

Forslag fra avd. 28 om å fjerne arbeidsgivers eksklusive mulighet til å melde inn deler av foretak uten tariffavtale oversendes det nye forbundsstyret.

Forslag fra Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark om AFP i Taxioverenskomsten oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i forslag B-6566 fra delegat 527 Kenneth Sandberg tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 27.**

**Intensjonen i forslag B-6525 fra delegat 394 Tor Erik Skovly tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 27.**

**Forslag B-6527 fra delegat 503 Rune Samuelsen tiltres ikke**

**Forslag B-6564 fra delegat 155 Sigmund Hustveit Sund tiltres ikke.**

**Intensjonen i forslag B-6592 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 27**

**Intensjonen i forslag B-6593 fra 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i ny setning i I-0020 avsnitt 27: *Ny modell må også gjøre det mulig å kombinere AFP med gradert uføretrygd.***

**Intensjonen i første avsnitt i forslag B-6594 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt tiltres og anses dekket i I-0020 avsnitt 27.**

**Annet avsnitt i forslag B-6594 fra delegat 423 Knut Ole Prestholt oversendes det nye forbundsstyret.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.12      *Syssetsetting og arbeidsmarkedspolitikk***

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

### **B-6550 - 349 Joakim Ophaug, avdeling 5**

#### **Fremmer forslag F-5314**

Fellesforbundet bør ha økt fokus på AMB-sektoren - vi har en utvikling i sysselsetting hos de mellom 18-34 som er urovekkende - mange blir ufør i ung alder - AAP-ordningen er under press. Arbeidsmarkedsbedriftene bør, og skal styrkes for å gjennomføre det samfunnsansvaret de er tildelt. NAV bør styrkes, ja, men det er hos arbeidsmarkedsbedriftene man har kompetanse på å heve de aller svakeste og bidra til økt sysselsetting og økt livskvalitet for en gruppe sårbare mennesker. Da trenger vi forutsigbarhet - mine medlemmer må leve under ikke bare ett - men to anbudsregimer - både fra markedet generelt og fra NAV som tildeler av tiltaksplasser.

#### **F-5314      Avd. 5 - Fellesforbundet**

Arbeidsmarkedsbedrifter

Fellesforbundet Avdeling 5 ønsker at Fellesforbundet jobber for at AMB bedrifter vil få en mer forutsigbar hverdag og at det skal være mye vanskeligere for bedrifter å kunne ta ut store summer i profitt på velferd.

Begrunnelse:

Bransjen er forutsigbar i forhold til både tiltaksplasser og anbudsregime. I utgangspunktet er AMB bedrifter avhengig av hvem som styrer det politiske landskap, noe som gjør bransjen uforutsigbar i forhold til antall arbeidsplasser fra år til år. Vi ser også at er flere saker på at selskap tar ut betydelige summer i profitt. Dette er etter vår mening politisk styrt gjennom NAV systemet.



**B-6560 - 349 Joakim Ophaug, avdeling 5**

**Kompetanseheving for VTA**

Fellesforbundet bør jobbe aktivt for at det blir stilt større krav til VTA-bedrifter til å heve kompetansen til sine ansatte - og da mener jeg alle. Arbeidsledere bør være rustet til å heve kompetansen til den enkelte, ikke bare ved oppstart i bedriften - men kontinuerlig. Mange med VTA-plass ønsker å ta fagbrev eller kompetansebevis for å utvikle seg - men møter døde ører fra ledelse og/eller NAV. Alle skal ha mulighet for å utvikle seg faglig - uansett utgangspunkt.

**B-6652 - 495 Gunnar Holm, Representantskapet**

**praksisplasser, arbeidstrening og utplassering av arbeidsledige fra Nav**

NAV skal kun ha anledning til å utplassere arbeidsledige i bedrifter med tariffavtale.

**B-6669 - 099 Mathis Marien, avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen**

**Utplassering hos NAV**

Vi krever at NAV sin utplassering i bedriftene utarbeides bedre. Mange folk med utenlandsk bakgrunn får ikke tilbud om ansettelse etter endt prøvetid, og blir utplassert til ny bedrift gang på gang. Vi må stille høyere krav til arbeidsgivere som utnytter utplasseringssystemet som gratis arbeidskraft.

**B-6678 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag F-5316**

**F-5316     Avd. 5 - Fellesforbundet**

**VTA**

Vi ber om at Fellesforbundet jobber for at VTA bedrifter fortsatt skal være et spleiselag mellom kommune og stat. Det må jobbes aktivt til at både kommune og stat øker sine tilskudd til VTA bedrifter, slik at de som av naturlige årsaker faller utenom det ordinære arbeidslivet har en meningsfull hverdag og en arbeidsplass å gå til. Politisk bør en også jobbe for at kommune og stat prioriterer bruk av VTA tjenester der dette er mulig.

**B-6700 - 260 Michael Sjøberg, avdeling 12**

**AFT plasser**

Vi i Fellesforbundet må hjelpe de som er svakere i samfunnet. Det betyr at vi må ha flere AFT plasser og ikke mindre plasser. Det må også bli klare retningslinjer på ansettelse etter perioden. Det hjelper ikke og tilby dem ekstrahjelp stilling 2-3 dager i måneden eller si at dem ikke har behov for folk.

**I-5321     REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Sluttar seg til intensjonen i forslaga.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6550 tiltres og anses ivaretatt i uttalelse om arbeid og velferd (I-002), avsnitt 3 til 6.

Intensjonen i B-6560 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-002), avsnitt 5.

**B-6652 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6669 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 2**

**Intensjonen i B-6678 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 5.**

**Intensjonen i B-6700 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 3.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.13 Stønad ved arbeidsledighet, permittering og sykdom**

#### **9.13.1 Permittering**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6507 - 436 Thor Åge Christiansen, avdeling 9 Østre Agder**

**Permitteringer må forbeholdes de seriøse**

Permitteringer må forbeholdes virksomheter med underskrevet enighetsprotokoll i tillegg til at virksomheten må være bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven.

**B-6528 - 022 Tore Rosland, avdeling 614 Byggfag Drammen-Bærum  
gjenreiser forslag f-5323**

Gjenreiser f-5323 Full lønn under permittering. Forbundet skal jobbe aktivt for at arbeidstakere får full lønn under permittering.

**F5323 Avd. 7 - Vestfold**

Full lønn under permittering.

Forbundet skal jobbe aktivt for at arbeidstakere får full lønn under permittering.

Begrunnelse:

Når en arbeidstaker uforskyldt blir permittert eller oppsagt mottar han/hun kun 62% av sin inntekt fra NAV. Når vedkommende blir sykemeldt mottar han/hun full lønn under sykdom. Ingen kan noe for at man blir syke heller ikke blir permittert eller usakelig oppsakt.

**B-6571 - 083 Katrine Bjørndal Skjelten, avdeling 10**

**Permittering**

Fellesforbundet skal jobbe for at permitteringsreglene blir lovregulert med bakgrunn i reglene fra Hovedavtalen. Vi ser at uten faste lovregler blir permittering misbrukt og det er arbeidstakerne som blir taperne

**B-6639 - 215 Trond Skree, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**Gjenreise forslag F-5326**

Avd. 57 - Nord-Rogaland: Omstilling/Omskolering. NAV må bistå økonomisk for å dekke kurser til omskolering og kompetanseheving for arbeidsledige. Under permittering eller hvis man mottar arbeidsledighetstrygd må man ikke miste trygde ordningene for å ta kompetanseheving, Dette såg me under oljekrisen på Vestlandet at folk ble arbeidsledige, mottok arbeidsledighetstrygd, men skulle man omskolere seg så skulle man leve av stipend som er umulig for etablerte mennesker å leve av. Slik at omstilling for arbeidsledige ble i realiteten umulig da man ikke hadde penger til å dekke levekostnader viss man skulle ta skole

**F-5326      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Omstilling/Omskolering

NAV må bistå økonomisk for å dekke kurser til omskolering og kompetanseheving for arbeidsledige. Under permittering eller hvis man mottar arbeidsledighetstrygd må man ikke miste trygde ordningene for å ta kompetanseheving, Dette såg me under oljekrisen på Vestlandet at folk ble arbeidsledige, mottok arbeidsledighetstrygd, men skulle man omskolere seg så skulle man leve av stipend som er umulig for etablerte mennesker å leve av. Slik at omstilling for arbeidsledige ble i realiteten umulig da man ikke hadde penger til å dekke levekostnader viss man skulle ta skole.

**I-5331      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Sluttar seg ikkje til forslag frå avd. 7 om full løn under permittering, og forslag frå avd. 9 om at høvet til permittering skal avgrensast til bedrifter som er bundne av tariffavtale inngått med fagforeining med innstillingsrett.

Sluttar seg til intensjonen i dei øvrige forslaga.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6507, B-6528 og B-6571 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6639 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeids og velferd (I-0020), avsnitt 15**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

**9.13.2      Dagpenger**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6687 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag F-5333**

**F-5333      Avd. 9 - Østre Agder**

Fellesforbundet skal arbeide for at det skal beregnes feriepenger for hele perioden ved ytelser fra NAV eksempelvis sykepenger, dagpenger og arbeidsavklaringspenger.

Begrunnelse:

De som har vært utenfor arbeidslivet i en kortere eller lengre periode har stort sett hatt strevsomme dager på lik linje med oss som har vært i arbeid. De bør derfor få like rettigheter til feriepenger slik at de kan ta en velfortjent pause fra hverdagen. Noen bedrifter stenger helt ned og en må ta ferie i de periodene selv om en ikke har krav på feriepenger. Det betyr at enkelte ansatte må be om sosialhjelp som fører til store problemer for enkeltpersoner som ofte har det vanskelig nok.

**I-5341 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Sluttar seg ikkje til forslaget frå avd. 25, og til den delen av forslaget frå avd. 91 om å heva dagpengesatsen til 80 prosent.

Sluttar seg til intensjonen i resten av forslaget frå avd. 91 og til dei øvrige forslaga

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6687 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 11**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.13.3 Sykelønn**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6521 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

**feriepenger av sykelønn**

Forbundet jobber for at sykemeldte får lik rettighet og opptjening av feriepenger på sykelønn, som sin ordinære lønn. Pr i dag betaler NAV feriepenger av de første 48 dagene i sykemeldt perioden. Dette må endres så man ikke taper økonomisk på å være syk. Sykelønn erstatter din ordinære lønn, og burde sikre samme inntekt og opptjening av feriepenger som ordinær årsinntekt gjør.

**B-6685 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

**Gjenreis forslag B-6521**

**B-6581 - 063 Geir Arild Solvang, avdeling 1 Oslo - Akershus**

**F5342**

Ønsker gjenopprette denne

**F-5342 Avd. 1 - Oslo - Akershus**

Regjeringen har utvidet aldersgrensen fra 70 til 73 år, med fulle rettigheter i forhold til stillingsvern.

Alle som arbeider etter 67 år mister retten til sykelønn etter 9 uker.

Fellesforbundet må jobbe for at arbeidstakere beholder alle sine rettigheter frem til pensjonsalder.

**I-5345 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslaget fra avdeling 91 tiltres og anses dekket i prinsippprogrammet avsnitt 109, strekpunkt 5.

Intensjonen i forslag fra avdeling 1 og 25 tiltres.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6521, B-6685 og B-6581 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 17**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

**9.13.4 Forskuttering av sykelønn**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6471 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5348**

**B-6591 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5348**

**F-5348 Avd. 8 - Telemark**  
Arbeidsgiver skal forskuttere sykepenger

Begrunnelse:

Dette vil sikre full lønn under sykdom og full opparbeidelse av feriepenger. For ledelsen og de fleste funksjonærer er dette en selvfølge.

Det er på tide at dette òg blir et gode for oss timelønnte.

**B-6590 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag F-5346**

**F-5346 Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**  
Arbeidsgiver skal forskuttere sykepenger

Begrunnelse

Dette vil sikre full lønn under sykdom og full opparbeidelse av feriepenger. For ledelsen og de fleste funksjonærer er dette en selvfølge. Det er på tide at dette også blir et gode for oss timelønnte.

**B-6719 - 280 Lisbeth Saur, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**  
**Støtter F 5347**

**F-5347 Avd. 7 - Vestfold**  
Fellesforbundet må jobbe for at bedrifter med tariffavtale forskutterer sykepenger og andre stønader til sine ansatte når dette egentlig skal bli utbetalt fra Nav.

**Begrunnelse:**

Når arbeidstakere blir langvarig sykemeldt, får de utbetalt penger fra Nav etter 16 dager med sykemelding. Om bedriften arbeidstakeren jobber på ikke forskutterer sykepenger, må den ansatte gjennom en langvarig prosess, som også kan være tung og krevende for en person som allerede er syk. Den ansatte får heller ikke feriepengene av sykepengerne mottatt fra Nav etter 48 dager, de får heller ikke mer enn 10,2 prosent feriepengene. Når arbeidstakeren da kommer tilbake i jobb, kan det være krevende å ta så mye som 5 ukers ferie året etter, ettersom den ansatte ikke har opparbeidet nok feriepengene. Dette gjelder også for foreldre som har foreldrepermisjon etter å ha fått barn. Foreldrene får kun feriepengene fra Nav de første 12 ukene i permisjonen. Ved å forskuttere penger ved sykdom, permisjoner o.l. vil det ikke bare være enklere for arbeidstakeren, men de kan også ta ferien de har krav på uten å måtte bekymre seg for tapt inntekt. Ved forskutting utbetaler arbeidsgiver de pengene som den ansatte har krav på, og får igjen dette fra Nav.

**I-5356 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med utarbeidelse av krav til tariffoppgjøret i 2020.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6471, B-6591, B-6590 og B-6719 anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

**9.14 Skatte- og avgiftspolitikken**

**9.14.1 Inntektsfradrag for fagforeningskontingent**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6515 - 436 Thor Åge Christiansen, avdeling 9 Østre Agder**

**Gratis kontingent**

Fagorganiserte skal gjennom lov- og avtaleverket fullt ut få kompensert fagforeningskontingenten.

**B-6604 - 507 Rune Kristiansen, Representantskapet  
Opprettholder forslag F-5369 Fagforeningsfradraget**

**F-5369 Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Fagforeningsfradraget

Fellesforbundet må jobbe for fullt Fagforeningsfradrag

**I-5381 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Forslaget fra avd. 74 om kompensasjon for manglende effekt av skattefradrag på Svalbard tiltres ikke.

Intensjonen i de øvrige forslagene tiltres og anses dekket i prinsippprogrammet avsnitt 103.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6515 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6604 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.14.2    Inntektsfradrag for arbeidsreiser**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-5383    REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene tiltres og anses dekket i prinsippprogrammet avsnitt 103.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.15 Velferdssystemet og samfunnsorganiseringen**

### **9.15.1    Organisering av velferdstilbudet**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6278 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**f-3056**

Vil gjenreise f-3056 om arbeidsformidling. Dette bør være gjennom nav.

**F-3056    Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Arbeidsformidling

Arbeidsformidling skal være i offentlig regi gjennom NAV, og ikke gjennom bemanningsbyråder.

**B-6285 - 371 Rose Maiken Flatmo, avdeling 118 Hardanger Sunnhordland**

**Hefte 7. 7.1.1 Oppretting av statlige arbeidskontor med monopol på formidling av arbeidskraft.**

Fellesforbundet vil arbeide for at det skal førast ein aktiv arbeidsmarknadspolitikkk og at det skal opprettast statlige arbeidskontor med monopol på formidling av arbeidskraft. Etaten skal ha som oppgave å bidra til full sysselsetting i heile landet og sørge for at det er samsvar mellom tilgang på arbeidskraft og etterspørsel etter arbeidskraft. Dette innebærer også å rekruttere utanlandsk arbeidskraft dersom det er nødvendig for å dekke arbeidskraftsbehov i industrien eller andre bransjar. Her kan vi lære av korleis den svenske sosialdemokratiske regjeringa løyste sine enorme arbeidskraftproblem på 50 og 60 talet . Dette vart gjort gjennom

eit samarbeid mellom Svensk Industri, Arbeidskontor og Metallforbundet. Fellesforbundet vil arbeide for at denne sosialdemokratiske modellen blir innført i Norge.

**B-6328 - 138 Bjørnar Jakobsen, avdeling 3 Agder Fagforening  
gjenreise f-3056**

Vil gjenreise f-3056 om arbeidsformidling. Få vekk bemanningsbyråene.

**F-3056      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Arbeidsformidling

Arbeidsformidling skal være i offentlig regi gjennom NAV, og ikke gjennom bemanningsbyråder.

**B-6339 - 161 Jan-Kristoffer Andreassen, avdeling 647 Glåmdal Fagforening  
NAV - nye innleier driften (arbeidstrening)**

Vi må sammen med NAV lage arbeidskontrakter og være med å styrke arbeidstakers rettigheter i arbeidslivet, vi må legge mer press på bedriftene at de som gjør en god jobb i arbeidstrening perioden skal få en reel sjanse i arbeidslivet! Vi kan ikke bare stå på sidelinja og se at på at bedrifter går rundt §14-12. Når det er våres egne som lider av dette. All innleie/arbeidstrening skal kontrolleres av tillitsvalgte, og alle som gjør en god jobb SKAL få en reel sjanse i arbeidslivet, hvor tillitsvalgte skal få mer medbestemmelsesrett på hvordan dette skal gå til! Er du ikke fast ansatt i bedriften, er du «innleid» arbeidskraft, og du skal beskyttes å få muligheten til fast jobb når du utfører en god jobb!

**B-6353 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark  
Gjenreis forslag F-3053**

**F-3053      Avd. 23 - Raufoss Jern og Metall**

Bemanningsbransjen

Fellesforbundet skal jobbe for å forby privat arbeidsformidling.

Begrunnelse:

Frislippet av bemanningsbransjen har ført til økt sosial dumping, manglende integrering, og lavere produktivitet. Vi er imot et løsarbeidersamfunn og vil ikke konkurrere med hverandre på lønns- og arbeidsvilkår. Arbeidsformidlingen må bli offentlig og bemanningsbyråene begrenses til å erstatte fast ansatte ved sykdom og permisjoner – med lønn mellom oppdrag.

**B-6567 - 004 Silje-Kristine Westerbakk, avdeling 6**

**Løfte forslag F-5384, F-5385 og F-5386 nei til privatisering og sentralisering av helsetilbudet.**

Repskapet støtter intensjonen i forslaget men anser det som dekt i handlingsprogrammet til LO 2017-2021. Jeg mener det står veldig lite om sentraliseringen i denne handlingsplanen. Det blir lagt ned eller/og sentralisert flere sykehus. Bunadsgeriljaen har gjort fødetilbudet til sin kampsak og det er disse jeg velger bruke som eksempel. At noen har over 2-4 timer for å komme seg til ett sykehus er ikke bra nok. Ettersom fødetilbudet blir dårligere i distriktene vil ikke det si at de blir sentralisert? Og vil ikke det da si at vi feiler i å følge opp LOs handlingsplan. Derfor ønsker jeg at dette blir satt mer press på. Så det også blir handling bak ordene.



**F-5384      Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

Helse

Fellesforbundet skal jobbe mot sentralisering og privatisering av helsetilbudet i distriktene.

Begrunnelse:

Næringslivet i distriktene trenger i likhet med befolkningen gode helsetilbud, og derfor blir den nye helseforetaksmodellen en stor belastning for distriktene ved sentralisering i større enheter av sykehus.

**F-5385      Avd. 6 - Fellesforbundet**

Helse

Nei til sentralisering og privatisering av helsetilbud i distriktene.

Begrunnelse:

Næringslivet i distriktene trenger i likhet med befolkningen gode helsetilbud, og derfor blir den nye helseforetaksmodellen en stor belastning for distriktene ved sentralisering i større enheter av sykehus.

**F-5386      Avd. 6 - Fellesforbundet**

Helse

Vi sier nei til sentralisering og privatisering av helsetilbud i distriktene.

Begrunnelse:

Det er viktig å opprettholde helsetilbudene ute i distriktene. Dette er også av betydning for næringslivet som skal virke der ute. Ved privatisering vil tilbudet bli redusert og dyrt.

**B-6584 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

**F5389**

Vil gjenreise F5389 for å sikre mest velferd for penga for det norske folk. Privatisering og anbudsrunder MÅ det bli slutt på!

**F-5389      Avd. 143 - Helgeland**

Utbytteforbud for private velferdstilbydere

I dag har vi en rekke eksempler på private selskaper som driver sykehjem, barnevernsinstitusjoner, rehabilitering for rusavhengige, barnehager, asylmottak og en rekke andre velferdstilbud på anbud fra det offentlige, eller gjennom særskilte avtaler.

Vi vet at flere kommersielle velferdstilbydere først og fremst sparer penger gjennom dårligere lønns- og pensjonsvilkår enn det offentlige. Fellesforbundet Helgeland mener at det offentlige må stille krav om gode lønns, pensjons- og arbeidsvilkår i avtaler med private tilbydere. Våre velferdstjenester skal ikke finansieres av lavere lønninger og dårligere vilkår.

Fellesforbundet Helgeland mener at:

- Det bør stilles minimum samme krav til innhold, kvalitet, lønns- og pensjonsvilkår hos private velferdstilbydere, som i det offentlige.

- Det bør innføres nasjonalt forbud mot å hente ut utbytte fra drift av sykehjem, asylmottak, barnehager, rus- og barnevernsinstitusjoner, etter modell fra Friskoleloven.

I-5394 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Forslagene anses dekket av LOs handlingsprogram.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6278, B-6285, B-6328, B-6339 og B-6353 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6567 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om den politiske situasjonen (I-0025), avsnitt 5.**

**Intensjonen i B-6584 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.15.2 Tannhelsetjenester**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

**B-6598 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

**F5408**

Vil gjenreise F5408. Det skal ikke bli så man ser hvem som har penger og ikke på smilet til folk!

**F-5408 Avd. 103 - Ringsaker**

Tannhelse inn i folketrygden

Tiden er nå moden for at Fellesforbundet aktivt støtter kravet om at tenner skal omfattes av folketrygden.

Tennene er en del av kroppen, og god tannhelse er en del av den helhetlige helsen. Fellesforbundet må stille seg bak kravet om at tennene skal behandles på samme måte som resten av kroppen.

Vi ser i dag et samfunn med økende forskjeller på flere områder, også innenfor helse. Fellesforbundet må være opptatt av at alle hull i velferdssystemet skal tettes. Det skal ikke være den enkeltes økonomi som bestemmer muligheten til å få nødvendig helsehjelp, heller ikke til tannhelsen.

Forslag:

Fellesforbundet støtter kravet om at tannhelse skal bli en del av folketrygden, og omfattes av egenandelsordningene i helsesystemet.

#### I-5411 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Representantskapet tiltrer intensjonen i forslaget fra avdeling 10 om tannhelse. Det foreslås følgende tillegg i prinsippprogrammet avsnitt 108 (ny tekst i kursiv og understreket):

Alle mennesker skal ha rett til helsetjenester, og sikres god tannhelse, ---

Intensjonen i forslagene som på ulikt vis ønsker tannhelse som en del av egenandelsordningen tiltres og anses dekket av LOs handlingsprogram.

Forslagene om "tenner som en del av kroppen" som sak til neste stortingsvalg oversendes det nye forbundsstyre

Forslaget fra avd. 7 tiltres ikke.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6598 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

#### **9.15.3 Åpningstider**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6625 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

##### **F5412**

Vil gjenreise F5412. Butikkbransjen fortjener 1 dag i uka. Folk kan lett planlegge så det er totalt unødvendig å ha åpen butikk på søndager!

#### **F-5412 Avd. 103 - Ringsaker**

Søndagsåpne butikker

Det har vært en stor verdi for det norske samfunnet å ha en dag i uka som er roligere. En dag for familie, venner, idrett, frivillighet, å kunne gjøre noe annet sammen. I dag er det mange nok som må jobbe på søndager, for å opprettholde samfunnsmessige helt nødvendige funksjoner. Helse, politi, brann, vakt hold, transport osv. Mulighet for at mindre butikker ("Brustadbuer"), bensinstasjoner, plantesentre, samt reiselivsdestinasjoner kan ha åpent på søndager. Er det i ferd med å bli for lett å ha åpent på søndager og bør regelverket tydeliggjøres og strammes inn, er kanskje et like relevant spørsmål.

Et stort flertall både i det norske folk og handelsnæringer ønsker ikke en utvidet mulighet for søndagshandel. Handelsnæringen peker på at det vil øke kostandene og derav dyrere varer. Mer transport og økt energibruk vil gi negativ klimateffekt.

Forslag:

Fellesforbundet går imot en generell adgang til søndagsåpne butikker.

#### I-5415 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:

Intensjonen i forslagene tiltres.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6625 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø, (I-0021), avsnitt 20.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.15.4 Andre forslag vedrørende velferdssystemet og samfunnsorganiseringen**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6299 - 209 Øystein Nygård, avdeling 44 Sandnes & Omegn**

##### **regulering og belysning av nav ,Norges største og verste bemanningsbyrå**

Det er i nav systemets bemanningsform , ikke mulig å organisere seg. Det er løse kontrakter , det er dårlige rettigheter til arbeidere. Og stor fare for at penger fra nav forsvinner , helt , om man ikke får jobb (om nav ikke finner jobb ). I løpet av tiden man er på arbeidsavklaringspenger. Og her er det heller ikke mye lønn å hente. Man kan potensielt bli personlig konkurs, bare på grunn av at saksbehandlingen går tregt.Fellesforbundet , må bidra til rettferd her , da dette er en fantastisk plattform for å erstatte bemanningsbyråer , uten at fagforeninger kan gjøre noe som helst om vedtekter og retningslinjer blir laget. Det må reguleres slik denne ordningen ikke skal utnyttes, hele ordningen er usolidarisk !

#### **B-6534 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**

##### **økning av sykedager for sykt barn**

Forbundet jobber for at antall sykdomsdager med sykt barn utvides fra dagens ordning. I dag har foreldre 10 dager for ett til to barn, og 15 dager for mer enn to barn, og enslige har dobbel mengde på 20 dager. Med dagens ordning kommer det for mange til kort med antall sykedager, da høye sesonger med sykdom (som f.eks influensa, barnesykdommer ect) kan ta et stort antall ved bare et sykdomstilfelle. Her må man sikre at foreldre ikke taper økonomisk på sine forpliktelser i livet. Foreslår at dagens ordning utvides fra å gjelde med 1-2 barn til 15 dager, flere enn 2 barn til 20 dager, for samboende par, og for enslige tilsvarende økning, dobling av den ordningen som da blir 30 dager.

#### **B-6689 - 261 Siril Wigen Monteiro, avdeling 12**

##### **Kutt i AAP for unge**

Fellesforbundet kan ikke akseptere kutt i AAP for unge. Dette er å sparke de som ligger nede.

#### **I-5423 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i forslag om en forutsigbar kommuneøkonomi tiltres

Intensjonen i de øvrige forslagene anses dekket av LOs handlingsprogram.

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i B-6299 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 2**

**Intensjonen i B-6534 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om den politiske situasjonen (I-0025), avsnitt 17**

**Intensjonen i B-6689 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 3**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

## **9.16 Boligpolitikken**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

### **B-6545 - 499 Mathias Aaseth, Representantskapet**

#### **Boligpolitikk**

Fellesforbundet må gå inn å se på konsekvensene av forkjøpsretten på brukte boliger. Dette gjør det ekstra vanskelig å komme inn på boligmarkedet for ungdom og andre førstegangs kjøpere. Men, fjerningen av dette kan også være med å presse prisene litt opp, men da er det i hvert fall litt lettere å forutse. Det har vært eksempler på at kjøpere får beskjed fra megler at noen sitter på gjerdet for å snappe opp boligen med forkjøpsrett. Da kan kjøperen velge å by over seg selv for å unngå dette. Men her har vi ikke noe kontroll på at megler snakker sant, så lenge det ikke blir lagt inn bud.

### **B-6578 - 507 Rune Kristiansen, Representantskapet** **Opprettholder forslag F-5428 Sosial Boligbygging**

### **B-6640 - 232 Torleiv Nordbø, avdeling 730** **Støtter forslag B-6578 Sosial boligbygging**

### **B-6656 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland** **F-5428 Sosial boligbygging.**

Gjenreiser F-5428 Det i dag stor mangel på studentboliger i Norge, studentene må ut på det private markedet for å få en plass og bo i studietiden. Dette blir ofte for dyrt med kun studielån og som ofte gjør at studentene må ta seg ekstra jobber som selvsagt går ut over studiearbeidet. Det må bygges minst 3000 nye studentboliger hvert år i Norge, til en leiepris som er forholdsmessig til studielånet. Det offentlige har en avgjørende rolle i sosial boligbygging. Det må legges til rette for at det opprettes kommunale selskaper som har til formål at bygge og drifte rimelige utleieboliger uten krav til utbytte. Dette er tiltak som vil bidra til å redusere presset i boligmarkedet og sikre at alle har råd til en trygg bolig. Fellesforbundet mener også at skatten på sekundærboliger må økes for å unngå spekulasjon. Antallet sosialboliger for grupper med behov bør økes.

**F-5428      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Sosial boligbygging:

Det i dag stor mangel på studentboliger i Norge, studentene må ut på det private markedet for å få en plass og bo i studietiden. Dette blir ofte for dyrt med kun studielån og som ofte gjør at studentene må ta seg ekstra jobber som selvsagt går ut over studiearbeidet. NSO (Norsk studentorganisasjon) har et mål på en nasjonal dekningsgrad på 20% studentboliger. Nasjonal dekningsgrad i 2018 var 14,56%. I 2018 manglet det 14362 boliger for å nå det nasjonale målet. Det må bygges minst 3000 nye studentboliger hvert år i Norge, til en leiepris som er forholdsmessig til studielånet.

Det offentlige har en avgjørende rolle i sosial boligbygging. Det må legges til rette for at det opprettes kommunale selskaper som har til formål at bygge og drifte rimelige utleieboliger uten krav til utbytte. Dette er tiltak som vil bidra til å redusere presset i boligmarkedet og sikre at alle har råd til en trygg bolig. Fellesforbundet mener også at skatten på sekundærboliger må økes for å unngå spekulasjon. Antallet sosialboliger for grupper med behov bør økes.

**B-6642 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730  
opprettholde forslag F-5431**

Sosial boligbygging: Det er i dag stor mangel på studentboliger i Norge, studentene må ut på det private markedet for å få en plass og bo i studietiden. Dette blir ofte for dyrt med kun studielån og som ofte gjør at studentene må ta seg ekstra jobber som selvsagt går ut over studiearbeidet. NSO (Norsk studentorganisasjon) har et mål på en nasjonal dekningsgrad på 20% studentboliger. Nasjonal dekningsgrad i 2018 var 14,56%. I 2018 manglet det 14362 boliger for å nå det nasjonale målet. Det må bygges minst 3000 nye studentboliger hvert år i Norge, til en leiepris som er forholdsmessig til studielånet. Det offentlige har en viktig rolle i sosialboligbygging. Det må legges til rette for at det offentlige bygger utleieboliger som kan bidra til å redusere presset i boligmarkedet. Fellesforbundet mener også at skatten på sekundærboliger må økes for å unngå spekulasjon. Antallet sosialboliger for grupper med behov bør økes.

**F-5431      Avd. 730 - Fellesforbundet**

Sosial boligbygging:

Det er i dag stor mangel på studentboliger i Norge, studentene må ut på det private markedet for å få en plass og bo i studietiden. Dette blir ofte for dyrt med kun studielån og som ofte gjør at studentene må ta seg ekstra jobber som selvsagt går ut over studiearbeidet. NSO (Norsk studentorganisasjon) har et mål på en nasjonal dekningsgrad på 20% studentboliger. Nasjonal dekningsgrad i 2018 var 14,56%. I 2018 manglet det 14362 boliger for å nå det nasjonale målet. Det må bygges minst 3000 nye studentboliger hvert år i Norge, til en leiepris som er forholdsmessig til studielånet.

Det offentlige har en viktig rolle i sosialboligbygging. Det må legges til rette for at det offentlige bygger utleieboliger som kan bidra til å redusere presset i boligmarkedet. Fellesforbundet mener også at skatten på sekundærboliger må økes for å unngå spekulasjon. Antallet sosialboliger for grupper med behov bør økes.

**B-6644 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**Prinsippprogrammet 3.10**

Nytt kulepunkt: Det offentlige skal, gjennom aktivt eierskap, begrense overoppheting av boligmarkedet.

**B-6710 - 393 Lars Erik Andreassen, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening**

**gjenreise forslag F-5424 og F-5425**

F-5424 Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening: Etableringslån: Vi vil ha opprettet en låneinstitusjon til unge bolig førstegangs etablerere. + boligutvikling (sosial boligpolitikk). Begrunnelse: Vi mener dagens ordninger ikke er holdbare for unge som ønsker å etablere seg i boligmarkedet for første gang. F-5425 Avd. 6 – Fellesforbundet Etableringslån. Vi vil ha opprettet en låneinstitusjon til unge bolig førstegangs etablerere. Begrunnelse: Vi mener dagens ordninger ikke er holdbare for unge som ønsker å etablere seg i boligmarkedet for første gang.

**F-5424      Avd. 2 - Fredrikstad Fagforening**

Etableringslån

Vi vil ha opprettet en låneinstitusjon til unge bolig førstegangs etablerere. + boligutvikling (sosial boligpolitikk)

Begrunnelse:

Vi mener dagens ordninger ikke er holdbare for unge som ønsker å etablere seg i boligmarkedet for første gang.

**F-5425      Avd. 6 - Fellesforbundet**

Etableringslån

Vi vil ha opprettet en låneinstitusjon til unge bolig førstegangs etablerere.

Begrunnelse:

Vi mener dagens ordninger ikke er holdbare for unge som ønsker å etablere seg i boligmarkedet for første gang.

**I-5434      REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Den delen av forslagene fra avd. 53 og 143 som går på å differensiere størrelsen på fradrag for gjeldsrenter etter alder, delen av forslag fra Transportarbeiderforeningen Vestfold-Telemark som omhandler regulering av kjøps- og utleiemarkedene i boligsektoren og forslaget fra avd. 2 og 6 om egen låneinstitusjon for unge førstegangsetablerere, tiltres ikke.

Intensjonen i de øvrige forslagene tiltres.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6545 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6578, B-6640, B-6656 og B-6642 tiltres og anses ivaretatt i Representantskapets innstilling og i uttalelsen om alles rett til bolig (I-0023), avsnitt 4**

**Intensjonen i B-6644 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om alles rett til bolig (I-0023)**

## **B-6710 tiltres ikke**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.**

### **9.17      *Velferd og integrering***

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6643 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker F5437**

Vil gjenreise F5437. Kjempe for å minske forskjellene i samfunnet! Beholde norsk modell og solidaritet i samfunnet vårt.

#### **F-5437      *Avd. 103 - Ringsaker***

Fellesforbundet må arbeide imot økende forskjeller i samfunnet.

Forskjells-Norge blir dessverre mer og mer framtreddende. Kamp mot fattigdom og for sosial utjevning har vært arbeiderbevegelsens ideal i alle år. Det må vi aldri glemme, og alltid kjempe for å bedre.

Et samfunn med store økonomiske forskjeller er et kaldere samfunn. Økte forskjeller betyr at et lite mindretall får en stadig større del av kaka, mens alle andre får en mindre del.

Tilliten mellom folk går ned, og solidariteten svekkes.

I Norge er situasjonen heldigvis ikke like dramatisk. Vi har lavere forskjeller og høyere tillit mellom folk enn de fleste land vi vanligvis sammenligner oss med.

Økte forskjeller er ingen naturlov. Tvert imot er det fullt mulig å føre en politikk som reduserer forskjellene. Men forskjellene i Norge øker, selv om alle partiene hevder de ønsker et samfunn med små forskjeller. Stadig flere unge står uten arbeid. Andelen personer med lav inntekt har økt de siste ti-årene.

Samtidig prioriterer den blåblå regjeringa skattelette for de som har mest fra før.

Som om ikke det var nok, vil vekst i boligprisene, økte kapitalinntekter og skattelettelse gi de rikeste spesielt godt. De rikeste har mottatt store skattelettelse i alle statsbudsjettene den blåblå regjeringa har presentert, mens den foretar smålige kutt i en rekke velferdsordninger. Dette rammer spesielt barnefamilier med dårlig råd; kronisk syke; og folk som av forskjellige årsaker havner utenfor arbeidslivet. Ofte også i en kombinasjon av alle disse tre årsakene på en gang.

OECD har flere ganger dokumentert at små forskjeller bidrar til vekst og verdiskaping. Og at utjevningsskatter ikke hemmer vekst. SSD har regnet videre på dette, og kommet fram til at det er 15 ganger mer effektivt å bruke offentlige



penger på å sette i gang private aktørers arbeid på bygg og rehabilitering for å skape nye jobber enn å kutte i skattene.

Kamp mot økende forskjeller i samfunnet er en av de viktigste sakene Fellesforbundet må jobbe med. Gjennom tariffoppgjør, faglig-politisk samarbeid og press mot til enhver tid styrende myndigheter, må det arbeides for en mer rettferdig skattepolitikk. Skattelette for de mange med lave- og midlere lønninger, og mer skatt for de rikeste.

Det må også arbeides for å løfte de som av forskjellige årsaker har en så lav inntekt at de havner under fattigdomsgrensa hvis de faller utenfor det ordinære arbeidslivet. Det skal fortsatt lønne seg å arbeide, men det er viktig å sørge for at også denne gruppa får en inntekt som sikrer dem et anstendig liv.

I-5438 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:  
Sluttar seg til intensjonen i forslaga.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

Intensjonen i B-6643 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 1 og uttalelsen om den politiske situasjonen (I-0025)

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

### **9.18 Kommunereform**

Det er ikke fremkommet nye forslag under dette punkt.

I-5440 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:  
Sluttar seg til intensjonen i forslaget frå avd. 53.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

Representantskapets innstilling foreslås vedtatt.

### **9.19 Fagligpolitisk arbeid og samarbeid**

Følgende forslag er behandlet under denne overskriften:

#### **B-6469 - 239 Per Jørgensen, avdeling 7 Vestfold Samarbeidsavtale med Ap**

Forslag til 9.19: Samarbeidsavtalen som nylig ble inngått med Arbeiderpartiet der det er forutsatt at bare medlemmer av partiet kan delta i arbeidet bør oppheves.

**B-6680 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag B-6469**

**B-6485 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**f-5443**

Vil gjenreise f-5443

**B-6557 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**gjenreiser F-5443 - faglig politisk koordinator**

F-5443 Avd. 57 - Nord-Rogaland: Faglig politisk: Partistøtten må brukes mer øremerket. I dag ser vi utviklinger i partiene som vi støtter som er meget uheldige. Rådgiver apparatet øker og demokratiet i partiene er under press. Det er ikke ønskelig at partistøtten som Fellesforbundet gir brukes til å lønne rådgivere. En alternativ måte å gi parti støtte på er å få på plass en ordning med faglig politiske koordinatore i ADK-ene, som skal jobbe for å skole og motivere Fellesforbundets medlemmer til å ta på seg politiske verv samt skape felles arenaer for faglig politisk samarbeid i hvert ADK. Unite The Union i England har hatt en lignende ordning som har gitt veldig gode resultater. For å utvikle vårt faglig politiske arbeid bør Fellesforbundet sende en delegasjon til Unite the Union for å lære av deres modell for faglig politisk arbeid. Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere.

**B-6570 - 507 Rune Kristiansen, Representantskapet**  
**Opprettholder forslag F-5443 Faglig politisk**

**F-5443      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Faglig politisk

Partistøtten må brukes mer øremerket. I dag ser vi utviklinger i partiene som vi støtter som er meget uheldige. Rådgiver apparatet øker og demokratiet i partiene er under press. Det er ikke ønskelig at partistøtten som Fellesforbundet gir brukes til å lønne rådgivere.

En alternativ måte å gi parti støtte på er å få på plass en ordning med faglig politiske koordinatore i ADK-ene, som skal jobbe for å skole og motivere Fellesforbundets medlemmer til å ta på seg politiske verv samt skape felles arenaer for faglig politisk samarbeid i hvert ADK. Unite The Union i England har hatt en lignende ordning som har gitt veldig gode resultater. For å utvikle vårt faglig politiske arbeid bør Fellesforbundet sende en delegasjon til Unite the Union for å lære av deres modell for faglig politisk arbeid.

Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere.

**B-6634 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**  
**fagpolitisk samarbeid**

Vi må påvirke de partiene vi skal samarbeide med slik at våre medlemmer kan kjenne seg igjen i partiene og det de står for. Mange av våre medlemmer føler nå at arbeiderpartiet har distansert seg fra vanlige arbeidsfolk. Viktig at Fellesforbundet påvirker slik at partiene igjen blir så folk kan kjenne seg igjen i deres politikk.

**B-6693 - 432 Tom Egil Flata, avdeling 39 Industri & Service Telemark**  
**Flytte LO-kongressen**

Fellesforbundet skal arbeide for at LO-kongressen flyttes fra mai i stortingsvalgår til oktober/november året før. Begrunnelse: Hvis vi som LO ønsker å utforme politikk for arbeidsfolk, må vi selv utforme denne. Hvis vi flytter LO-kongressen kan vi legge frem våre handlingsprogram og vedtak for de politiske partiene, med direkte spørsmål om hvem som vil støtte oss. På denne måten kan vi påvirke, ikke være avhengige av å leite i allerede vedtatte partiprogram etter LO sine kjernesaker.

**B-6724 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**  
**støtte til arbeider partiet**

Kamerater; jeg mener repskapet skal vurdere å trekke støtte fra arbeiderpartiet om ikke dem støtter opp i våre saker. Acer avtalen friskt i minnet. Får å få noe, må man også gi noe! Sammen er vi sterke. Samtidig vil jeg støtte forslag B-6357.

**B-6725 - 392 Jon Jarret Nygren, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening**  
**Gjenopprett F-5444 og F-5445**

**F-5444      Avd. 605 - Rørleggernes Fagforening**  
**Fagligpolitisk samarbeid**

Det er viktig for fagbevegelsen at vi får gjennomslag for våre saker både gjennom tariffpolitikk og forhandlinger, og gjennom politiske vedtak og lovendringer. Oppbyggingen av velferdsstaten med faglige rettigheter har skjedd gjennom en politisk fagbevegelse som har hatt gjennomslag. Det er viktig at fagbevegelsen stiller krav og samarbeider med de partiene som støtter våre krav. Derfor må fagbevegelsen støtte rød-grønn side, inkludert Rødt.

Fellesforbundet bevilger økonomisk støtte til Ap, Sp, Sv og Rødt.

**F-5445      Avd. 851 - Østfold Fagforening**  
**Faglig politisk Samarbeid**

Fellesforbundet bevilger økonomisk støtte til Ap, Sp, Sv og Rødt. Fordelingen av beløpet bør gjenspeile i hvor stor grad partiene er enige med oss i våre saker.

Begrunnelse:

Det er viktig for fagbevegelsen at vi får gjennomslag for våre saker både gjennom tariffpolitikk og forhandlinger, og gjennom politiske vedtak og lovendringer. Oppbyggingen av velferdsstaten med faglige rettigheter har skjedd gjennom en politisk fagbevegelse som har hatt gjennomslag. Det er viktig at fagbevegelsen stiller krav og samarbeider med de partiene som støtter våre krav. Derfor må fagbevegelsen støtte rød-grønn side, inkludert Rødt.

**B-6726 - 118 Frantz Johannes Vangen, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**I-0025 - tilføyning angående Svalbard i punkt 6**

Avslutte punkt 6 i I-0025 med: utarbeide og vedta forskrifter for ferie og allmenngjøring for de norske planområdene på Svalbard for å sikre at et seriøst arbeidsliv også gjelder i norske bosetninger på Svalbard.

**B-6727 - 369 Sigurd Mikkelsen, avdeling 118 Hardanger Sunnhordland**

**Bedring av pensjon og helsetenester**

Me har fått OTP obligatorisk teneste pensjon. Eg er så heldig at eg igjennom min bedrift har helseforsikring som gir meg garantert behandling innen 30 dager. Hvorfor har vi fått dette JA HVORFOR HAR VI FÅTT DETTE? Vi har fått dette fordi folkepensjonen er for DÅRLIG. Den offentlige helsetjenesten er for DÅRLIG Og resultatet er at nå er det noen som TJENER Penger på både min alderdom og min helse. Storebrand som bedriften min har helseforsikringen min i gjør ikkje dette for å vere snille det er rein profitt som driver dette. Hvis eg er 'heldig' er eg mye syk og kan få valuta for pengene mine/bedriftens bidrag. Pris 258kr PR måned. Dette løysast ved og kjøpe tenester fra private kliniker, som igjen skal tene penger. Men det betyr igjen at dei som ikkje er syke betaler for min sykdom, men heile tida tener Storebrand penger. Driftsresultat 2018 4,1 milliarder kr etter skatt bare 4 milliarder. Gir dette medlemmene våre bedre helsetenester, nei ikkje til alle. Det samme er det med pensjonen min, der er det gjensidige som skal tene penger på min forsikring. Gir dette medlemmene våre bedre pensjon. Hvis dette var drevet av det offentlige kunne dette ihvertfall det vert eit selskap som IKKJE trenger profitt. Eventuelt kunne EG valgt hvor pengene mine skulle plasseres. Disse ordningene kunne også vert tilgjengelige for alle. Så litt lek med tall. Skatten til Storebrand var 100 millioner ifjor, dette høres mye ut men er bare 2,5%. Eg skulle hatt slik skatt, nei foresten eg skal gladelig betale mine 28% ja 30% også hvis eg da veit at eg har ein pensjon til og leve av og slipper og vente 3 måneder på ei undersøking på sykehus. Det eg betaler ekstra for OTP og helseforsikringen utgjør ca 3% av min lønn i dag. Nei det BESTE ALTERNATIVET ER ALIKEVELL AT OFFENTLIG PENSJON OG HELSEVESEN HADDE VERT GODT NOK SLIK AT INGEN TRENGER OG TJENE Penger PÅ HVERKEN MIN HELSE ELLER MIN ALDERDOM.

**B-6728 - 195 Atle Forfang Rostad, avdeling 25**

**Trekk millionstøtten til tenketanken Agenda**

Formålet med opprettelsen av tenketanken Agenda var å finne et politisk rom i 'sentrum' etter valgnederlaget i 2013 - altså prøve å smi en allianse med Venstre og KrF. Begge partiene er nå trygt plassert på blåblå fløy. Det er bare å gratulere med måloppnåelsen! I likhet med den svært kontroversielle invitasjonen fra Ap til de samme partiene, som ble forbilledlig avvist av både Jørn og et samlet LO, er det også på tide å avskaffe forløperen til dette politiske blindsporet, som dessverre ennå lever i beste velgående. Vi kan bruke disse millionene langt bedre - for eksempel organisasjonsbygging, skolering, streikekasser, ungdomsarbeid etc.(ikke minst fordi Agenda har et oppblåst lønnsnivå, men rekrutterer ansatte fra stort sett alle andre steder enn fagbevegelsen).Fellesforbundet må dermed kreve at LO avvikler millionstøtten til Agenda

**B-6729 - 471 Christian Justnes, Forbundsstyret**

**Støtte til B-6728**

Det er svært vanskelig å få øye på hvilken nytte LO og Fellesforbundet har av Agenda. Jeg støtter derfor B-6728.

**B-6730 - 432 Tom Egil Flata, avdeling 39 Industri & Service Telemark  
tillegg til uttalelse i-0024**

Det fagligpolitiske og samarbeidet må styrkes. Avsnitt 1. OK Avsnitt 2. Nest siste setning endres til: etter rettighetene våre, nytt forslag: Så derfor ønsker FF og flytte LO kongressen til året før stortingsvalg for nettopp å invitere de politiske partiene til å vedta LO sin Politikk. Avsnitt 3. OK Avsnitt 4. OK Avsnitt 5. OK Avsnitt 6. OK Avsnitt 7. Strykkes og erstattes med: FF og LO har et fagligpolitisk samarbeid med AP, men trenger å utvide denne modellen til også å gjelde de øvrige rød-grønne partiene, basert på forslag og handlingsprogram som blir vedtatt av forbundene landsmøter og LO kongressen. Avsnitt 8. Strykkes og erstattes med: FF ønsker å påvirke politikken som utøves i dag og mener at dette best blir ivarettatt ved å flytte LO kongressen til før de politiske partiene har sine landsmøter for på denne måten å spørre de politiske partiene om hvem som støtter FF og LO politikk.

**B-6731 - 177 Jan-Arne Johansen, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall  
B-6730**

Forslag B-6730 støttes

**B-6732 - 075 Svein Frode Pettersbakken, avdeling 10  
Slutt flørten med det fagforeningsfiendtlige Venstre**

Kutt ut "flørten", som vi sjokkert og med vantro ble vitne til før stortingsvalget i 2017. Alle vi på grasrota vet hvilket bomskudd det var å gå i kne med ett frieri til Trine Skei Grande og Venstre. De er ikke ett parti som hverken har historisk eller har ambisjoner om å gjøre arbeidslivspolitikken for oss i fagbevegelsen bedre. Få opp øynene og gi oss en lovnad om at dette ikke kommer til å gjenta seg ved stortingsvalget i 2021. Da har du i hvert fall fremdeles min stemme. 075 Svein Frode Pettersbakken

**B-6733 - 200 Rune Hantho, avdeling 25  
Støtter forslaget B-6728**

Tenketanken Agenda har vel ikke tilført oss mye av verdi. Så støtter forslaget om å redusere/trekke støtten til denne tenketanken.

**B-6734 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25  
Støtter B-6728**

Fellesforbundet må kreve at LO avvikler millionstøtten til Agenda

**B-6736 - 506 Rita Eigeland, Representantskapet  
Støtte til B-6728**

Det er vanskelig å se hvilken nytte LO og Fellesforbundet har av Agenda, ønsker å trekke støtten.

**B-6737 - 402 Atle Staal, avdeling 75 Halden Fagforening  
støtter B-6728**

Denne støtten kan brukes til bedre formål innen organisasjons arbeid.

**B-6738 - 177 Jan-Arne Johansen, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall  
B-6728**

Full støtte til dette forslaget.

**B-6739 - 332 Kai-Runar Svarstad, avdeling 65**

**B-6728 støttes.**

Hvorfor dele ut midler til noe som tilsynelatende ikke gagnar Fellesforbundet. Trekk bidraget og fordel det til egne gode formål.

**B-6740 - 139 Mette Thorkildsen, avdeling 3 Agder Fagforening**

**Støtter B-6728**

Det er vanskelig å se hvilken nytte LO og Fellesforbundet har av Agenda, ønsker å trekke støtten.

**B-6741 - 193 Inger Kristin Byberg, avdeling 25**

**B-6728**

Støtter forslag B-6728

**B-6742 - 216 Oddgeir Andersen, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**støt til b-6724**

Støtter herved forslag b-6724

**B-6743 - 057 Oskar Lindøe, avdeling 1 Oslo - Akershus**

**støtter forslag B-6732**

**B-6744 - 137 Alf Andreas Pedersen, avdeling 3 Agder Fagforening**

**støtte til B-6728**

**B-6745 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

**endring uttalelse I-0024(basert på B-6730)**

Endringsforslag: Avsnitt.8. Første tre setningene strykes og erstattes med: FF ønsker å påvirke politikken som utøves i dag og mener at dette best blir ivarettatt ved å flytte LO kongressen til før de politiske partiene har sine landsmøter for på denne måten å spørre de politiske partiene om hvem som støtter FF og LO politikk.

**B-6746 - 132 Arnfinn Reinertsen, avdeling 3 Agder Fagforening**

**Støtter B-6728**

**B-6747 - 506 Rita Eigeland, Representantskapet**

**Slutt flørten med det fagforeningsfiendtlige Venstre**

Støtter 075 Svein Frode Pettersbakkens forslag om flørting

**B-6748 - 162 Glenn Cato Furulund, avdeling 650**

Høres jo lovende ut dette, men er lei av å høre om kva den blåblå regjeringen har gjort og hva dette vil/kan føre til. Vil mye heller høre om hva dere kan gjøre. Og ikke minst må dere også vise at vi arbeidere kan stole på at dere er for oss slik at vi kan kjenne oss igjen i partiet.

**B-6749 - 136 Sigurd Tobiassen, avdeling 3 Agder Fagforening**

**Støtter B 6728**

Det er svært vanskelig å få øye på hvilken nytte LO og Fellesforbundet har av Agenda. Jeg støtter derfor B-6728.

**B-6751 - 358 Marit Engseth, 11 Vestnorsk Transportarbeiderforening**

Forordning nr. EU 561/2006 artikkel 3

Denne forordningen gir unntak for kjøre og hviletidsbestemmelser i rutetransport når lengden på ruten ikke overstiger 50 km. Fjern unntaket for rutetransport. Dette unntaket gjør at yrkessjåfører kan jobbe 18 timer i døgnet uten kontroll. Man kan kjøre rutebuss i 9 timer og jobbe på Arbeidsmiljølovens kapittel 10. Så kan han sette seg i lastebilen og kjøre med registrert digitalt sjåførkort i 8 timer + 45 min pause. Arbeidstilsynet er kontrollorgan i rutebuss på arbeidstid. Statens vegvesen på annen transportvirksomhet. Dette pulveriserer ansvaret og gir uoversiktlige tilstander på norske veier, hvor 30 tonns potensielle drapsmaskiner kjører på norske veier.

**B-6752 - 330 Ole Bjørn Rød, avdeling 65**  
**Støtter B-6728**

**B-6754 - 235 Anne Marie Andersen, avdeling 7 Vestfold**  
**Støtter B-6728**

**B-6755 - 214 Terje Lund, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**gjenreise f-5443**

F-5443 Avd. 57 - Nord-Rogaland Faglig politisk Partistøtten må brukes mer øremerket. I dag ser vi utviklinger i partiene som vi støtter som er meget uheldige. Rådgiver apparatet øker og demokratiet i partiene er under press. Det er ikke ønskelig at partistøtten som Fellesforbundet gir brukes til å lønne rådgivere. En alternativ måte å gi parti støtte på er å få på plass en ordning med faglig politiske koordinatore i ADK-ene, som skal jobbe for å skole og motivere Fellesforbundets medlemmer til å ta på seg politiske verv samt skape felles arenaer for faglig politisk samarbeid i hvert ADK. Unite The Union i England har hatt en lignende ordning som har gitt veldig gode resultater. For å utvikle vårt faglig politiske arbeid bør Fellesforbundet sende en delegasjon til Unite the Union for å lære av deres modell for faglig politisk arbeid. Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere.

**F-5443      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Faglig politisk

Partistøtten må brukes mer øremerket. I dag ser vi utviklinger i partiene som vi støtter som er meget uheldige. Rådgiver apparatet øker og demokratiet i partiene er under press. Det er ikke ønskelig at partistøtten som Fellesforbundet gir brukes til å lønne rådgivere.

En alternativ måte å gi parti støtte på er å få på plass en ordning med faglig politiske koordinatore i ADK-ene, som skal jobbe for å skole og motivere Fellesforbundets medlemmer til å ta på seg politiske verv samt skape felles arenaer for faglig politisk samarbeid i hvert ADK. Unite The Union i England har hatt en lignende ordning som har gitt veldig gode resultater. For å utvikle vårt faglig politiske arbeid bør Fellesforbundet sende en delegasjon til Unite the Union for å lære av deres modell for faglig politisk arbeid.

Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere.

**B-6757 - 217 Dan Einar Dybing, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**Søtte til AP**

Støtter forslag B-6724

**B-6758 - 220 Fredrik Larsson, avdeling 57 Nord-Rogaland**  
**Gjenreise F-5443**

Partistøtten må øremerkes til spesielle formål. Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere. Gjenreises: F-5443

**F-5443      Avd. 57 - Nord-Rogaland**

Faglig politisk

Partistøtten må brukes mer øremerket. I dag ser vi utviklinger i partiene som vi støtter som er meget uheldige. Rådgiver apparatet øker og demokratiet i partiene er under press. Det er ikke ønskelig at partistøtten som Fellesforbundet gir brukes til å lønne rådgivere.

En alternativ måte å gi parti støtte på er å få på plass en ordning med faglig politiske koordinatore i ADK'-ene, som skal jobbe for å skole og motivere Fellesforbundets medlemmer til å ta på seg politiske verv samt skape felles arenaer for faglig politisk samarbeid i hvert ADK. Unite The Union i England har hatt en lignende ordning som har gitt veldig gode resultater. For å utvikle vårt faglig politiske arbeid bør Fellesforbundet sende en delegasjon til Unite the Union for å lære av deres modell for faglig politisk arbeid.

Det er viktig for å styrke det faglig politiske arbeidet å få inn politisk grunnskolering i kursingen til Fellesforbundet. Både for tillitsvalgte og politikere. Det er også viktig at faglig politisk samarbeid har flere treffpunkt nedover i organisasjonen, det er derfor viktig at det i Landsmøteperioden jobbes for å legge til rette for flere samarbeidsarenaer mellom tillitsvalgte og politikere.

**B-6759 - 234 Erik N. De Pasquale, avdeling 25**  
**Støtter forslag B-6724, B-6728 og B-6732**

Trekk støtte til AP. Ikke støtte til tankesmia Agenda. Ikke flørt med Venstre.

**B-6760 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**  
støtte til B-6728

B-6761 - 212 Henriette Stava, avdeling 57 Nord-Rogaland  
Støtter B-6724  
Støtter B-6724



**B-6762 - 211 Jostein Rafsvik Ness, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**B-6724**

Støtter B-6724

**B-6763 - 306 Roger Undheim Hoff, avdeling 765 Trondheim**

**Ikke avvikle støtten til AP, men heller øke til de andre rødgrønne partiene.**

Er veldig for støtten til AP! Men har full forståelse for frustrasjon blant de som representerer andre partier som fører vår politikk.

**B-6764 - 004 Silje-Kristine Westerbakk, avdeling 6**

**jobbe for en endring av 3delte foreldrepermisjonen.**

Jobbe for valgfrihet til familien. Alle familier er forskjellige og denna formen dagens regjering har bestemt passer ikke for alle. Det vil føre til mer ulønnet permisjon og flere sykemeldinger. Og ta vare på mor etter fødsel. Bedre barselomsorg

**B-6765 - 292 Amund Sagmo, avdeling 146 Namdal Fagforening  
politisk samarbeid**

Ta avstand fra Venstre og andre fagforeningsfiendtlige parti, kutt eller still krav til tilskuddene som blir gitt til rødgrønne partier. Pengene skal brukes til politikk som fremmer arbeiderne og arbeiderkampen.

**B-6767 - 235 Anne Marie Andersen, avdeling 7 Vestfold**

Støtter forslag B-6726

**B-6768 - 307 Johan Henry Eide, avdeling 765 Trondheim  
lærlinger**

Det må bli attraktivt å bli fagarbeider igjen, styrk skole og lærlingordningen . Vi er ikke et annenrangs yrke, ungdommen skal bygge landet med stolthet og føle de blir satset på.

**B-6769 - 222 Ernst Dahl Arnø, avdeling 57 Nord-Rogaland**

**B-6724**

Støtter B-6724

**B-6770 - 310 Eivind Wanvik, avdeling 768 Trondheim Bygning**

**B – 6768**

Støtter forslag B-6768

**B-6771 - 292 Amund Sagmo, avdeling 146 Namdal Fagforening  
støtte til B-6768**

Støtter forslag B-6768

**B-6772 - 292 Amund Sagmo, avdeling 146 Namdal Fagforening  
støtte til forslag**

Vil støtte forslag B-6728, B-6730 og B-6732

**B-6773 - 530 Inger Anne Hærum, Representantskapet  
støtte til B- 6728**

**B-6775 - 094 Petter Stalsberg, avdeling 185 Flyarbeidernes Forening**

Støtter forslag B-6764

**B-6776 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**  
**støtter B-6764**

**B-6777 - 143 Frida Lunde, 41 Agder Transportarbeiderforening**  
**støtter B-6724**

**B-6779 - 231 Morten Bakken, avdeling 730**  
**støtter b-6724**  
Støtter forslag b-6724

**B-6780 - 158 Svein Gunnar Sæther, avdeling 647 Glåmdal Fagforening**  
**Støtter B6768**

**B-6781 - 226 Marius Halln, avdeling 91 Jæren**  
**støtter B-6724**

**B-6782 - 226 Marius Halln, avdeling 91 Jæren**  
**Støtter B-6768**

**B-6783 - 226 Marius Halln, avdeling 91 Jæren**  
**Støtter B-6763**

Er veldig for støtten til AP! Men har full forståelse for frustrasjon blant de som representerer andre partier som fører vår politikk.

**B-6784 - 261 Siril Wigen Monteiro, avdeling 12**  
**STOPP selvmordsbølgen!**

Økt antall selvmord og økt antall selvmordsforsøk blant ungdom er ikke noe vi kan akseptere. Vi må ta innover oss denne utviklingen og se den i sammenheng med økt prestasjonspress i skole og jobb. Fellesforbundet må jobbe for å få psykisk helse inn i skolen og en økt satsning på helsestasjoner for ungdom. Vi trenger konkrete tiltak nå! Vi har ingen å miste. Dette forslaget må sees i sammenheng med B-6649 om rett til permisjon til psykolog inn i overenskomstene våre.

**B-6785 - 306 Roger Undheim Hoff, avdeling 765 Trondheim**  
**Ikke svekk fedrekvoten i foreldrepermisjonen**

Likestilling starter i hjemmet! Menn forholder seg til den lovbestemte permisjonstiden. Dette sikrer at både menn og kvinner har like muligheter i arbeidslivet og i hjemmet. Jeg personlig er veldig glad for at dette er lovbestemt, da jeg hadde permisjon med mine barn. Hadde dette vært opp til familien å bestemme så hadde nokk min arbeidsgiver prøvd å påvirke den avgjørelsen med at mor kan ta hele. Dette mener jeg er å gå baklengs i likestillingens navn. Støtter derfor IKKE forslag B-6764

**B-6786 - 413 Tommy Kjølberg, avdeling 851 Østfold Fagforening**  
**Støtter B-6784**

**B-6787 - 281 Trond Aril Wibe, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**  
**støtter B-6728**

**B-6788 - 400 Espen Utne Landgraff, avdeling 4 Oslo Transportarbeiderforening**  
**Støtte til B-6728**

**B-6789 - 449 Geir Are Strømnæss, avdeling 36 Sogn og Fjordane**  
**Transportarbeiderforening**  
Støtter opp om forslag B – 6728

**B-6790 - 331 Jenny Silseth, avdeling 65**  
**støtter B-6784**

**B-6791 - 261 Siril Wigen Monteiro, avdeling 12**  
**Nei til kutt i AAP og Ung Ufør**

Fellesforbundet må si tydelig nei til kutt i arbeidsavklaringspenger/AAP for unge og kutt av Ung Ufør ordningen. Regjeringen ønsker å kutte i arbeidsavklaringspenger for unge med 60.000kr i året, fra 198.000 til 130.000kr. Dette er en gruppe som allerede sliter med å få pengene til å strekke til. Argumentet er at pengene skal brukes til å gi Nav mer midler til å få gruppen tilbake i arbeid. Dette er ikke vanlige arbeidssøkere! Det kreves at man er minimum 50% arbeidsufør for å få AAP. Denne gruppen er syke, og trenger ikke å bli presset ytterligere eller få en enda trangere økonomi. Ung Ufør er en ordning for å sikre at de som aldri fikk tatt utdanning er sikret noen tusen ekstra i måneden for å kompensere for dette. Det er rett og slett ran å kutte denne ordningen.

**B-6792 - 277 Arvid Bjørsvik, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**  
**Støtter forslag 6791**

**B-6793 - 281 Trond Aril Wibe, avdeling 28 Steinkjer og Stjørdal Fagforening**  
**Arbeidere i sentrale verv i AP**

Det må/bør jobbes for at flere i sentrale verv i AP rekrutteres fra fagbevegelsen. Støtter også B-6763

**B-6794 - 349 Joakim Ophaug, avdeling 5**  
**Ikke svekk fedrekvoten - støtter B-6785**

All statistikk viser at når den størrelsen på den lovbestemte fedrepermisjonen øker det faktiske uttaket av fedrekvoten, og motsatt! Alle familier er forskjellige, barn er forskjellige, det betyr ikke at vi skal slå beina under de VELDIG mange familier - og menn - som ønsker muligheten til å både kreve fedrekvoten på 15 uker hos arbeidsgiver med loven i hånd - og gjerne også ta en del i felleskvoten fordi man har en familiesituasjon der dette faller seg naturlig - og både mor og barns interesser er ivaretatt. Vi ER faktisk mange. Gjør det heller lettere å kreve overføring til mor der det er nødvendig for barnets beste! Hilsen pappa som totalt var hjemme i 19 uker (for øvrig før tredelingen tredd i kraft) - kanskje de beste 19 ukene hittil i mitt liv. Jeg ønsker at flere skal få samme muligheten som meg, der det er mulig. Svekker vi fedrekvoten, svekker vi denne muligheten.

**B-6795 - 266 Robert Karlsen, avdeling 12**  
**støtter B 6785**

Jeg støtter B-6785. Fedrekvoten kan ikke svekkes.

**B-6796 - 325 Geir Stokkeland, avdeling 31 Sunnmøre**  
**Støtte til B-6763.**  
Jeg gir støtte til forslag B-6763.

**B-6797 - 329 Dan Roger Pedersen, avdeling 65**  
**Støtter Forslag B6791**

**B-6798 - 292 Amund Sagmo, avdeling 146 Namdal Fagforening**

**B-6791**

Støtter forslag B-6791

**B-6799 - 076 Omaina Amdidach, avdeling 10**

**Støtter forslag 6791 NEI til kutt av AAP**

**B-6801 - 402 Atle Staal, avdeling 75 Halden Fagforening**

**støtter B-6791**

**B-6802 - 258 Odd Einar Aune, avdeling 12**

**Støtte til forslag B-6784 og B-6791**

**B-6803 - 179 Nina Fekjær, avdeling 54 Gjøvik Jern og MetallVi må få et kvinneutvalg**

Som kvinne i et veldig mannsdominert yrke mener jeg vi trenger dette.

**B-6804 - 349 Joakim Ophaug, avdeling 5**

**Støtter B-6791 - Nei til kutt i AAP og Ung Ufør**

Stopp høvelkuttene i NAV og bruk pengene der de virker mest - på ungdommen og mennesker med redusert arbeidsevne - et inkluderende arbeidsliv for alle!

**B-6805 - 078 Helena Bozicevic, avdeling 10**

**støtter forslag 6791**

Nei til kutt av AAP

**B-6806 - 195 Atle Forfang Rostad, avdeling 25**

**Støre gir ikke garantier for å bruke handlingsrommet**

Støre fikk spørsmål innen 4 tema på hvor og hvordan han vil bruke det aldri så etterlyste handlingsrommet i EØS-avtalen. Han svarte bare på ett av punktene (RKL) hvor han sa at han ikke ville instruere ei `uavhengig` nemnd. Dette stemmer jo åpenbart ikke, for nemnda er beviselig ikke uavhengig av ESA og EU-direktiver (!)Spørsmålene om kabotasje, havnearbeidertariff, jernbanepakke og bemanningsbransjen forble ubesvart. Dette må forbundet legge til grunn for det påståtte handlingsrommet Ap `vil utnytte` i sin egen vurdering av EØS-avtalen.

**B-6807 - 155 Sigmund Hustveit Sund, avdeling 103 Ringsaker**

**Treindustri**

Snakk med Martin Fauchal angående muligheter innen treindustri. Moelven og Ringsaker har kompetanse og muligheter

**B-6808 - 178 Anders Skogsrud Linnerud, avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall  
satser på ungdommen**

Jeg er enig at det må satsing på lærlinger. Satsing på lære kandidater som trenger det.

**B-6809 - 078 Helena Bozicevic, avdeling 10**

**Tips**

Nei til trekk fra tipsen Arbeidsgiver avgift og administrasjonskostnader.

**B-6810 - 191 Espen Watne, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening  
Støre fikk spørsmål innen 4 tema på hvor og hvordan han vil bruke det.**

Støre fikk spørsmål innen 4 tema på hvor og hvordan han vil bruke det aldri så etterlyste handlingsrommet i EØS-avtalen. Han svarte bare på ett av punktene (RKL) hvor han sa at han ikke ville instruere ei `uavhengig` nemnd. Dette stemmer jo åpenbart ikke, for nemnda er beviselig ikke uavhengig av ESA og EU-direktiver (!)Spørsmålene om kabotasje, havnearbeidertariff, jernbanepakke og bemanningsbransjen forble ubesvart. Dette må forbundet legge til grunn for det påståtte handlingsrommet Ap "vil utnytte" i sin egen vurdering av EØS-avtalen.

**B-6811 - 076 Omaima Amdidach, avdeling 10  
støtter forslag B-6805**

**B-6812 - 511 Andreas Nieuwejaar, Representantskapet  
alle må få sitte ved bordet**

Det er feil å kreve at folk må ha partiboken i orden for å få samtale med AP i ulike utvalg

**B-6813 - 209 Øystein Nygård, avdeling 44 Sandnes & Omegn  
nav felles system**

**B-6814 - 078 Helena Bozicevic, avdeling 10  
forslag til fastlønn**

Alle heltidsansatte skal ha fast lønn etter § 3 i Riksavtalen

**I-5446 REPRESENTANTSKAPETS INNSTILLING:**

Intensjonen i den delen av forslagene om verdien av fagligpolitisk arbeid, og nær kontakt med partier som støtter opp om et rødgrønt alternativ, tiltres.

Den delen av forslagene som går på at landsmøte skal gjøre vedtak om økonomiske bevilgninger til politiske partier og om LO og forbundslederes posisjoner i politiske partier, tiltres ikke.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6469, B-6680 B-6485, B-6557, B-6570, B-6693, B-6724, B-6725, 6730 og B-6731, B-6732, B-6742, B-6743, B-6745, B-6747, B-6748, B-6755, B-6757, B-6758, 1. og 3. setning i B-6759, B-6761, B-6762, B-6763, B-6765, B-6769, B-6777, B-6779, B-6781, B-6783, 2. setning i B-6793, B-6796, B-6806 og B-6807 tiltres ikke.**

**B-6728 B-6729, B-6733, B-6734, B-6736, B-6737, B-6738, B-6739, B-6740, B-6741, B-6744, B-6746, B-6749, B-6752, B-6754, B-6772, B-6773, B-6787, B-6788 og B-6789 oversendes det nye forbundsstyret til behandling i forbindelse med forslagsprosessen til LO-kongressen 2021.**

**Intensjonen i B-6634 tiltres og anses ivarettatt i uttalelsen om det fagligpolitiske arbeidet og samarbeidet må styrkes (I-0024)**

**Intensjonen i B-6791, B-6792, B-6797, B-6798, B-6799, B-6801, 2. forslag i B-6802, B-6804 og B-6805 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 7, og i uttalelsen om den politiske situasjonen (I-0025), avsnitt 3.**

**Intensjonen i 1. setning i B-6793 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om at det fagligpolitiske arbeidet og samarbeidet må strykes (I-0024)**

**B-6726, B-6727, B-6751, 2. setning i B-6759, B-6760, B-6764, B-6767, B-6768, B-6770, B-6771, B-6775, B-6776, B-6780, B-6782, B-6784, B-6785, B-6786, B-6790, B-6794, B-6795, 1. forslag i B-6802 og B-6803 er forslag som omhandler punkter på dagsordenen som har vært behandlet tidligere i landsmøtet, der strek er satt. På grunnlag av vedtatt forretningsorden har ikke redaksjonskomiteen kunnet behandle disse forslagene.**

**Representantskapets innstilling foreslås vedtatt**

## **Uttalelser**

I forhold til representantskapets innstilling vedrørende uttalelser er endringer markert på følgende måte:

- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår **tilføyet** under de enkelte punkter er markert med **fet og kursiv tekst**.
- Tekst som redaksjonskomiteen foreslår ~~strøket~~ under de enkelte punkter er markert med ~~dobbel gjennomstreking~~

### **Uttalelse "Tariffpolitisk uttalelse" (I-0019)**

Følgende forslag er behandlet:

#### **B-6495 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

##### **Reelle lønnsforhandlinger**

Ønsker å legge til tekst i I-0019 avsnitt 13: For å holde reelle lokale lønnsforhandlinger er det vesentlig at de som møter fra arbeidsgiver er i stand til å føre forhandlinger.

#### **B-6547 - 395 Anette Johansen, avdeling 2 Fredrikstad Fagforening**

##### **Forslag til endring i 3.9 - " Tariffpolitisk uttalelse" - I-0019**

I avsnitt 19 står: Landsmøtet er tilfreds med at LO har igangsatt et arbeid for å sikre mer treffsikre modeller. Dette må endres til: Fellesforbundet må kreve at lavlønnsstillegget skal ta utgangspunkt i den enkeltes årslønn, og i de tilfeller det ikke er mulig, må en ta utgangspunkt i hver bedrifts gjennomsnittlige lønn.

#### **B-6674 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**

##### **Gjenreis forslag B-6547**

## **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**Intensjonen i forslag B-6495 anses ivaretatt i Hovedavtalen.**

**Intensjonen i forslag B- 6547 og B-6674 er ivaretatt i den tariffpolitiske uttalelsen (I-0019), avsnitt 19.**

## **REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM "TARIFFPOLITISK UTTALELSE" (I-0019)**

- 1 De landsomfattende tariffavtalene er bærebjelken i et organisert arbeidsliv. Gjennom tariffavtalene etableres et partsforhold mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Det er grunnlaget for at arbeidsfolk samlet kan ivareta sine interesser overfor arbeidsgiverne. Tariffavtalene regulerer først og fremst det direkte forholdet mellom arbeidere og deres organisasjoner på den ene side, og arbeidsgivere og deres organisasjoner på den andre siden. I Norge er mange forhold knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, stillingsvern og rettigheter også regulering gjennom lover og forskrifter. Skal vi forsvare arbeidsfolks interesser er vi avhengig av å se sammenhengen mellom arbeidet med utvikling av tariffavtalene, politisk arbeid og styrking av fagbevegelsens organisasjon.
- 2 Både tariffavtaler og politisk arbeid må brukes til å styrke det organiserte arbeidslivet og sikre at det organiserte arbeidslivet legger rammene for utviklingen av hele arbeidslivet - også det uorganiserte.
- 3 De landsomfattende tariffavtalene har vært viktige i utviklingen av det moderne Norge. Våre avtaler legger til grunn at det også er et fungerende lokalt partsforhold mellom ledelse og klubb i den enkelte bedrift. Dermed er tariffavtalene viktige for organisering og aktivitet. De kan legge grunnlaget for et godt samarbeid om videreutvikling av bedriftene til beste for begge parter.
- 4 For at vi skal få et mer og bedre organisert arbeidsliv er det nødvendig med aktive klubber med skolerte tillitsvalgte, og at tillitsvalgte har reelle muligheter til å utøve sine verv. Hovedavtalen stiller en rekke krav til fungerende lokale partsforhold, valg av tillitsvalgte osv. som grunnlag for etablering av tariffavtaler. Dette må ivaretas også der kravet om avtaleopprettelse kommer fra arbeidsgiversiden.
- 5 I 2018 besøkte tillitsvalgte og ansatte i forbundet tillitsvalgte i nær alle bedrifter som har tariffavtale. Oppsummeringen viser at det er store forskjeller i hvor godt partssamarbeidet i den enkelte bedrift fungerer. Landsmøtet mener dette først og fremst er en organisasjonsmessig utfordring som må møtes med mer støtte, oppfølging og skolering til våre lokale tillitsvalgte.
- 6 **Tillit og fleksibilitet**  
Både forbundet og arbeidsgiverne er forpliktet av de intensjonene som ligger til grunn for en overenskomst. Vi forventer derfor av seriøse motparter at de aktivt forvalter avtalen i tråd med det som var intensjonen, og de løsningene som har blitt utviklet ut fra dette. Hvis derimot alt som ikke er regulert i avtaleteksten skal være overlatt til bedriftens styringsrett, og gi rom for at omgåelser aksepteres av motparten, må vi svare med krav om langt mer omfattende avtaletekster. Det blir

derfor opp til arbeidsgivernes organisasjoner, gjennom praksis, å ta stilling til om de fortsatt vil ha avtaler som gir stort rom for lokale løsninger.

- 7 Selv om det er bred enighet om betydningen av et organisert arbeidsliv, opplever mange at de må være villige til å streike for å oppnå en tariffavtale. For Fellesforbundet er arbeidet med organisering og etablering av tariffavtaler fundamentalt. Der arbeidsgivere forsøker å unngå tariffavtaler, enten gjennom organisasjonsfiendtlig virksomhet, etablering av husavtaler eller lignende må vi evne å bruke hele forbundets styrke for å sikre medlemmers mulighet til å arbeide i en tariffbunden bedrift.
- 8 Et godt organisert arbeidsliv forutsetter en høy organisasjonsgrad. Fellesforbundet har som mål å organisere alle arbeidstakere innenfor våre organisasjonsområder. Et ledd i dette er at lønns- og arbeidsvilkår skal fastsettes i tariffavtaler og lokale avtaler mellom bedriften og de tillitsvalgte. Ingen skal kunne avtale egne vilkår i strid med dem som er avtalt. En negativ konsekvens er at noen tror de får det samme uansett om de er organisert eller ikke - gratispassasjerer glemmer at de svekker vår forhandlingsstyrke og dermed bidrar til å holde alle nede.
- 9 Landsmøtet mener det er riktig å slå ring rundt prinsippet om at avtalenes bestemmelser skal gjelde både organiserte og uorganiserte arbeidstakere (ufravikelighetsprinsippet). Samtidig må det utvikles virkemidler for å synliggjøre verdien av å være organisert.
- 10 **Lønn og fordeling – Frontfaget**  
Fellesforbundet mener at lønn skal avtales mellom partene i tariffoppgjør og ikke av politiske myndigheter. Landsmøtet understreker betydningen av å forsvare og videreutvikle frontfagsmodellen som grunnlaget for lønnsdannelse i Norge.
- 11 Frontfagsmodellen bygger på at det er lønnsevnen til den konkurranseutsatte industrien som avgjør hvilket lønnsnivå det norske samfunnet tåler. Gjennom forhandlingene på Industriovertenskomsten mellom Norsk Industri og Fellesforbundet og tilhørende lokale forhandlinger, basert på avtalte kriterier, etableres det en økonomisk ramme som må være gjeldende for andre overenskomstområder og sektorer. Frontfagets oppgave kan kun gjennomføres i hovedoppgjør med forbundsvisse oppgjør.
- 12 Frontfagsmodellen er avgjørende for en bærekraftig kollektiv lønnsdannelse. Den koordineringen som skjer gjennom forhandlingene legger også grunnlaget for at forbundet og LO kan sikre at framforhandlede rettigheter og goder kan gjøres gjeldende for overenskomster som har et svakere utgangspunkt for forhandlinger. Dette er en sentral del av frontfagsmodellen.
- 13 Bedriftenes lønnsevne må fastsettes gjennom reelle lokale forhandlinger. Landsmøtet i Fellesforbundet kan ikke godta at det legges begrensninger og rammer for lokale forhandlinger. Vår evne til å skape rettferdig lønn avhenger av en høy organisasjonsgrad på den enkelte bedrift. Fellesforbundet vil derfor prioritere å utvikle sin lokale forhandlingsstyrke. Landsmøtet i Fellesforbundet erfarer at de årvisse anslagene som NHO og LO gir av rammene for



lønnsoppgjørene lokalt blir misbrukt av arbeidsgiverne som et tak også på lokale lønnsforhandlinger.

- 14 Skal vår forhandlingsmodell være bærekraftig må den også sikre de lavest lønnede. Landsmøtet i Fellesforbundet understreker derfor ambisjonen om å heve de laveste lønnede som en del av forbundets strategi for videreutvikling av frontfaget. Landsmøtet i Fellesforbundet legger til grunn at de reelle resultatene fra frontfaget skal være normen for lønnsoppgjørene, men samtidig gi rom for å utjevne lønnsforskjeller.
- 15 **Lavlønn**  
Fagbevegelsen har alltid vært opptatt å sikre små lønnsforskjeller og særlig ivareta de lavest lønnede. Små forskjeller er et kvalitetsstempel for et samfunn. Det bidrar til tillit og gjør det lettere å finne gode løsninger for utviklingen av samfunnet. Det er et mål i seg selv å minske forskjellene i det norske samfunnet.
- 16 Den norske konkurranseevnen bygger på høy kompetanse og små lønnsforskjeller. Lave lønninger hemmer innovasjon og interessen for å ta i bruk nye teknologiske løsninger. Bedrifter med for svak lønnsevne hindrer derfor omstilling og utviklingen av vårt velferdssamfunn. En viktig oppgave for frontfagsforhandlingene er derfor å motvirke lavlønn og sosial dumping.
- 17 De viktigste virkemidlene i dag er overenskomstenes bestemmelser om minstelønn, garantiordninger og egne tillegg til de lavest lønnede. Dette er virkemidler som må forsvares og videreutvikles.
- 18 Satsene for minstelønn må brukes for å etablere et reelt effektivt gulv innenfor et område. Det er også disse satsene som brukes ved allmenngjøring. Det er derfor viktig at de er på nivåer som hindrer for store forskjeller.
- 19 Måten lavlønns tillegg gis ved mellomoppgjør og samordnede oppgjør medfører at mange lavlønnede ikke nyter godt av tillegget. **LO har igangsatt et arbeid for å sikre mer treffsikre modeller. For landsmøtet er det viktig at det etableres en modell for lavlønns tillegg som er treffsikker, understøtter overenskomstens lønnssetninger og oppleves som rettferdig.** ~~Dette oppleves som urettferdige. Landsmøtet er tilfreds med at LO har igangsatt et arbeid for å sikre mer treffsikre modeller.~~
- 20 Tariffoppgjørene skaper grunnlaget for fordeling mellom arbeid og kapital. Vi ser samtidig at mange grupper er utenfor områder tariffavtalene omfatter. Skal vi opprettholde små forskjeller i det norske samfunnet kreves det også en skattepolitikk som sikrer omfordeling fra de som er utenfor tariffsystemet og henter inntekter fra eierskap og formuer og en velferdspolitik som sikrer de som ikke har lønnsinntekt.
- 21 **Behov for utvikling av overenskomstene**  
Arbeidslivet endres raskt. Tradisjonelle bransjer smelter sammen og nye oppstår. Skal de landsomfattende overenskomstene sette standarden for arbeidslivet er det nødvendig at fagbevegelsen evner å videreutvikle overenskomstene slik at de fortsatt er gode verktøy. I en del områder er det nødvendig å etablere nye

overenskomster, i andre er det viktigere å sikre at omfangsbestemmelsene endres slik at berørte arbeidstakere fortsatt har en tariffavtale å støtte seg på.

- 22 Det tradisjonelle skillet mellom arbeidere og funksjonærer, mellom arbeidere og arbeidsledere, mellom arbeidere og ingeniører blir mer og mer utvisket. Når arbeidsoppgavene flyter mer og mer over i hverandre, er det viktig at partene på den enkelte bedrift finner fram til lokale avtaler og lønssystemer som ivaretar bedriftens interesser innenfor rammene av en enkelt overenskomst. Landsmøtet legger i sin strategi til grunn at slik oppstykking og fragmentering av overenskomststrukturen på den enkelte bedrift må unngås. Spesielt innenfor industrien er det i dag behov for å sikre at ikke endringer i utdanning og kompetanse gjør at arbeidstakere faller utenfor den avtalen som legger grunnlaget for den kollektive lønnsdannelsen. Landsmøtet kan ikke akseptere at utdaterte oppfatninger om skiller mellom arbeidere og funksjonærer skal begrense muligheten for konkurransedyktige bedrifter og videreføring av sterke klubber i industrien.

### ***Uttalelse "Arbeid og velferd" (I-0020)***

Følgende forslag er behandlet:

#### **B-6463 - 234 Erik N. De Pasquale, Fellesforbundet avdeling 25**

##### **Nytt avsnitt til uttalelse om arbeid og velferd I-0020**

(Tillegg til kapittel 3.10 om arbeidsavklaringspenger) Fellesforbundet skal jobbe for at LO-forbundene gir inntil 2 års gratis medlemskap til unge under 25 år som mottar AAP (arbeidsavklaringspenger) og ta kampen for å få støtten som dagens regjering foreslår kuttet tilbake i en periode av livet hvor de allerede har det vanskelig nok økonomisk. Dette er ofte svært syke mennesker som skal få avklart arbeidsevnen. Begrunnelse: Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 foreslått kraftige kutt i minstesatsen for unge mottakere av AAP. Kuttet gjelder for dem som er under 25 år. I dag er satsen på 198.000 kroner. Regjeringen vil nå redusere den til 130.000 kroner. Flere vil da bli avhengig av supplerende sosialhjelp. Det finnes allerede støtte for dette i flere LO-forbund, blant annet Fagforbundet og NTL.

#### **B-6554 - 233 Jan Erik Vinkfjord, avdeling 730**

##### **forslag B-6463**

Støtter opp under forslag B-6463

#### **B-6569 - 231 Morten Bakken, avdeling 730**

##### **B6463**

Støtter forslag B 6463

#### **B-6605 - 232 Torleiv Nordbø, avdeling 730**

##### **Støtter forslag 6463**

#### **B-6622 - 192 Marek Bogucki, avdeling 25**

##### **6463**

Støtter 6463

#### **B-6477 - 194 Tom Nordbø, avdeling 25**

Det må opprettes flere VTA bedrifter i kommuner der de har en ventetid på over 3 måneder. Det er i dag ca 15000 personer som trenger 1 VTA arbeidsplass. Kommuner/stat/nav må bygge flere bedrifter eller bygge ut dette er eneste løsning. Det er i dag ca. 2 års ventetid før du blir ansatt på en VTA bedrift. Det går i år ut 800 personer fra videregående skole men det er bare tilført penger til 300 personer. Dette er destruktivt for så unge mennesker dette må det jobbes for å få på plass. arbeid til alle sammen er vi sterke. VTA sektoren må og få ta del av lo sitt Utdanningsfond. Fellesforbundet må og jobbe for å få NAV til å støtte arbeidsreiser med 1100 kr per måned. Kompetanseheving/kompetansebevis/fagbrev hjelpe til trykke på ASVL slik at de ser verdien av dette. Personer på VTA faller i dag ut av VTA tiltaket når stillingsprosent går under 50% dette må stoppes. Mitt forslag F5319 må arbeides med da vil de problem bli løst. Det må ikke være slik at bare ventelisten er lang på en VTA. Bedrift må du fratre en arbeidsplass pga. av for liten stillingsprosent mens ellers i arbeidslivet i mange sektorer hadde denne stillingsprosenten vært høy. Ønsker og å presisere at på en VTA bedrift kan du tjene inntil 1g ikke pluss feriepenger. Fellesforbundet må og legge trykk på regjering for å stoppe den galskapen de nå holder på med de unge uføre disse har ikke uføretrygd. De har nå lagt inn i statsbudsjett kutt på arbeidsavklaringspenger til ungdom i alderen 18-25-år i et kutt på 60000 kr i året. Med andre ord 5000kr. Mindre i måneden å leve for dette må stoppes. Det har og blitt kuttet i arbeidsavklaringspotten på statsbudsjettet med 2,3miliarder. Regjering begrunner med ikke behov. Det er bare tøys sannheten er at det er et stort behov for plasser i dag er det mange saker som blir ferdigbehandlet i trygderetten 3 år etter at de søkte. 8 av 10 slike saker får medhold ofte med begrunnelse at de har ikke vært avklart. Dette må fellesforbundet få regjering til å skjønne og tilbakeføre det som var før. Kommunene må ikke kunne betale under veiledende statlig sats for sosialhjelp.

#### **B-6524 - 263 Lillian Berdal Engvik, avdeling 12**

##### **Verne om VTA ordningen**

Fellesforbundet må slå ring om VTA ordningen. Det er ikke greit at NAV stresser bedriftene, og presser arbeidstakerne på VTA til og komme ut i "ordinært arbeid". Vi kan heller ikke akseptere art det vurderes å sette aldersgrensen på VTA på 40 år. Vi kan heller ikke akseptere at NAV bruker GDPR som et verktøy for å umyndiggjøre ved å frata samtykkekompetanse. Begrunnelse: Vekst og atføringsbedriftene utføre ein verdiskapning på over 3 milliarder årlig. Estimert så sparer de arbeidsplassen samfunnet for over 300.000 kr pr. person pr. år i helse og sosialtjenester. Som kjent så heng arbeid og helse sammen.

#### **B-6530 - 364 Cato Augestad, avdeling 118 Hardanger Sunnhordland**

##### **Flere VTA plasser i Norge**

Forslag: Fellesforbundet skal jobbe med å sørge for at flest mulig folk som av ulike årsaker ikke kan være en del av det ordinære arbeidslivet skal få muligheten til å delta i arbeid som gjennom vekstbedrifter i vta tiltaket. I dag er det alt for få vta plasser i Norge og vi må gi klart beskjed om at antall vta plasser må økes kraftig. Vi som fagforening må være med å ta et samfunns ansvar og gi politikerne klar tale at dette er ikke godt nok.

#### **B-6541 - 418 Jan Petter Gurholt, avdeling 8 Telemark**

##### **10021**

Sykepenger: Fellesforbundet må jobbe for å reversere innstrammingen som tredde i kraft fra 01.01.2019. Det er nå bare mulig å beregne sykepenger tilbake 3 måneder tilbake. Viss ikke må forbundet får til det, må de jobbe for at Nav etterbetaler lønn opp til 6 g, når akkord er gjort opp. Begrunnelse: En tømmer som har 600 000 kr i året, men som står i langvarig akkord risikerer å gå ned 25 % i lønn. Får bare grunnlønn. Vi betaler skatt for et år av gangen. kan

ikke verre sånn at jeg skatter av 600 000kr, men får sykepenger som om jeg tjener 450 000kr. Minn skatt er vel like mye vært som andre sin. Når en bygningsarbeider gjør sin plikt, skal de også høste også deretter. Delegatnummer 418 Jan-Petter Gurholt

**B-6677 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark**  
**Gjenreis forslag B-6530**

**B-6609 - 116 Anne Rønningsbakk, avdeling 850 Oslo Grafiske Fagforening**  
**uttalelse I-0020, arbeid og velferd**

Arbeidsavklaringspenger avsnitt sju, ny siste setning: Landsmøtet krev at perioden på AAP forlengast med nødvendig tid til at avklaringar kan gjennomførast. NAVs ressursituasjon og sendrekthet skal ikkje finansierast av brukarane.

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6463, 6554, 6569, 6605 og 6622 tiltres ikke**

**Intensjonen i B-6477, B-6524, B-6530 og B-6677 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 3 til 6.**

**Intensjonen i B-6609 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 7.**

**Intensjonen i B-6541 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om arbeid og velferd (I-0020), avsnitt 17 a.**

### **REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM "ARBEID OG VELFERD" (I-0020)**

- 1 Landsmøtet i Fellesforbundet meiner at den sikraste vegen til god velferd i samfunnet er å sørge for at det er arbeid til alle som kan og vil arbeide, og at verdiskapinga er jamt fordelt. Dette må vera rettesnora for den økonomiske politikken. Norge har både høg sysselsetting og jamnare fordeling enn dei fleste andre land. Samtidig ser vi utviklingstrekk som går i feil retning. Det gjeld unge som står utan arbeid eller utdanning, langtidsledige som ikkje får arbeid, personar med nedsett arbeidsevne som manglar tiltak og innvandrarar som får for lite og for svak opplæring til å få fotfeste i arbeidslivet. Gode velferdsordningar er eit sikkerhetsnettverk for arbeidstakarar som må eller ønsker å skifte arbeidsplass eller yrke. På den måten er velferdsordningane også med på å sikre omstilling i arbeidslivet.
- 2 **NAV må styrkjast som arbeidsformidlar**  
NAV må ta tilbake den rolla som den offentlege arbeidsformidlinga tidlegare hadde, om sjølv å ha ei aktiv rolle i å skaffe dei ledige arbeid. I dag blir mange ledige i stor grad overlatne til seg sjølve i det å skaffe seg arbeid. Samtidig må NAV passe på at dei ikkje formidlar arbeid til useriøse bedrifter som driv ulovleg. Landsmøtet er sterkt imot, slik regjeringa har gått inn for, å etablere tett samarbeid mellom NAV og bemanningsbransjen for å formidle ledige til arbeid. NAV si rolle må vere å formidle ledige til bedrifter som kan sysselsetje personar direkte.

- 3      **Arbeidsmarknadstiltak overfor personar med nedsett arbeidsevne**  
Regjeringa har dei siste åra gjort omfattande endringar i tiltaksstrukturen og sett meir av tiltaka ut på anbod. Evaluering viser at tilbodet til dei som står lengst frå arbeidsmarknaden har blitt dårlegare etter anbodsutsetjinga. Tiltaket Arbeidsforberedende trening (AFT) er heldigvis ikkje konkurranseutsett. Landsmøtet meiner bruken av dette tiltaket må prioriterast i åra som kjem. Tiltaket er saumlaust og godt tilpassa dei som treng eit lengre attføringsløp. I motsetning til tidlegare tiltak mottar ikkje deltakarane lønn, men yting. Dei er heller ikkje tilsette. Landsmøtet meiner tiltaksdeltakarane må tilsetjast i den bedrifta der tiltaket blir arrangert og vere lønna. Det må også bli mogleg å kombinere tiltaket med oppstart i læreløp.
- 4      Det blir viktig framover å sikra vekst- og attføringsbedriftene ein sentral posisjon med å føre personar med nedsett arbeidsevne inn i eller tilbake til arbeidslivet. Desse bedriftene må sikrast gode og stabile vilkår, samtidig som ein også må sikre at økonomien blir brukt til det som er føremålet med desse bedriftene.
- 5      Undersøkingar viser at åtte av ti utviklingshemma under 25 år står utan jobb. To av tre personar med lett grad av utviklingshemming er ikkje registrert i arbeidstiltak eller annan dagaktivitet. I tillegg er det underrapportering av personar som ventar på tilrettelagt arbeid og kommunane manglar oversikt. Landsmøtet krev at kommunane blir pålagde å ha oversikt over behovet for VTA-plassar, regjeringa må kome med ein plan for opptrapping av talet på plassar og det bør vurderast å innføre jobbgaranti for unge utviklingshemma etter endt skolegang. Landsmøtet meiner at også personar som berre tidvis kan delta på VTA-tiltak må kunne tilbydast plass, eller behalde plassen sjølv om helsetilstanden blir forverra. Dette føreset at det blir oppretta fleire tiltaksplassar. Landsmøtet meiner også at refusjonssatsane innanfor VTA må forbeistrast, og at det blir innført ordning med økonomisk støtte til arbeidsreise. Alle VTA-deltakarar skal motta lønn og feriepengar. ***Landsmøtet meiner det er viktig å sikra at deltakarane på VTA-tiltak får god opplæring og høve til fagleg utvikling.***
- 6      Varig tilrettelagt arbeid kan også tilbydast som enkeltplassar i ordinære bedrifter (VTA-O). Ansvar for oppfølging er i dag tillagt NAV. Landsmøtet meiner ansvaret for oppfølging må overførast til Vekst- og attføringsbedriftene, som er tiltaksarrangørar for VTA-tiltaket.
- 7      **Arbeidsavklaringspengar (AAP)**  
Makstida for å ta imot arbeidsavklaringspengar (AAP) er kutta frå fire til tre år. Dette trass i at undersøkingar viste at mange gjekk for lenge på AAP fordi NAV ikkje har kapasitet til å følgje opp. Endringane har ført til at fleire tusen personar har mista inntekta. Landsmøtet meiner at perioden ***for arbeidsavklaringspengar må forlengjast med nødvendig tid til at avklaringar kan gjennomførast. NAV må få nødvendige ressursar for å kunna gjennomføre avklaringa på ein god måte.*** ~~må forlengast til minst fire år inntil eit betre system med avklaring er kome på plass.~~
- 8      Landsmøtet krev at NAV blir tilført nødvendige ressursar slik at dei får kapasitet til å følgje tettare opp personar på arbeidsavklaring. NAV må ha ressursar til raskt å gjere gode arbeidsevnevurderingar. I tillegg må talet på tiltaksplassar for

personar med nedsett arbeidsevne oppjusterast og det er behov for ei klarare arbeidsdeling mellom NAV og tiltaksarrangørane.

- 9 Det er viktig at personar med nedsett arbeidsevne blir sikra ei inntekt medan dei mottar vegleiing og hjelp til å behalde eller skaffe seg inntektsgivande arbeid. Landsmøtet deler ikkje regjeringa si tru på at å fjerne ytingar motiverer til arbeid. Det er derimot slik at dårleg økonomi kan gi eller forsterka helseplager som igjen gjer det vanskelegare å kome i arbeid.
- 10 Satsen for arbeidsavklaringspengar (AAP) bør hevast til 70 prosent av grunnlaget, samtidig som det gir feriepengar, slik at det skal vera mogeleg å kunne ta ferie når tiltaket er avslutta.
- 11 **Dagpengar under arbeidsløyse og permittering**  
Landsmøtet meiner systemet med dagpengar under arbeidsløyse og permittering må forbeistrast. Dagpengesatsen, som er på vel 60 prosent av tidlegare inntekt, er for låg. Den må hevast til 70 prosent, samtidig som dagpengar igjen må gje grunnlag for opptening av feriepengar. Vidare må ventedagane i ordninga fjernast, slik at ein får dagpengar frå første dag som ledig eller permittert.
- 12 Det å kunne permittere arbeidstakarar samtidig som arbeidstakarar blir sikra dagpengar under permittering er ei viktig ordning i norsk arbeidsliv. Kor lang lønnspliktperiode det skal vere for arbeidsgjevar, og kor lenge arbeidstakar skal kunne ta imot dagpengar under permittering, må tilpassast situasjonen på arbeidsmarknaden. Fellesskapet må ta eit større ansvar i form av lengre dagpengeperiode når arbeidsmarknaden er slakk med mangel på arbeid, enn i periodar med god tilgang på arbeid. Det er viktig at regelverket legg til rette for å kunne bruke rullerande permittering.
- 13 Landsmøtet meiner at spennet mellom 26 og 52 veker med rett på dagpengar innanfor ein 18-månaders periode, slik det er brukt dei siste ti-åra, er tilstrekkeleg for å ivareta muligheita for permittering i ulike konjunktursituasjonar. Det er viktig å ha ei permitteringsordning som raskt kan tilpassast ulike konjunktursituasjonar og også situasjonar i enkeltbransjar. Historia viser at kriser i økonomien er ulike, og det tilseier eit fleksibelt regelverk som raskt kan tilpassast situasjonen.
- 14 Landsmøtet er imot å lovfeste den delen av permitteringsinstituttet som er regulert i hovudavtalar. Vi har lang praksis i Norge for at handtering av permittering skjer mellom partane på den enkelte bedrift med basis i tariffavtale.
- 15 Landsmøtet meiner at arbeidssøkjande som gjekk på eit opplæringstiltak før dei vart arbeidsledige, må kunne halde fram i tiltaket utan å miste dagpengane. Dette bør gjelde ledige som ikkje har fullført vidaregåande utdanning eller manglar teoridelen i fagopplæringa. Samtidig må ikkje dagpengar bli ei form for studiefinansiering. Formålet med dagpengar er å sikre inntekt medan ein er arbeidssøkjande.

- 16       **Styrk integreringa**  
Norge må ta sin del av ansvaret for å hjelpe menneske som flyktar frå krig og forfølgning. Dei som får rett til opphald i Norge, må integrerast på ein god måte. Det er viktig med rask saksbehandlingstid for å behandle søknader om opphald. Vidare må vi ha eit godt og effektivt integreringsapparat for å sikre bustad, opplæring og arbeid for dei som skal etablere seg her. Arbeidslivet er den beste arenaen for integrering. Ordningar med formål å plassere folk ut i arbeidslivet må styrkjast, samtidig som ein må ha god styrking med at midlar til dette ikkje blir misbrukt av arbeidsgjevarar for å sikre seg billeg arbeidskraft.
- 17       **Slå ring om sjukelønsordninga**  
Det å kunne vere borte frå arbeid når ein er sjuk utan å tape inntekt, er ein viktig bærebjelke i velferdssamfunnet. Det er helsefremjande og sosialt utjamnande. Landsmøtet slår ring om sjukelønsordninga, samtidig som ho bør forberast på nokre punkt. Landsmøtet meiner at arbeidstakarar som har passert 70 år skal ha rett til sjukepengar og krev at retten til sjukepengar for eldre arbeidstakarar blir utvida ***til å gjelda så lenge ein har rett på pensjonsopptening i folketrygda.*** Vidare må lova endrast slik at ein også i folketrygda skal kunne ta imot sjukepengar for alle dagar arbeidstakar skulle hatt lønn, også laurdag og søndag. I dag er retten avgrensa frå måndag til fredag. ***Sjukepengar må gje full opptjening av feriepengar. Landsmøtet meiner også at talet på sjukedagar ved barns sjukdom bør utvidast til 15 dagar for eitt og to barn, og til 20 dagar for fleire enn to barn. Og for einslege forsøkjarar må grensa utvidast tilsvarende til 25 og 30 dagar.***
- 17 a       ***Frå 1. januar 2019 vart berekningsgrunnlaget for sjukepengar endra ved at ein no berre får berekna grunnlaget tre månader tilbake i tid. Dette slår uheldig ut for arbeidstakarar med varierende inntekt gjennom året. Dette må endrast tilbake slik at ein kan få berekna grunnlaget med utgangspunkt i ein lengre periode.***
- 18       **Betre yrkesskadeforsikring**  
***Landsmøtet mener at yrkesskadeforsikring skal få mén-dekning ned til 1 % som obligatorisk ordning.*** I fjor gjekk det danske forsikringsselskapet Alpha Insurance konkurs. Våre berørte medlemmer kan risikere å falle utanom dekning både i den danske og den norske garantiordninga for yrkesskadeforsikring. Landsmøtet krev at alle yrkesskadeforsikringar som blir brukt i Norge skal vere sikra i den norske garantiordninga.
- 18a       ***Reisegodtgjering i samband med blodgivning***  
***Landsmøtet meiner det er viktig at å leggja godt til rette for at folk kan gje blod. I dag må blodgjevar sjølv dekkja reisekostnad mellom heim og blodbank. For folk med lang reisefråstand kan kostnaden bli høg. Landsmøtet meiner at staten skal dekke denne kostnaden.***
- 19       **Styrk det offentlege pensjonssystemet**  
Landsmøtet går imot alle forslag om heving av nedre grense for uttak av alderspensjon. Det er framleis mange arbeidstakarar i tunge manuelle yrke som ikkje klarer stå lenger i arbeid. Deira alternativ til alderspensjon er uføretrygd.

- 20        Dersom arbeidsmiljøet for arbeidstakarar i tunge manuelle yrke medfører at desse ikkje orkar å stå lenger i arbeid for å kompensere for levealdersjusteringa, vil vi kunne oppleve at pensjonsreforma vil forsterke sosiale skeivheiter knytt til forskjell i levealder. Det vil vere urimeleg om auka levealder blant arbeidstakarar med lenger utdanning og lettare arbeid skal medføre endringar som rammar grupper med kortare utdanning og tungt arbeid.
- 21        Alderspensjon under utbetaling blir i dag regulert med eit gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Dette skjer ved at pensjonen blir regulert i samsvar med lønnsveksten og deretter trekt frå ein fast faktor på 0,75 prosent. Denne måten å regulere på har i dei siste åra medført at pensjonistar har fått redusert kjøpekrafta si. Landsmøtet krev at regulering av pensjonar under utbetaling må endrast slik at pensjonistane i framtida ikkje går i minus i år med reallønnsvekst for lønnstakarane.
- 22        **Behald skjermingstillegget for uføre**  
Regjeringa har sendt på høyring forslag om å fjerne dagens skjermingstillegg for uføre og at alderspensjon til uføre, fødte 1954 og seinare, skal levealdersjusterast på lik linje med alderspensjon til arbeidsføre. Regjeringa viser til at sjølv om pensjonsreforma har ført til at vi står lengre i arbeid, er det framleis mange som går av tidleg, og eit mindretal står i jobb til 67 år. Derfor meiner regjeringa at pensjonen for uføre må reduserast.
- 23        Uføre kan ikkje stå lengre i arbeid for å kompensere for levealdersjusteringa. Landsmøtet er einig i at uføre sin alderspensjon skal stå i eit rimeleg forhold til dei arbeidsføre sin alderspensjon, men meiner det er for tidleg å konkludere med korleis arbeidsføre vil tilpasse seg. Landsmøtet meiner dagens skjermingstillegg må vidareførast. Så må ein på eit seinare tidspunkt kome tilbake til korleis uføre sin alderspensjon vidare skal skjermast for verknaden av levealdersjusteringa.
- 24        Landsmøtet meiner vidare at uføre med låg nettoinntekt må vere omfatta av bustøtteordninga slik dei var før uførereforma i 2015.
- 25        **Betre tenestepensjon**  
Alderspensjon frå folketrygda er, og skal vera, det bærande elementet i det norske pensjonssystemet, medan tenestepensjonar vil bli ein viktig del av arbeidstakarane sin samla alderspensjon i framtidas pensjonssystem. Landsmøtet krev at regjeringa snarast kjem med forslag til lovendring som opphevar det urimelege at inntekter lågare enn ein gonger grunnbeløpet (1G) ikkje gir grunnlag for pensjon. Samtidig må lova endrast slik at arbeidsgjevar blir pålagd å innbetale premie til tenestepensjonsordning for arbeidstakarar som arbeider mindre enn 20 prosent stilling, er under 13 år eller er uføretrygda.
- 26        Det er i dag tilnærma umogeleg for arbeidstakarar å få oversikt over og føre kontroll med arbeidsgjevar sine premieinnbetalingar. Reglane for utrekning av grunnlag for innbetaling må forenklast, all lønn inntil 12G må danne grunnlaget, arbeidsgjevar si muligheit til å sjå bort frå varierende eller midlertidige tillegg og overtid må fjernast. Grunnlaget må kome klart fram på lønnsslipp, samt kva sum som er innbetalt.



27      **Avtalefesta pensjon (AFP)**

Etter tariffoppgjeret i fjor fekk vi tetta fleire hol i AFP-ordninga og lagt grunnlaget for utgreiing av en ny AFP. Det vart innført eit slitartillegg som no er etablert og skal gje ei ekstra yting til dei som går av ved 62, 63 eller 64 år, og ikkje tar anna arbeid. Det blir no arbeidd med ein modell der AFP-pensjonen den enkelte får vil henge tettare saman med kor mange år den enkelte har arbeidd i ei AFP-bedrift. Etter dagens regelverk opplever vi at fleire utan å vere skuldige i det sjølve, fell ut av ordninga på slutten av sin yrkeskarriere. Landsmøtet krev derfor at ein ny modell også sikrar AFP til dei som etter eit langt arbeidsliv i ei AFP-bedrift utan å vere skuld i det sjølve mister jobben. ***Ny modell må også gjere det mogeleg å kombinere AFP med gradert uføretrygd.***

28      **Lønnsrefusjon ved deltaking i hjelpeaksjonar**

Det skjer at personar som deltar i hjelpe-/leiteaksjonar iverksette av ulike hjelpeorganisasjonar blir innkalla i arbeidstida. Mange av desse får trekk i lønna. Landsmøtet meiner at det må lovfestast at når dei blir innkalla i arbeidstida, skal dei ha lønn som etter korte velferdspermisjonar. Staten må etablere ei ordning som refunderer lønnskostnaden for arbeidsgjevar.

28 a      **Opptening av feriepengar av foreldrepengar**

***Lov om folketrygd gir ikkje rett til full opptening av feriepengar av foreldrepengar. Det er berre dei 12 første vekene som gir opptening. Landsmøtet meiner at det skal vera full opptening av feriepengar av foreldrepengane.***

***Uttalelse "Et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø" (I-0021)***

Følgende forslag er behandlet:

**B-6510 - 388 Marie Linn Havsgård, avdeling 747 Unionen Fagforening  
hefte 2, uttalelse 3.11 punkt 6**

Endre tekst "--- arbeidslivet kan aldri bli fylt ut likestilt før også rekruttering til ulike yrker er rimelig jevnt fordelt mellom kjønnene." til "--- arbeidslivet kan aldri bli fylt ut likestilt før også rekruttering til ulike yrker er jevnt fordelt mellom kjønnene."

**B-6516 - 037 Tom-Magne Nordli, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms  
Plattformøkonomi**

Forslag: Fellesforbundet krever politisk vilje og handlekraft for å sikre at selskaper som inngår i plattformøkonomien ikke kan lure seg unna allerede eksisterende lov- og avtaleverk i norsk arbeidsliv, og at de har ryddige ansettelsesforhold. Begrunnelse: Det norske arbeidslivet er bygget på trygghet og sikkerhet for arbeidstakere, hvor faste ansettelser er hovedregelen. Forutsetningen for et seriøst og organisert arbeidsliv er at vi har bedriftsstrukturer med klare regler for arbeidsgiver- og arbeidstakeransvar. Plattformøkonomien undergraver og raserer dette, om vi ikke gjør noe med det nå!

**B-6664 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark  
Gjenreis forslag B-6516**

**B-6667 - 191 Espen Watne, avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening støtter forslag B 6516**

**B-6673 - 031 Aleksander Andal Løkås, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms Støtter forslag B- 6516**

**B-6537 - 037 Tom-Magne Nordli, avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms Forslag til uttalelse**

Plattformøkonomi: Det norske arbeidslivet er bygget på trygghet og sikkerhet for arbeidstakerne, hvor faste ansettelser er hovedregelen. Forutsetningen for et seriøst og organisert arbeidsliv er at vi har bedriftsstrukturer med klare regler for arbeidsgiver- og arbeidstakeransvar. Landsmøtet ser en utvikling hvor dette undergraves og ødelegges med bruk av nye former for ansettelser. Plattformøkonomi er en forretningsmodell hvor privatpersoner og bedrifter kjøper, bytter og tilbyr tjenester via en digital plattform. Denne typen forretningsmodell styrker fleksibiliteten til arbeidsgivere på bekostning av arbeidstakers rettigheter og arbeidsvilkår, og undergraver prinsippet om den norske modellen og det norske arbeidslivet slik vi kjenner det. Fellesforbundets landsmøte mener at plattformøkonomien kan bli en av de største utfordringene for et fremtidig trygt og sikkert arbeidsliv. Av de selskapene som er etablert i Norge har de fleste drevet systematisk unngåelse av lovverk og fagforeningsknusing. I de tilfellene hvor selskapene ikke har klart å unngå press fra lovgivende forsamling eller fagbevegelsen, har de valgt å legge ned selskapet i Norge. Når arbeidsformidlingen foregår gjennom en app, forsvinner det reelle samarbeidet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Forhandlingsrommet rundt en arbeidskontrakt er ikke-eksisterende, noe som gjør det umulig for den enkelte å fremme egne krav. Det vil også være vanskelig å organisere disse arbeiderne, da de er spredt innad i selskapet uten en god oversikt over hvem og hvor mange som jobber der. Dette fører igjen til at den kollektive forhandlingsretten svekkes, og det vil være nesten umulig å fremme felles krav. De som jobber innenfor plattformøkonomien har gjerne flere jobber innen forskjellige yrker, noe som gjør det umulig for den enkelte å føle en yrkestilhørighet og yrkesstolthet. Plattform-selskapene har etablert seg innenfor flere bransjer, og vil uten tvil etablere seg innenfor enda flere i årene som kommer. Disse selskapene er gjerne opprettet av mennesker som har lite eller ingen kunnskap om norsk arbeidsliv, og de regler og lover som gjelder. Landsmøtet kan ikke akseptere at dagens arbeidsliv pulveriseres, og at dette skal bli det arbeidslivet dagens og fremtidens ungdom må forholde seg til. Fellesforbundet krever politisk vilje og handlekraft for å sikre et godt og sterkt lovverk som sørger for at disse selskapene må forholde seg til etablerte regler og lover i norsk arbeidsliv, at de har ryddige ansettelsesforhold og tariffavtaler. Fellesforbundet skal jobbe for å organisere de som jobber for selskapene som faller inn under begrepet plattformøkonomien, og opprette tariffavtaler der det er nødvendig og mulig.

**B-6666 - 423 Knut Ole Prestholt, avdeling 8 Telemark Gjenreis forslag B-6537**

**B-6596 - 388 Marie Linn Havsgård, avdeling 747 Unionen Fagforening hefte 2 uttalelse 3.11 punkt 6**

Endre teksten "--- og vi må "snakke opp" fagene og bransjen, slik at norske jenter og gutter tenker at dette er noe jeg vil jobbe med." til "--- og vi må framsnakke og fremstille fagene og bransjene, slik at jenter og gutter som skal ut i arbeidslivet tenker at dette er noe de ønsker å jobbe med"

**B-6641 - 294 Jo Gabriel Grøtan, avdeling 250 Hotell, Restaurant og Reiseliv  
UTTALELSE I-0021, AVSNITT 27, TILFØYELSE, JFR FORSLAG F-5193 FRA  
AVD250 HRR**

Tilføyelse som følge: "Fellesforbundet skal også jobbe for at ingen skal arbeide alene på natt i hotell- og restaurantbransjen. For å gjøre dette må det jobbes fram mot fremtidige tariffoppgjør med en presisering inn i alle aktuelle overenskomster hvor det legges føringer for hvor mange gjester det kan bo før en eller flere ekstra nattevakt må inn. "Argument: HMS-messig er det ikke bare den psykiske belastningen ved å jobbe alene på natt som er det verste. Sikkerheten til den ansatte settes også i fare ved større hotell når det er fullt hus. Som nattevakt har du det overordnede ansvaret med å få alle ut ved en f.eks. brann eller hvis en situasjon som krever evakuering oppstår. På helg har man ikke bare overberusede personer som man risikerer at ikke våkner ved en brann, i tillegg kan man ha gjester boende med spesielle behov for hjelp. På hoteller i storbyene er det også en økt risiko for kriminalitet i form av vold, trusler og narkotika. De aller fleste hotell er i dag tilknyttet en eller annen form for vektertjeneste og dernest en alarmsentral. Men på en travel natt kan disse ha økt responstid og man vet sjeldent om det tar 2 minutter eller 30 minutter før de kommer når man virkelig trenger dem. Hoteller med mer enn 200 gjester bør ha nattevakter som føler seg trygge på natt med en ekstra person på jobb. Det er ofte også avvæpnende overfor uønskede gjester med uærlige og onde hensikter å se at det er to personer bak resepsjonen, ikke én. Ved et sikkerhetsbrudd så kan man også være flere om å evakuere. Det er nemlig ikke slik at 200 gjester i alle tilfeller klarer å evakuere seg selv. Fellesforbundet må jobbe for å få inn en presisering av dette i overenskomstene, dette for å øke sikkerheten til alle nattevakter rundt om det ganske land.

**Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6510 tiltres ikke.**

**Intensjonen i B-6516, B-6537, B-6664, B-6666, B-6667 og B-6673 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 26.**

**Intensjonen i B-6596 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 6.**

**Intensjonen i B-6641 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om et likestilt arbeidsliv med et godt arbeidsmiljø (I-0021), avsnitt 5 a.**

**REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM  
"ET LIKESTILT ARBEIDSLIV MED ET GODT ARBEIDSMILJØ"  
(I-0021)**

- 1 Arbeidsmiljøet har stor betydning for arbeidstakeres helse og trivsel, og for et produktivt arbeidsliv. De fleste arbeidstakere i Norge opplever at vi i Norge har et arbeidsliv som er både inkluderende og effektivt. Vi ligger i verdenstoppen både for jobbtrivsel, motivasjon og innflytelse. Samtidig er potensialet stort for å gjøre det bedre.

- 2 Selv om det over tid har blitt store forbedringer i arbeidsmiljøet, ser vi fortsatt utfordringer innen Fellesforbundets bransjer. Mange av forbundets medlemmer har en jobbsituasjon som fører til tidlig avgang.
- 3 Arbeidsmiljø handler om mye, men først og fremst om selve arbeidet som utføres og hvordan det er knyttet til organisering, planlegging og gjennomføring av arbeidet.
- 4 Landsmøtet registrerer en utvikling hvor importerte ledelsesformer helt eller delvis går på tvers av arbeidsmiljølovens krav om at utvikling av arbeidsmiljøet skal skje gjennom samarbeid og involvering av tillitsvalgt, verneombud og ansatte. Landsmøtet vil understreke viktigheten av at arbeidet for forbedring av arbeidsmiljøet må skje gjennom å styrke de tillitsvalgte og verneombudenes engasjement og ansvar.
- 5 Landsmøtet vil spesielt påpeke viktigheten av tiltak som kan føre til at flere av våre medlemmer kan oppfylle pensjonsreformens forutsetning ved å stå lenger i jobb.
- 5 a ***Alenearbeid blir mer vanlig i norsk arbeidsliv. Slikt arbeid kan være risikofyllt. Det er viktig for arbeidstakere i en slik arbeidssituasjon har et fullt ut forsvarlig arbeidsmiljø.***
- 6 **Vi trenger mer likestilling**  
Landsmøtet mener at arbeidslivet aldri kan bli fullt ut likestilt før også rekrutteringen til ulike yrker er rimelig jevnt fordelt mellom kjønnene. De siste par årene har rekruttering av flere kvinner til byggebransjen og andre mannsdominerte yrker fått økt oppmerksomhet. Skal vi lykkes med å få flere kvinner inn i yrker som byggfag, må det tas grep som gjør bransjen mer attraktiv for alle. Vi må få garderobeløsninger og toaletter for begge kjønn, språkbruken på arbeidsplassen må ikke være ekskluderende, ***og vi må fremsnakke og fremstille fagene og bransjene, slik at jenter og gutter som skal ut i arbeidslivet tenker at dette er noe de ønsker å jobbe med.*** ~~"snakke opp" yrkene og bransjen, slik at norske jenter og gutter tenker at dette er noe jeg vil jobbe med.~~  
Holdningskampanjer i tett samarbeid mellom partene i arbeidslivet og myndighetene er nødvendig for å øke statusen for blant annet byggfagene.
- 7 At både menn og kvinner skal ha like muligheter til å delta i omsorgen for barn, har i mange år vært en viktig sak for Fellesforbundet. Fars rettigheter i forbindelse med permisjon må styrkes.
- 7a **Trakassering i arbeidslivet**  
***Alt for mange av Fellesforbundets medlemmer opplever å bli utsatt for trakassering, seksuell trakassering og diskriminering når de er på arbeid. Dette finnes i mange bransjer, spesielt utsatt er våre medlemmer i hotell- og restaurantbransjen som melder om en uholdbar situasjon der hverdagen er sterkt preget av daglig seksuell trakassering og diskriminering. Dette er uholdbart og sånn skal vi ikke ha det.***

**7b** *Høsten 2018 lanserte Fellesforbundet kampanjen "Sammen setter vi strek for seksuell trakassering" sammen med Likestillings- og diskrimineringsombudet, Arbeidstilsynet og andre parter i serveringsbransjen. Målet med kampanjen er å øke kunnskapen hos både arbeidsgivere og arbeidstakere om hva seksuell trakassering er, og om ansvar og rettigheter i den forbindelse. Senere har det også blitt vedtatt at Diskrimineringsnemda gis myndighet til å håndheve forbudet mot seksuell trakassering i likestillings- og diskrimineringsloven. Dette vil gi ofrene et alternativt lavterskeltilbud til sivilrettslig behandling av denne typen saker. Dette er et godt tiltak for å bistå ofre i slike saker. Landsmøtet mener Fellesforbundet på alle nivå skal arbeide for å fjerne dette samfunnsproblemet gjennom holdningsskapende arbeid og bevisstgjøring.*

**8 Regjeringa svekker arbeidsmiljøloven**

Regjeringa Solberg gjør stadige forsøk på å svekke arbeidsmiljøloven. Direkte gjennom lovforslag, og indirekte gjennom ulike såkalte ekspertutvalg der fagbevegelsen er utestengt. Den framhever retten og statusen til uorganiserte arbeidstakere, samtidig som den har vært svært motvillig til å lytte til fagbevegelsens bekymringer over et arbeidsliv der det stadig kommer nye og utspekulerte ordninger for å omgå intensjonen i loven som skal verne om arbeidstakerne. Flere av endringene støtter nesten utelukkende arbeidsgivers premisser og ønsker om å kunne sjonglere arbeidsstokken etter eget behov. Samtidig er landsmøtet glad for at noen av regjeringas forslag er nedstemt i Stortinget, eller lagt i skuffen etter innsigelser og protester fra særlig fagbevegelsen.

**9** Det må gjøres endringer i arbeidsmiljøloven. Grensene for tillatt arbeidstid må settes tilbake til slik de var før endringene i 2015. Landsmøtet mener at behovet for fleksible arbeidstidsordninger som hovedregel kan dekket innenfor normalarbeidstiden.

**10** Samtidig må loven også forsterkes **og tilpasses dagens arbeidsliv**. Landsmøtet mener at fagforeninger med innstillingsrett må få en styrket posisjon i arbeidsmiljøloven. Fellesforbundets erfaring er at det lave kravet til hva som er tariffbundet bedrift i arbeidsmiljølovens forstand bidrar til å undergrave det organiserte arbeidslivet.

**11 Hovedregelen skal være fast ansettelse**

Landsmøtet i Fellesforbundet mener at fast ansettelse må være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Faste og stabile ansettelsesforhold er nødvendig for å sikre forutsigbarhet for arbeid og inntekt. Det er nødvendig for at folk skal våge og se verdien av å organisere seg og være med på å opprette tariffavtaler. Det er igjen en forutsetning for at Fellesforbundet, LO og fagbevegelsen for øvrig fortsatt skal kunne opptre forpliktende og ansvarlig overfor arbeidsgivere og myndigheter i et trepartssamarbeid. Faste ansettelser slik vi har det i Norge er ikke til hinder for hverken å kunne si opp folk, eller gjøre nødvendige omstillinger.

**12** Landsmøtet mener at arbeidsmiljølovens bestemmelse om adgang til midlertidig ansettelse uten at det foreligger et midlertidig behov, slik det borgerlige flertallet på Stortinget fikk vedtatt for fire år siden, undergraver denne regelen. Selv om regelen tilsynelatende er lite brukt mener landsmøtet at det er helt nødvendig å

fjerne bestemmelsen. Samtidig må det vurderes andre tiltak for å bygge opp under hovedregelen om faste ansettelser.

**13 Retten til heltid må styrkes**

Landsmøtet mener det er viktig å jobbe for retten til heltid og en heltidsnorm i alle deler av arbeidslivet. Arbeidsgiver skal i størst mulig grad planlegge oppgavene med utgangspunkt i hele stillinger.

14 I mange kvinne- og servicebransjer er deltid det vanlige, noe som betyr at det er enklere å få deltidsjobb enn heltidsjobb. For å få en hel stilling og en lønn å leve av, må arbeidstaker "jakte" ekstravakter.

15 Deltidskultur går ut over arbeidsmiljøet og det faglige miljøet på arbeidsplassene, og fører til økt arbeidsbelastning. For å sikre tilstrekkelig rekruttering, er det viktig å legge til rette for at flest mulig kan tilbys heltidsstillinger.

16 Landsmøtet mener at retten til deltid basert på funksjonsevne, sosiale og helsemessige forhold er en viktig rettighet i hele arbeidslivet. Retten til deltid er for mange en nødvendig forutsetning for deltakelse i arbeidslivet i ulike livsfaser. Dette står ikke i motsetning til at vi jobber for heltidskultur og retten til hele stillinger.

17 Stortingets endring av arbeidsmiljøloven i 2013, som ga en lovfestet rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid, var en viktig forbedring. Seinere har deltidsansattes rett til utvidet stilling blitt ytterligere styrket i loven ved at fortrinnsretten også kan omfatte deler av en stilling.

18 Landsmøtet mener retten til hele stillinger bør styrkes. Prosessen for ansatte som vil kreve utvidet stilling må forenkles ytterligere. Arbeidsgivernes muligheter til å omgå deltidsansattes rettigheter gjennom kreativ fordeling av vakter og vikariater må fjernes.

**19 Sterkere regulering av arbeidstida**

Arbeidstidas lengde og plassering påvirker ikke bare den enkelte arbeidstaker, men også familien og det sosiale livet, og dermed hele samfunnet. Arbeidstidsordninger utover normalarbeidsdagen må bare brukes der det er nødvendig behov for det, og der HMS og vernekrav er ivaretatt. Landsmøtet mener det er et viktig mål å begrense ugunstig arbeidstid og arbeidstidsordninger mest mulig. Det er godt dokumentert at risikoen for skader og ulykker øker med lengre arbeidsdager.

**19 a *Arbeidstilsynets rolle i arbeidet med forebygging av skader og ulykker er viktig. Spesielt viktig er det at tilsynet er tilstede på arbeidsplassene for å kontrollere at AMLs regler om arbeidstiden overholdes.***

20 Det er også viktig å slå ring om helg og høytidsdager som felles fritid for flest mulig. Når det likevel er nødvendig med arbeid på ugunstige tider, må det gjennomføres slik at forutsigbarhet for arbeidstakeren og helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Landsmøtet sier nei til liberalisering av åpningstidene i varehandelen.

- 21 Landsmøtet mener tillitsvalgtes rolle i å fastsette arbeidstidsordninger utenfor arbeidsmiljølovens hovedregler må styrkes. Adgangen til å avtale gjennomsnittsberegning av arbeidstid må heves til landsomfattende tariffavtale med fagforening med innstillingsrett. Samt at det må være et krav om å synliggjøre på hvilke dager det skal arbeides, og på hvilke dager det skal avspaseres for å kunne inngå slik avtale. I tillegg må bestemmelsene om å avtale ukeskiller håndheves strengere. Bedriftenes ønske om fleksibilitet kan svekke arbeidstakerens behov for forutsigbarhet og trygghet i hverdagen. Ved all bruk av gjennomsnittsberegning av arbeidstid må det derfor foreligge arbeidsplan.
- 22 **Rettigheter ved lønnskrav må styrkes**  
Fellesforbundet opplever at i de fleste saker som omhandler lønnskrav for manglende utbetalt lønn, er det svært vanskelig for arbeidstakeren å dokumentere de timene man skal ha betalt lønn og/eller overtid for. Landsmøtet mener arbeidstakeres rettigheter ved lønnskrav må styrkes.
- 23 **Gjennomgang og styrking av reglene om virksomhetsoverdragelse**  
Utskilling og oppsplitting **og outsourcing** av deler av en virksomhet vil ofte svekke den norske arbeidslivsmodellen og utfordre opparbeidede vilkår. Landsmøtet erkjenner at det er vanskelig å gripe inn i forhold knyttet til hva en virksomhet skal drive med, og hvilke tjenester som skal kjøpes. Virkemidler knyttet til styrket stillingsvern ved utskilling og virksomhetsoverdragelse kan inngå i dette.
- 24 Landsmøtet mener det er helt nødvendig at yrkestransportlovens bestemmelser om beskyttelse av egne ansatte i busselskaper ved virksomhetsoverdragelse videreføres. Landsmøtet mener videre at forbundet må arbeide for at prinsippet om beskyttelse av egne ansattes rettigheter også skal gjelde for andre relevante anbudsutsatte bransjer som forbundet organiserer.
- 25 Regelverket om virksomhetsoverdragelse er utviklet med en snever inngang knyttet til virksomhetens art og videreføring av identitet. Landsmøtet mener dette i flere tilfeller innebærer at bestemmelsene ikke ivaretar de vernehensyn som man ville sikre. Landsmøtet mener derfor at bestemmelsene om virksomhetsoverdragelse bør gjennomgå slik at de sikrer et bedre vern.
- 26 **Nei til muligheter for å fraskrive seg arbeidsgiveransvaret**  
Landsmøtet mener det er uakseptabelt at bedrifter forsøker å fraskrive seg arbeidsgiveransvar gjennom å rigge stillinger som frilans, konsulenter, selvstendig næringsdrivende og lignende. Arbeidsgiver kan ikke velge og vrake mellom ansattes tilknytningsformer etter hva som på kort sikt lønner seg mest for bedriften. Tvert imot er handlefriheten inngjerdet av begrensninger, fastsatt i norsk lovverk. Arbeidsmiljøloven bestemmer når bedrifter kan leie inn ansatte, og de ansatte kan ikke omklassifiseres til selvstendige oppdragstakere etter arbeidsgivernes forgoðtbefinnende. Reguleringer i arbeidsmiljøloven og annet lovverk må understøtte at hovedregelen i norsk arbeidsliv skal være faste og direkte ansettelser. Det er ingenting i ny teknologi som tilsier at løsarbeid skal være mer moderne enn for 100 år siden. Streiken i Foodora viste hvilken kraft som ligger i å organisere i nye deler av arbeidslivet, inkludert plattformøkonomien. Det er utviklet mange nye selskapsformer. Mange av disse

bidrar til å viske ut det reelle arbeidsgiveransvaret. Hovedavtalen og EWC-regelverket legger grunnlag for organisering innenfor konsern. Det er nødvendig å sikre at ingen kan organisere seg bort fra arbeidsgiveransvar gjennom konstruksjoner som konserner, franchise o.l. ***Landsmøtet ser en utvikling hvor det seriøse og velorganiserte arbeidslivet undergraves og ødelegges med bruk av nye plattformer. Plattformøkonomiselskaper er ofte opprettet av mennesker med liten kunnskap om det norske arbeidslivet, og som har liten vilje til å følge den norske arbeidslivsmodellen. Dette er en av de største utfordringene for et trygt og sikkert arbeidsliv. Landsmøtet mener det blir en viktig oppgave for Fellesforbundet framover å få dette arbeidslivet organisert gjennom oppretting av tariffavtaler og skolering av tillitsvalgte.***

- 27 **Myndighetspålagte sikkerhetskrav må også ivareta arbeidstakers interesser**  
I mange bransjer stilles det strenge myndighetspålagte sikkerhetskrav for å få adgang til arbeidsplassen. Kravene har tiltatt over tid, og i dag kan arbeidstakerne miste nødvendig klarering uten mulighet for å påvirke utfallet, og med oppsigelse som resultat. Landsmøtet legger til grunn at forbundet arbeider for at regelverket i større grad enn i dag gjør det mulig for ansvarlig myndighet å ivareta ikke bare fellesskapet, men også de arbeidstakerne som berøres når sikkerheten vurderes.
- 28 **Ferieloven må gjelde også for Svalbard**  
Arbeidstakere på Svalbard er ikke sikret ferie etter ferieloven, slik andre norske arbeidstakere er, men gjennom tariffavtale, regulativ og på annen måte. Ferieloven åpner for at Kongen, dvs. regjeringa, kan gjøre ferieloven gjeldende på Svalbard ved forskrift. Landsmøtet mener at rett til ferie er et grunnleggende gode som også må gjelde for arbeidstakere på Svalbard.

## ***Uttalelse "Bedriftsdemokratiet må styrkes og fornyes" (I-0022)***

### **REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM "BEDRIFTSDEMOKRATIET MÅ STYRKES OG FORNYES" (I-0022)**

- 1 Bedriftsdemokrati er sentralt i den norske modellen. Avtalefestede og lovbaserte ordninger, praksis og kultur gjør at det er kort vei fra topp til bunn i organisasjonen, og at det er en samarbeidskultur der alle kan bidra, ta ansvar og si fra. Dette er med på å skape både lønnsomhet, trivsel og mening i arbeidshverdagen.
- 2 Landsmøtet i Fellesforbundet mener at medbestemmelse for de ansatte er en grunnstein i det norske arbeidslivet. Innflytelse på arbeidsplassen for den enkelte arbeidstaker og innflytelse i bedriften gjennom tillitsvalgte og ansattes styrerepresentanter er kommet til gjennom faglig og politisk arbeid og kamp i over hundre år. I dag er det liten strid om dette. Medvirkning gjennom Hovedavtalens system med informasjon og drøfting og arbeidsmiljølovens ordning med verneombud og arbeidsmiljøutvalg, åpner for den enkelte arbeidstakers innflytelse på egen arbeidssituasjon. Aksjelovens bestemmelser om



ansattevalgte representanter i styret gir ytterligere muligheter for innflytelse på bedriftens utvikling.

- 3 Mange tar i dag dette som selvfølgeligheter. Men slik er det ikke. Ifølge Foretaksregisteret ble andelen selskap med ansattevalgte styremedlemmer redusert fra 26 prosent i 2013 til 18 prosent i 2016. Det skjer at bruken av Hovedavtalens del B om bl.a. bedriftsutvalg og konsernutvalg neglisjeres fra bedriftens eller konsernets side, eller at innhold i møtene ikke er i samsvar med intensjonen om reell medinnflytelse for de ansattes representanter.
- 4 At utviklingen kan se ut for å gå i feil retning, kan skyldes flere ting. Endringer i organisering av selskaper og konserner, og at lederutdanning og prinsipper for selskapsstyring blir mer påvirket av utenlandske idealer der faglige rettigheter og tillitsvalgte ikke har noen plass. Det er ikke alle bedriftsledere som forstår betydningen av at en god arbeidsplass er et sted der alle arbeidstakere vises tillit, sikres god opplæring og at det er sammenheng mellom innflytelse og produktivitet. Stadig oftere henvises tillitsvalgte til å forhandle med HR-ledelsen, i stedet for med den ledelsen som faktisk tar beslutningene. Og det kan skyldes fallende organisasjonsgrad i deler av arbeidslivet, og at ansatte mangler informasjon og kunnskap om rettigheter som ligger i lov- og avtaleverket.
- 5 Landsmøtet i Fellesforbundet mener bedriftsdemokratiet må høyere opp på den faglige og politiske dagsorden. Fellesforbundet må bidra til det. Informasjon og skoling av egne medlemmer må styrkes, og vi må ha møteplasser der styrevalgtrepresentanter kan møtes for å drøfte felles utfordringer. Motivasjon og kunnskap er viktig for å få medlemmer til å påta seg styreverv og for å utføre et godt styrearbeid både for ansatte og bedrift. Rettighetene for å få styrerepresentasjon må forbedres. Et arbeidsliv med faste ansettelser, liten bruk av innleid arbeidskraft og høy organisasjonsgrad vil styrke både verdien og forståelsen av bruken av bedriftsdemokratiordningene.
- 6 Landsmøtet vil peke på følgende tiltak som må vurderes i det videre arbeid med styrking av bedriftsdemokratiet:
- 7
  - Styrke informasjon og skoling om bedriftsdemokratiet, arbeidstaker-medvirkning og Den norske modellen både i egen organisasjon, i lærerutdanning og i undervisning.
- 8
  - Gjøre arbeidsgiver pliktig til å legge til rette for et valgstyre som skal gjennomføre valg av ansattes representanter til styret.
- 9
  - Styrke ordningen slik at i selskap med flere enn ti ansatte kan et flertall av de ansatte eller lokal fagforening kreve representasjon.
- 10
  - I bedrifter i et konsern ligger makta i stor grad på konsernnivå og ikke i samme grad i den enkelte bedrift. I konserner og konsernliknende foretaksgrupper må det etableres felles representasjon i alle selskaper som kan fatte beslutninger av betydning for ansatte i deres datterselskaper.
- 11
  - Sikre mer medvirkning i petroleumssektoren, f.eks. i lisenskomitéene.
- 12
  - Sikre at protokoll fra drøftinger med tillitsvalgte etter Hovedavtalen skal være med som saksdokument i styremøter når endelig beslutning skal tas.

- 13       •     Reversere avviklingen av Bedriftsdemokratinemnda, og inntil det sette  
Twisteløsningsnemnda i stand til å behandle saker innen rimelig tid og dens  
sekretariat i stand til å utøve forvaltningens veiledningsplikt.
- 14       •     Styrke medvirkning i konsern og franchiser, der beslutninger av betydning  
for arbeidsplassen treffes i annet selskap enn i arbeidsgivers.
- 15       •     Ved anbudsutsettelse og tilbud må det legges til rette for reell medvirkning  
etter Hovedavtalen, slik at det ikke er Hovedverneombudet alene som skal  
godkjenne.
- 16       •     Reglene i aksjeloven som gjelder styrerepresentasjon i internasjonale konsern  
bør endres slik at representasjon for norske ansatte ikke begrenses selv om  
ansatte i datterselskap ikke bruker retten sin til å kreve representasjon eller  
delta i valg.

### ***Uttalelse "Alles rett til bolig" (I-0023)***

Følgende forslag er behandlet:

#### **B-6476 - 121 Joakim With, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

##### **Endringstekst "bolig til alle"**

Endring på tekst i uttalelse I-0023 i avsnitt 3: "Det viktigste grepet for å få ned prispresset i boligmarkedet er å øke ligningsverdien på bolig nummer to til 100% for å unngå at kapitalsterke personer kjøper opp alle rimelige boliger for å leie ut. Et annet tiltak er å øke boligbyggingen ---"

#### **B-6518 - 495 Gunnar Holm, Representantskapet**

##### **Endringsforslag til uttalelse I-0023**

Avsnitt 4, line 2 endres til " Kommunen må spille en rolle her, ---.

#### **B-6611 - 118 Frantz Johannes Vangen, avdeling 74 Nord-Hålogaland**

##### **i-0023 alles rett til bolig punkt 4.**

Tillegg til tekst: All bruk av sekundær bolig til korttidsutleie (Airbnb) forbys. All bruk av hybler til Airbnb forbys i skoleåret der det er press på studentboliger.

#### **B-6617 - 461 Kristin Mulleng Sezer, Forbundsstyret**

##### **Til uttalelsen "Alles rett til bolig"**

Punkt 4 i uttalelsen: Det må legges opp til en bedre sosial boligpolitikk. Foreslår å legge til en setning i punkt 4 i uttalelsen. Husleien til kommunale boliger må være på et nivå som gjør at de som trenger det, får en verdig og god økonomisk hverdag. Den må halveres i forhold til dagens nivå, slik at de som bor der slipper å gå på sosialstønad for å kunne greie seg økonomisk. Husleien i dag er alt for høy!

### **Redaksjonskomiteens innstilling:**

**B-6611 og B-6617 tiltres ikke.**

**Intensjonen i B-6476 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om alles rett til bolig (I-0023), avsnitt 3.**

**B-6518 tiltres og ivaretas i uttalelsen om alles rett til bolig (I-0023), avsnitt 4.**

**Intensjonen i B-661 tiltres og anses ivaretatt i uttalelsen om alles rett til bolig (I-0023), avsnitt 2.**

## **REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM "ALLES RETT TIL BOLIG" (I-0023)**

- 1 Bolig spiller en sentral rolle i folks liv. Retten til en egnet bolig er et viktig velferdskrav. Jevnt over er boligstandarden og boligdekningen i Norge god, og bolignød slik vi kjente det i tidligere tider er avskaffet.
- 2 Landsmøtet i Fellesforbundet mener den største utfordringen på boligmarkedet i dag er at inngangsbilletten for mange som skal etablere seg er for høy. Inntekten står ikke i forhold til kostnaden med å etablere seg i egen bolig. Særlig i de større byene er det store grupper som på grunn av kostnaden ikke er i stand til å etablere seg med egen bolig. ***Kortidsutleie basert på den nye plattformøkonomien, typisk Airbnb, må baseres på samme vilkår som hotellutleie og underlegges den samme regulering.***
- 3 Det viktigste grepet for å få ned prispresset i boligmarkedet er å øke boligbyggingen i pressområdene. Landsmøtet mener det de kommende år må bygges minst 40 000 nye boliger hvert år i Norge. En jevn og tilstrekkelig boligbygging forutsetter at kommunene regulerer og behandler byggesøknader fortløpende og effektivt og at det legges til rette for utbygging av infrastruktur. ***For å dempe prispresset på boligmarkedet må likningsverdien på sekundærboliger heves.***
- 4 Landsmøtet mener det er viktig å satse på utleieboliger og at en slik satsing må være av ikke-kommersiell art. Kommunen ~~må kan~~ spille en rolle her, sammen med samskipnader, boligkooperasjoner og andre ideelle organisasjoner. ***Det må bygges flere studentboliger.***
- 5 Landsmøtet mener myndighetene må legge til rette for at folk med alminnelige inntekter kan etablere seg med egen bolig. Landsmøtet er enig i at det er nødvendig med kredittbegrensinger og reguleringer for å hindre overetablering og at folk ikke kommer i gjeldsfelle. Samtidig rammer dagens kredittbegrensninger mange unge i etableringsfasen, og er med på å skape et klassesdelt boligmarked. For å løse dette må det settes inn målrettede tiltak for å sikre at mange av dem som ikke har tilstrekkelig egenkapital kan etablere seg. Landsmøtet mener det er flere måter å gjøre dette på. En mulighet er å styrke ordningen med Startlån for ungdom ved at deler av Startlånet kan inngå som en del av egenkapitalkravet som stilles til låntaker. Det vil gjøre det enklere for ungdom med lav egenkapital å kunne få lånefinansiering. En annen mulighet er at staten, kommunen eller boligkooperasjonen eier en mindre andel av boligen, slik Oslo kommune har gått inn for, eller at boligkooperasjonen har forkjøpsrett med regler for verdiøkning, slik OBOS gjør i sitt Bostartprosjekt. Disse måtene vil sikre at inngangsbilletten blir lavere.

***Uttalelse "Det fagligpolitiske arbeidet og samarbeidet må styrkes" (I-0024)***

**REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM  
"DET FAGLIGPOLITISKE ARBEIDET OG SAMARBEIDET MÅ  
STYRKES" (I-0024)**

- 1 Fagbevegelsen spiller en avgjørende rolle i kampen for å sikre en utvikling med rettferdig inntektsfordeling og gode velferdsordninger. I land der fagbevegelsen svekkes ser vi at ulikhetene øker betydelig. En sterk fagbevegelse er den beste garantien for både en rettferdig inntektsfordeling, men også for høy sysselsetting og verdiskaping.
- 2 Fellesforbundets styrke baserer seg på høy organisasjonsgrad og en stor grad av tariffavtaledekning. Vi løser mange av utfordringene til arbeidsfolk gjennom forhandlinger, samarbeid og, om nødvendig, i konflikt med arbeidsgiversiden. Men politikken påvirker også arbeidshverdagen. Landsmøtet mener at dersom Fellesforbundet skal klare å styrke rettighetene til medlemmene våre, så må politikken spille på lag. Derfor må fagbevegelsen engasjere seg i politikken.
- 3 Regjeringa Solberg har en uttalt bekymring for svekkelsen av det organiserte arbeidslivet, men unngår tiltak for å styrke organisasjonsgraden. I stedet framhever den respekten for det å være uorganisert. Den fører en politikk som svekker det organiserte arbeidslivet. Stortingsflertallet har strammet inn og kuttet i ordninger som sluttvederlag, dagpenger, arbeidsavklaringspenger og for tjenestereiser og pendleropphold. De har svekket arbeidsmiljøloven. Partiene på venstresiden har en helt annen holdning. Der lyttes det og samarbeides det med fagbevegelsen og fagbevegelsen trekkes med når viktige avgjørelser skal tas.
- 4 Landsmøtet mener at det fagligpolitiske arbeidet må forankres i hele organisasjonen, både blant den valgte ledelsen og ute i organisasjonen. Det må skapes arenaer for utveksling av erfaringer lokalt og skoleringsarbeidet må nå ut til enda flere. Målet er å øke interessen og aktiviteten i medlemsorganisasjonen og få flere aktivt med i politikken. I avdelinger som omfatter flere kommuner må det etableres nettverk av fagligpolitiske kontakter i hver enkelt kommune.
- 5 Folkevalgte organer bør ha god representativitet i befolkningen. Landsmøtet mener at Fellesforbundet må arbeide for at flere aktive medlemmer skal engasjere seg i politiske partier og stille på partienes lister ved valg. Slik kan vi sikre bedre forståelse for utfordringene til vanlig arbeidsfolk også inn i de folkevalgte organene.
- 6 De politiske partiene og folkevalgte organer har løpende saker på sin dagsorden som er viktige for Fellesforbundets medlemmer. Derfor må det fagligpolitiske arbeidet utøves aktivt og kontinuerlig. Fellesforbundet skal ha kontakt med alle

partier både sentralt og lokalt og til enhver sittende regjering for å fremme forbundets synspunkter og interesser.

- 7 Fellesforbundet har et fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Samarbeidet er både historisk og praktisk betinget. Historisk ved at samarbeidet har vært et verktøy for å fremme og forbedre arbeidernes stilling i samfunnet. Praktisk ved at Arbeiderpartiet gjennom sin størrelse har hatt kraft til å kunne omforme samfunnet i en retning som har gavnet fagbevegelsen og vanlige folk.
- 8 Samarbeidet blir utøvd både gjennom LO og direkte mellom forbundet og Arbeiderpartiet. Samarbeidet er basert på selvstendige organisasjoner. Landsmøtet mener dette samarbeidet skal videreføres og styrkes. Landsmøtet mener det er viktig å skape fellesarenaer for politisk interessert ungdom, som f.eks. AUF og ungdom i LO. Her er tiltak som felles skolering, politisk bevisstgjøring og erfaringsutveksling viktig.

### ***Uttalelse "Den politiske situasjon" (I-0025)***

#### **REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSE OM "DEN POLITISKE SITUASJON" (I-0025)**

- 1 Regjeringa Solberg har vore ei dårleg regjering for landets arbeidstakarar. Ulikheitene i samfunnet har blitt større. Det er mange unge som står utan både arbeid og utdanningsplass, skatteendringar har ramma sterkt mange pendlarar og det er gjort endringar i arbeidsmiljølovgivinga som har gjort det meir utrygt å vera arbeidstakar. Arbeidslivspolitikken er svekka, og kampen mot sosial dumping har vore for svak. Trygdeordningar er stramma til. Fleire reformer har ført til auka sentralisering.
- 2 Årets kommune- og fylkestingsval var ein reaksjon mot denne politikken. Høgrepartia gjekk tilbake, og den raudgrøne sida gjekk fram. Den raudgrøne sida beheld og tar over makt i mange bykommunar og distriktskommunar, og i fleire fylke. Dette gir håp om eit enno sterkare gjennomslag for saker Fellesforbundet er opptatt. Arbeidet med å innføra offensive anbudsreglar med krav til faste stillingar, lærlingar, eitt eller to ledd i kontraktkjedene, lønn over eigen konto osv. må forsterkast og omfatta fleire kommunar. Det må arbeidast aktiv for å setja strengare vilkår ved serverings- og skjenkebevillingar, slik at useriøse aktørar ikkje får bevilling. Fylkeskommunane må styrka arbeidet sitt med yrkesopplæring. Arbeidet med faste, heile stillingar i kommunesektoren må forsterkast, og velferdsprofittørar må ikkje få tildelt anbod.
- 3 I Solberg-regjeringa sitt forslag til statsbudsjett for 2020 blir politikken for auka skilnader sementert og forsterka. Trass i at mange står utanfor arbeidslivet, blir arbeidsmarknadstiltaka kutta og stønaden i arbeidsavklaringspengar for unge kutta drastisk. For sjuande år på rad blir verdien av fagforeiningsfrådraget redusert, og også i dette budsjettet reduserer regjeringa verdien av frådraget for arbeidsreiser.

På denne måten fører regjeringa ein politikk som svekker det organiserte arbeidslivet og aukar kostnaden for mange ved å delta i arbeidslivet. ***Landsmøtet reagerer sterkt på regjeringa sitt forslag om kutt i arbeidsavklaringspengar for unge. Dette er ei tvers igjennom usolidarisk politikk overfor unge menneske i ein vanskeleg livssituasjon.***

- 3 a** ***Regjeringa har dei siste sju åra redusert verdien av fagforeningsfrådraget. Landsmøtet meiner at det må vera fullt frådrag for fagforeningskontingent. Regjeringa har også i fleire omganger redusert frådraget for arbeidsreiser. Verdien av det frådraget må hevast vesentleg.***
- 4 Landsmøtet er særskuffa over den passive innsatsen til regjeringa når det gjeld fangst og lagring av CO<sub>2</sub>. Enno ein gang blir vedtak om investering skyvd ut i tid. Dette er noko med det viktigaste Norge kan gjera for å redusera klimautsleppa. Landsmøtet er også skuffa over manglande oppfølging av Stortingets vedtak om å spara 10 TWh gjennom energieffektivisering av den eksisterande bygningsmassen. Dette er tiltak som i tillegg vil kunna gi mange nye arbeidsplassar.
- 5 Kommunar og fylke er viktige for å sikra velferd og gode tenester der folk bur. Landsmøtet meiner kommunane må ha ein tilstrekkeleg økonomi for å ivareta desse oppgåvene. Samtidig er kommunane ein bærebjelke i lokaldemokratiet vårt. Landsmøtet meiner at kommune- og fylkesamanslåingar må baserast på lokal oppslutning - ikkje tvangssamanslutning. ***Regjeringa sin politikk fører til sentralisering og privatisering. Landsmøtet er særleg uroa over sjukehusnedleggingar og svekking av fødetilbod, som gjer at mange opplever store reisefråstandar for å få nødvendige tilbod. Denne politikken må endrast.***
- 6 Landsmøtet meiner det må bli ei sentral oppgåve for Fellesforbundet i å arbeida for at valresultatet i 2021 sikrar at regjeringa Solberg får avløyning. Landsmøtet meiner vi hadde gode erfaringar med den raudgrøne regjeringa. Dersom valresultatet i 2021 tilseier det, meiner landsmøtet at det naturlege utgangspunktet for ei ny regjering må baserast på eit samarbeid mellom Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet. Det kan også finnast breiare løysingar. Føresetnaden for slike alliansar må vera ei regjeringsplattform som prioriterer ein politikk for å få fleire i arbeid, eit sterkt organisert arbeidsliv, kamp mot sosial dumping, offentleg eigarskap til naturressursar, aktiv klimapolitikk, vidareutvikling av petroleumsnæringa, styrking av det statlege verkemiddelapparatet i industri- og næringspolitikken, betre velferd og utjamning av levekår.